

సంపుటి : 74 సంచిక : 41 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5124 - శ్రీ శుభకృత్ త్రావణ శుద్ధ ఏకాదశి

08-14 ఆగస్ట్ 2022

వెల: ₹15/-

కామన్వెల్త్‌లో
'కనక'ధార...

అరాచకానికి తోడు అవినీతి

పశ్చిమ బెంగాల్‌లో అక్రమార్గన-రాజకీయాల
మధ్య గాఢమైన బంధం కూడా తాజాగా బయటపడింది

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

74 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

బూరుగుల శ్యామ్ సుందర్ గౌడ్
మహంకాళి సికింద్రాబాద్ జిల్లా
జి.జె.పి. అధ్యక్షులు

జి. రామకృష్ణ
సికింద్రాబాద్ కంటోన్మెంట్ బోర్డ్ మెంబర్

ఎన్.రాజు
మహంకాళి సికింద్రాబాద్ జిల్లా
జి.జె.పి. దళిత మార్గా అధ్యక్షులు

నాయకులకు, కార్యకర్తలకు...

రక్షాబంధన్ (ఆగస్ట్ 12)

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ
పూర్వకాంక్షలు... (ఆగస్ట్ 15)

శ్రీమతి బి.రజని

ఎం.ఎ. (పాలిటికల్ సైన్స్) ఎం.బి.ఎ. (హెచ్.ఆర్.)

బిజెపి కంటెస్టెంట్ ఎంపీ, బిజెపి జాతీయ ఎస్సీ మోర్చా మాజీ కార్యవర్గ సభ్యురాలు
మహంకాళి సికింద్రాబాద్ జిల్లా బిజెపి ఎస్.సి. మోర్చా ఉపాధ్యక్షురాలు, కంటోన్మెంట్ అసింబ్లీ,
వార్డ్ 5, ప్లాట్ నెం.18, రవి కాలనీ, రోడ్ నెం.4, మహేంద్ర హిల్స్, సికింద్రాబాద్-500026

నాయకులకు, కార్యకర్తలకు...

రాఖీ పండుగ (ఆగస్ట్ 12)

76వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ

శుభాకాంక్షలు

అర్జున్ ధర్మపురి

పార్లమెంట్ సభ్యులు, నిజామాబాద్.

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, CFC 1&2, Raviryala, Maheswaram, Rangareddy - 501 359. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్వజ్ఞులైన వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం (ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

జి. తుకారాం సర్వజ్ఞులైన మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం||ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అక్షసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేదీ వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి అసోసియేట్ ఎడిటర్
కె. హరీష్ సబ్ ఎడిటర్ **9959991304**

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, ఎం. అనిత

గ్రేట్ మొగల్స్ లో చివరివాడు ఔరంగజేబ్ సృష్టగానాలను నిషేధించాడు. వాటి జోలికెళ్లడమంటే ఇస్లాంను వ్యతిరేకించడమేనని పదిపాడు, పద్దెనిమిది శతాబ్దాలవారైన ఆ పాదుషా ఫర్మానా చేసి పారేశాడు. కళలూ, రచనలూ వంటి 'పిచ్చి' ఉన్నవాళ్లు ఎవరైనా ఉంటే తరిమి కొట్టమని కూడా శాసించాడు. చిత్రంగా అలాంటి మధ్యయుగాల మతోన్మాద మనస్తత్వం ఈనాటికీ భారతదేశంలో కొందరు ముస్లిం మత గురువుల నరసరాన బుసలు కొడుతోంది. ఆగస్ట్ 1, 2022న, అంటే 21వ శతాబ్దంలో సరిగ్గా ఔరంగజేబ్ మాటలనే యథాతథంగా వర్ణించారంటే ఆ ధోరణిని మరొక రకంగా అర్థం చేసుకునే అవకాశం లేదు.

ఉత్తరప్రదేశ్ లో జరిగిన సవాన్, కన్వార్ యాత్రను ఒవైసీ వంటివారు వివాదాస్పదం చేయడానికి శతధా ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు. ఆ భక్తుల మీద చల్లడానికి ప్రభుత్వం పూలను సరఫరా చేయిస్తుంది కానీ, ముస్లింల మీదకు బుల్డోజర్లు పంపుతుందని వ్యాఖ్యానించాడీ ప్రబుద్ధుడు. మరి హజ్ యాత్ర పేరుతో మైనారిటీల తీర్థయాత్రకు పోస్తున్న ధనం సంగతేమిటని జనం నిలదీయవలసి వచ్చింది. ఆ వివాదం అక్కడితే ఆగిపోలేదు. సవాన్, కన్వార్ యాత్ర సందర్భంగానే 'హరహర శంభు' అన్న మకుటంతో ఒక పాట విడుదలయింది. ఆ పాటను ఆ పరమేశునికే అంకితం చేశారు కూడా. కానీ ఆ పాట పాడిన గాయని ఒక ముస్లిం మహిళ. అదే ముస్లిం మతగురువులకు తీవ్ర అగ్రహం తెప్పించింది. ఇండియన్ ఐడల్ 12 ఫోటీతో పేర్కొనిన ఫర్వీనీ నాజ్ ఈ పాట పాడి, శంకరుడికి అంకితం చేయడాన్ని ఆసరా చేసుకుని మరొక వివాదాన్ని దేశం మీదకు వదలడానికి మతోన్మాద మత గురువులు ప్రయత్నించారు. జూలై 24న శ్రావణమాసం నేపథ్యంలో యూట్యూబ్ లో విడుదలైన ఈ పాటను తొమ్మిది లక్షల మంది వీక్షించారట.

ప్రముఖ దేవబంద్ ముస్లిం ఆధ్యాత్మిక కేంద్రం ఉలేమా మౌలానా ముష్తా అసద్ ఖాజ్ఝీ ఏ రూపంలో ఉన్నా సృష్టం, గానం ఇస్లాంలో నిషిద్ధం అన్నారు. ఆ మహిళ (నాజ్) పాట పాడడం నిషిద్ధం అని కూడా తేల్చేశారు. లౌక్యం

శాలివాహన 1944 శ్రీ శుభకృత్ శ్రావణ శుద్ధ ఏకాదశి

ముఖపత్ర కథనం

అరాచకానికి తోడు అవినీతి

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం

ఇదీ కాంగ్రెస్ కుసంస్కారం

12వో

17వో

ధారావాహిక నవల

లంబసింగి రోడ్డు

- డా|| గోపరాజు నారాయణరావు

20వో

జాగృతి

సంపాదకీయం

ప్రదర్శిస్తున్నానని అనుకుంటూనే, ఔరంగజేబ్ అత్యున్నత అవహింప చేసుకున్నారు. అసలు ఆ పాట అని మాత్రమే కాదు, ఏ పాట పాడడమైనా ఇస్లాంకు వ్యతిరేకమే. ఏ సృత్యమైనా మా మతంలో నిషిద్ధమేనని తీర్పు ఇచ్చారు. ‘ముఖ్యంగా ఒక మహిళ, తనను తాను ముస్లింగా పరిగణించుకుంటున్న మహిళ ఇలాంటి పాటలు పాడడం దగ్గర సంయమనం పాటించాలి’ అంటూ మనసులో ఉన్న అసలు విషయం, దాంతో పాటు కాస్త విషం కక్కిరిస్తూ. ఇలాంటి కళాపోషణ వ్యవహారాలను బహిష్కరించమంటూ పనిలో పనిగా అశేష ముస్లిం జనాభాకు కూడా పిలుపు ఇచ్చారు. ఎందుకంటే ఏ పాట అయినా, గానకళ అయినా ఇస్లాంకు ‘చేటు’

ఆ బాణీ మారదా?

అని ప్రకటించారు. ఈయనే కాదు, కొందరు ఇతర ముస్లిం మత పెద్దలు కూడా ఈ పాటే పాడారు. ఆ పాత పాటకి బాణీ, విద్వేషపు శ్రుతి మారలేదు.

కానీ హిందువులు! ముస్లిం పాడిన ఈ పాట మనం వినడమేమిటనో, ఆమె నోట శంకరుని నామమేమిటనో, మనోభావాలు మంటగలిశాయనో గోల పెట్టలేదు. ఏ మరాఠీపతి చీదరించుకోలేదు. నాజ్ విమర్శకుల కళ్లు తెరిపించే సమాధానమే ఇచ్చారు. గానానికీ, సంగీతానికీ మతం లేదు. మాస్టర్ సలీం, మహ్మద్ రఫీ వంటి మహా గాయకులు ఏనాడో భజన్స్ గానం చేశారు. దయచేసి గాయకులనీ, గానాన్నీ మతంతో ముడిపెట్టవద్దు అని చెప్పారామె. ఇంకా, ‘నేను పాట పాడుతుంటే సర్వం మరచిపోతాను. నేను ఖవ్వాలీలు కూడా పాడతాను.’ అని గుర్తుచేశారు కూడా. విషాదం ఏమిటంటే, ఈమెకు దురదృష్టవశాత్తు పుట్టుకతోనే కొన్ని రుగ్మతలు ఉన్న కొడుకు పుట్టాడు. దానితో భర్త వదిలేసి

పోయాడు. 2017లోనే ఆమెకు వివాహం అయింది. ఇప్పుడు ఒంటరి. ఆ విషయం మాత్రం మతపెద్దల రృద్ధికి రాలేదు. భర్త పలాయనం చిత్తగించిన తరువాతే ఆమె పాటతో బతుకు వెళ్ళిపోయింది.

మీరు మతం మారి ఉండవచ్చు. కానీ మీ జీవన విధానం ఈ మట్టితోనే ముడిపడి ఉంది అని ముస్లింలకు వీఎస్ నయీపాల్ వంటి నోబెల్ బహుమతి గ్రహీతలు తమ రచనలతో సున్నితంగా హెచ్చరించారు. దేశం హిందూ భారత్, ముస్లిం పాకిస్తాన్ గా విడిపోయిన రెండు మూడు దశాబ్దాల వరకు ఏ పండుగనయినా హిందువులు, ముస్లింలు కలిసే చేసుకున్నారు. ఈ సుహృద్భావ వాతావరణాన్ని ముస్లిం మతోన్మాదులు, కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు, ఇటీవలి స్వయం ప్రకటిత మేధావులు దిగ్విజయంగా నాశనం చేశారు. హిందువుల ఆర్థిక మూలాల మీద దెబ్బ కొట్టమని ఈ మధ్య అజ్మీర్ దర్గా మత పెద్ద వీరావేశంతో చేసిన ప్రకటనతో మరింత దూరం పెరిగింది. చాలా దర్గాలను హిందువులే బహిష్కరించారు. గానం, సృత్యం, చిత్రకళ, శిల్పం, ఇంకా ఎన్నో ఈ మట్టిలో అంకురించిన కళారూపాలు. ఈ నేల వరకు కళ భగవదానుగ్రహం పొందడానికి ఒక సాధనం. త్యాగరాజు, అన్నమయ్య, రామదాసు వంటి వైతాళికులు తమ కళే దైవ సాన్నిధ్యాన్ని ప్రసాదించిందని భావించారు.

సంగీతం, పాటల మీద చేటు వేయడానికి జరుగుతున్న ప్రయత్నం కాబట్టి, ఆ రకంగా ఇస్లాంను అందరి మీదా రుద్దే యత్నం కనిపిస్తున్నది కాబట్టి ఒక్క సంగతి గుర్తు చేసుకుందాం. బిస్మిల్లాఖాన్... భారతదేశం గర్వించదగిన సంగీత విద్వాంసుడు. సంగీత ప్రపంచం ఉస్తాద్ అని గౌరవిస్తుంది. జాతి భారతరత్న ఇచ్చి సత్కరించింది. ఆయన స్వస్థలం కాశీ నగరం. ఆయన అన్నారూ, నేను అన్నపూర్ణ గుడిలో పెహనాయి నేర్పారు, ఆ అమ్మ కృప అని. ఒకసారి ఎవరో మీరు అమెరికా వచ్చేయండి అంటే, ‘అక్కడ గంగ లేదు కదా!’ అని సమాధానం ఇచ్చారు. ఈ మట్టి వాసన ఇప్పుడు ఎందుకు గుబాళించడం లేదు? ★

08 ఆగస్ట్ 2022, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ప్రత్యేక వ్యాసం
శ్రావణ పున్నమికి విశిష్టతలెన్నో!

23లో

కథ

అపహరణ

- పి.వి.ఆర్. శివకుమార్

32లో

చరిత్రపుటలు
సత్యాగ్రహి డా. హడ్డేవార్

37లో

మహిళ

‘గృహలక్ష్మ’మ్మ... కనుపర్తి

44లో

కేసీఆర్ ఢిల్లీ యాత్ర మర్చిపోయి? (తెలంగాణ)	- 14
వైకాపా సర్కార్ తప్పులపై బీజేపీ నిప్పులు (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16
అధ్యాత్మికం	- 18
కవితాకేసరి ‘చిలకమర్తి’ (సాహిత్యం)	- 26
భారత్ పై కన్నేస్తే భరతం పడతాం! (జాతీయం-1)	- 28
సుందరకవికి ‘మల్లెపూమాల’ (స్మరణ)	- 30
నిర్వాకం చాలు, నిప్రమించండి! (చర్చ)	- 36

త్రివర్ణ పతాకం పట్టి... (ఆజాద్ కా అమృత్ మహోత్సవ్)	- 40
వార్తా విశేషాలు	- 42
కామన్వెల్త్ లో ‘కనక’ ధార... (క్రీడ)	- 43
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం	- 49
డ్యూటీలో ఫెయిల్ అయిన ‘రామారావు!’ (సినిమా)	- 50

జిజేపీ మీద పోరాటం పేరుతో ఎన్ని అరాచకాలు చేసినా వాటి గురించి ఇక్కడ ప్రశ్నించలేదు. ప్రశ్నించడానికి వీలేలేదు. జిజేపీ హిందూత్వను నిరోధించే పేరుతో దేశ విద్రోహానికి తక్కువ కాని బుజ్జగింపు ధోరణికి పాల్పడినా ఇదేమిటని అడగరాదు. అలాగే కేంద్రం మీద పోరాటం అంటూ ఎంత అవినీతికైనా పాల్పడవచ్చు. ఇప్పుడు దేశంలో జరుగుతున్నది ఇదే. 'అవినీతి నేరమూ కాదు, ఇప్పటికప్పుడు పుట్టుకొచ్చిందీ కాదు, రాజకీయంగా బలహీనపరచడం సాధ్యం కాదు కాబట్టి అసహ్యించుకోవాల్సిన అసవరంలేదు!' ఇదీ అవినీతికి మనం ఇవ్వాల్సిన తాజా నిర్వచనం! పశ్చిమ బెంగాల్ అనే రాష్ట్రంలో, అక్కడ రాజ్యమేలుతున్న తృణమూల్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పాలనలో జరుగుతున్నది ఇదే. అవినీతి, అరాచకం - ఈ రెండే ఇప్పుడు అక్కడ కనిపిస్తున్నాయి. పార్థా చటర్జీ అనే ఇప్పటి పరిశ్రమల మంత్రి గతంలో విద్యామంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చేసిన అవకతవకలు ఇప్పుడు దేశాన్ని కుదుపుతున్నాయి. అక్కడ ఇప్పటిదాకా సెక్యులరిజం- హిందువుల మీద అరాచకం ఒకే నాణెనికి రెండు ముఖాలని అంతా అనుకున్నారు. ఇప్పుడు అక్రమార్కన-రాజకీయాల మధ్య గాఢమైన బంధం కూడా బయటపడింది. నారద, శారద, బొగ్గు, రోజ్ వ్యాలీ... అక్రమాలన్నీ కేవలం మమతా బెనర్జీ హయాంలోనే జరిగాయి.

వీటికి పరాకాష్ఠ పశ్చిమబెంగాల్ వాణిజ్యం, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి పార్థా చటర్జీని, ఆయన సన్నిహితులను పాఠశాల నియామకాల స్కామ్లో ఎన్ఫోర్స్మెంట్ డైరెక్టరేట్ (ఈడీ) అరెస్ట్ చేయడం ఆశ్చర్యం అనిపించదు. ఈ పెడధోరణి విషయం లోను తన మన అంటూ విప్లవాలు మౌనం దాల్చడమే పెద్ద వింత. ఇక తన మెడకు చుట్టుకున్న ఈ అవినీతి రొంపి నుంచి బయటపడటానికి తృణమూల్ కాంగ్రెస్ నానా తంటాలు పడుతోంది. పార్థాచటర్జీ సన్నిహితు రాలు అర్పితా ముఖర్జీ వద్ద నుంచి దాదాపు రూ. 50.36 కోట్ల వరకు నగదు, కిలోల కొద్దీ

బంగారాన్ని ఈడీ రికవరీ చేయడమే కాకుండా స్థిరాస్తులు, విదేశీ నగదు ఎక్స్చేంజ్కి సంబంధించిన పత్రాలను కూడా స్వాధీనం చేసుకోవడంతో పార్టీపై విపరీతమైన వత్తిడి పెరిగింది. కార్లూ, అపార్ట్మెంట్లూ సరేసరి. స్వపక్ష, విపక్షాలనుంచి కూడా విమర్శలు తీవ్రం కావడంతో జూలై 28వ తేదీన జరిగిన రాష్ట్ర మంత్రివర్గ సమావేశంలో, పార్థా చటర్జీని మంత్రి పదవుల నుంచి బర్దరఫ్ చేయడమే కాకుండా, పార్టీ పదవుల నుంచి విచారణ పూర్తయ్యేవరకు సస్పెండ్ చేసింది. ఆయన ఇప్పటివరకు వాణిజ్యం, పరిశ్రమలు, పార్లమెంటరీ వ్యవహారాలు, ఇన్ఫర్మేషన్

అరాచకా

టెక్నాలజీ అండ్ ఎలక్ట్రానిక్స్, పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్ అండ్ రీకన్స్ట్రక్షన్ శాఖలకు మంత్రిగా కొనసాగారు. అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడేవారిని తమ పార్టీ ఎంత మాత్రం సహించబోదని మమతా బెనర్జీ ఈ సందర్భంగా ఎంత గంభీర ప్రకటన చేసినా, మొదటి నుంచి అవినీతి దుర్గంధంతో పార్టీ భ్రష్టువట్టి పోయిందన్న సంగతి తెలియనిదెవరికి?

ఎక్కడ మొదలయింది?

2016లో పార్థా చటర్జీ విద్యాశాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు విద్యాశాఖలో ఉపాధ్యాయ, ఉపాధ్యాయే తర ఉద్యోగాలకు పశ్చిమ బెంగాల్ స్కూల్ సర్వీస్ కమిషన్ (ఎస్ఎస్సీ) ప్రవేశ పరీక్ష నిర్వహించింది. వీటి ఫలితాలు 2017 నవంబర్లో వచ్చాయి. బబితా సర్కార్ అనే అభ్యర్థి ప్రథమ స్థానంలో నిలిచారు. ఆమెతో పాటు 20 మంది టాపర్స్ జాబితాను ప్రకటించారు కూడా. కానీ వెంటనే ఆ జాబితాను రద్దు చేశారు. తరువాత వచ్చిన జాబితాలో అసలు బబితా సర్కార్ పేరే లేదు. ఆ స్థానంలో అంకితా అధికారి పేరు వచ్చింది. ఇంతకీ ఈమె పశ్చిమ బెంగాల్ మంత్రి పరేష్ అధికారి కూతురు. బబితా సర్కార్కు 77 మార్కులు, అంకితకు 61 మార్కులు వచ్చినా అంకితనే ప్రథమ స్థానంలో పెట్టారు. దీనితో

జస్టిస్ అభిజిత్ అలుపెరుగని

నిజాయతీపరుడు ఇబ్బందులు పడతాడు. కానీ చివరకు గెలుస్తాడు. అవినీతిపరుడి అటలు సాగవచ్చు కానీ అవి తాత్కాలికమే అన్న నానుడిని ప్రస్తుత పశ్చిమబెంగాల్ పరిణామాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. రాష్ట్రంలో టీచర్ల నియామకాల్లో అవినీతి పురాణాన్ని వెలికితీసిన ఘనత కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ అభిజిత్ గంగోపాధ్యాయదే అనడంలో ఎంతమాత్రం అతిశయోక్తి లేదు. అయితే ఈ కేసులో బాధితుల తరపున వాదిస్తున్నది సీపీఎం రాజ్యసభ సభ్యుడు, న్యాయవాది బికాస్ భట్టాచార్య. ఈ కేసులో తనకు ఎంతటి ప్రతిఘటన ఎదురైనా వెనుదిరగకుండా అలుపెరుగని ఒంటరి పోరాటం చేస్తున్నది జస్టిస్ అభిజిత్ మాత్రమే. పశ్చిమ బెంగాల్ స్కూల్ సర్వీస్ కమిషన్ నిర్వహించిన నియామకాల్లో చోటుచేసుకున్న అవినీతిపై దర్యాప్తు చేసేందుకు గత నవంబర్, 2021లో ఆదేశాలు జారీ చేసినప్పటి నుంచి జస్టిస్ అభిజిత్ గంగోపాధ్యాయ పట్ల అన్ని రకాలుగా వ్యతిరేకత వ్యక్తం కావడం మొదలైంది. ఈ కేసుకు సంబంధించి స్కూల్ సర్వీస్ కమిషన్ అధికారులకు జస్టిస్ గంగోపాధ్యాయ జారీచేసిన వివిధ ఆదేశాల వల్ల రాష్ట్ర రాజకీయ నేతలు, సహచర హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు, బార్ అసోసియేషన్ల

నికి తోడు అవినీతి

బబిత కలకత్తా హైకోర్టును ఆశ్రయించింది. మాజీ న్యాయమూర్తి రంజిత్ కుమార్ బాగ్ నాయకత్వంలో ఒక విచారణ సంఘాన్ని కోర్టు నియమించింది. ఈ సంఘమే విద్యాశాఖ అధికారుల మీద చర్యలకు సిఫారసు చేసింది కూడా. గ్రూప్ డి ప్రవేశ పరీక్షలలో కూడా ఇలాంటి అవకతవకలే జరిగినట్లు తేలింది. ఈ వ్యవహారంలో పార్థా చటర్జీ పేరు వినిపించడంతో సీబీఐ చేత దర్యాప్తు చేయించాలని హైకోర్టు ఆదేశించింది. ఈ సంవత్సరం మే 18, 25 తేదీలలో ప్రశ్నించిన తరువాత జూన్ లో సీబీఐ మనీ లాండరింగ్ కేసు నమోదు చేసింది. జూలై 22న చటర్జీకి చెందిన నివాసాల మీద దాడులు జరిగాయి. కొన్ని అపార్ట్ మెంట్ లు కూడా ఇతడివేనని తేలింది. అందులో కేవలం కుక్కల కోసం కేటాయించిన ఒక ఏసీ అపార్ట్ మెంట్ కూడా ఉంది.

ఎవరి పార్థా చటర్జీ?

పార్థాచటర్జీ... తృణమూల్ కాంగ్రెస్ అధినేత్రి మమతా బెనర్జీకి అత్యంత విశ్వాసపాత్రుడు. ఈ కారణంగానే ఆయన సుమారు ఆరు మంత్రిత్వ శాఖలు నిర్వహించగలిగారు. మధ్యతరగతి కుటుంబంలో జన్మించిన పార్థాచటర్జీ 2001 నుంచి 2022లో ఎస్ఎస్సీ స్కామ్ లో అరెస్టయ్యే వరకు ఒక

పోరాటంతో...

నుంచి తీవ్ర ప్రతిఘటన ఎదుర్కొన్నారు. ఒక దశలో స్కూల్ సర్వీస్ అక్రమాలపై కలకత్తా డివిజన్ బెంచ్ వ్యవహార శైలిపై ఆయన సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి ఫిర్యాదు చేశారు కూడా. ఒక జడ్జి సహచర డివిజన్ బెంచ్ న్యాయమూర్తులపై ఈ విధంగా సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి ఫిర్యాదు చేయడం బహుశా దేశ న్యాయచరిత్రలో ఇదే ప్రథమం కావచ్చు! చివరకు జస్టిస్ గంగోపాధ్యాయ వద్ద కేసులు వాదించబోమని 2022, ఏప్రిల్ 13న కలకత్తా హైకోర్టు బార్ అసోసియేషన్ తీర్మానం చేసింది. అయినా ఆయన చలించలేదు. అఖిల భారత తృణమూల్ కాంగ్రెస్ లీగల్ సెల్ ఏకంగా ఆయన కోర్టు రూమ్ వెలుపల నిరసనలు చేపట్టింది. సహచర న్యాయమూర్తులు, న్యాయవాదులు, అధికార పార్టీ.. ఇంతమంది నుంచి తీవ్ర ప్రతిఘటన

ఎదురవుతున్నప్పటికీ ఎంతమాత్రం చలించకుండా జస్టిస్ గంగోపాధ్యాయ, టీచర్ల నియామక కుంభ కోణం గురించి అప్పటి రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రి పార్థా చటర్జీని సీబీఐ విచారణకు హాజరు కావాలని మే 18న ఆదేశాలు జారీచేశారు. దీనికి సరిగ్గా ఒకరోజు ముందు అంటే మే 17న రాష్ట్ర పాఠశాల విద్యాశాఖ సహాయ మంత్రి పరేష్ చంద్ర అధికారిని కూడా సీబీఐ ముందు విచారణకు హాజరుకావాలని జస్టిస్ గంగోపాధ్యాయ ఆదేశించారు. ఈ మంత్రి కుమార్తె అంకిత అధికారిని అక్రమంగా టీచర్ గా నియమించారన్నది అభియోగం. గత ఏడాది ఈ కుంభకోణం బయటకు వచ్చిన దగ్గరినుంచి ఇప్పటి వరకు హైకోర్టు 1200 మంది అక్రమంగా నియమితులైన టీచర్లను తొలగించింది. వీరిలో అంకిత అధికారి కూడా ఒకరు. ఇదే సమయంలో పరేష్ చంద్ర అధికారిని మంత్రి వదలి నుంచి తొలగించాలని ఆయన ముఖ్యమంత్రి, గవర్నర్లకు లేఖ కూడా రాశారు. అధర్వం ఎన్ని నాల్గైతే విజృంభించినా, ఒక్క

నిజాయతీపరుడిని ఏమీ చేయలేదన్న సత్యానికి జస్టిస్ గంగోపాధ్యాయ నిలువెత్త సాక్ష్యం. వర్తమాన దేశ రాజకీయ చరిత్రలో ముఖ్యంగా హింసా రాజకీయా లకు నెలవైన పశ్చిమ బెంగాల్లో ఏకంగా అధికార పార్టీకి వ్యతిరేకంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి ఎంతో సాహసం, తెగువ కావాలి. తాను నమ్ముకున్న నిజాయతీ ఆయనకు ఇంతటి పోరాటపటిమను ఇచ్చిందనే చెప్పాలి. ఇంతకూ ఈ గంగోపాధ్యాయ ఎవరు? ఈయన మొదట తన కెరీర్ ను వెస్ట్ బెంగాల్ సివిల్ సర్వీస్ లో ప్రారంభించారు. తర్వాత తన ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి కలకత్తా హైకోర్టులో అడ్వకేట్ గా ప్రాక్టీసు మొదలుపెట్టారు. 2018, మే 2న రాష్ట్ర హైకోర్టులో అదనపు న్యాయమూర్తిగా నియమితులై, 2020, జూలై 30న పర్సినెంట్ జడ్జి అయ్యారు. దురదృష్టవశాత్తు ఈ నిజాయతీపరుడి సాహసం మన దేశ మీడియాకు పట్టడం లేదు. కేవలం పార్థా చటర్జీ, అర్పిత చటర్జీలపై పుంఖాసు పుంఖాలుగా కథనాలు రాయడానికి మాత్రమే పరి మితం కావడం దౌర్భాగ్యం కాక మరేంటి? ★

వెలుగు వెలిగారనే చెప్పాలి. ఆయన 1960ల్లో కళాశాల స్థాయి నుంచే రాజకీయాల్లో ప్రవేశించి, యువనేతగా కాంగ్రెస్‌లో చేరారు. అక్కడినుంచి ఆయన రాజకీయ ప్రస్థానం ప్రారంభమైంది. జనవరి 1, 1998న మమతా బెనర్జీ కాంగ్రెస్ నుంచి బయటకు వచ్చి తృణమూల్ కాంగ్రెస్ పార్టీని స్థాపించిన తర్వాత ఆయన చురుగ్గా రాజకీయాల్లో పాల్గొనడం ప్రారంభమైంది. 2001 నుంచి బెహలా పశ్చిమ నియోజకవర్గం నుంచి వరుసగా ఐదుసార్లు తృణమూల్ కాంగ్రెస్ తరపున ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికయ్యారు. మొదటగా అసెంబ్లీలో తృణమూల్ కాంగ్రెస్ నాయకుడిగా, తర్వాత విపక్షనేతగా పనిచేశారు. ముఖ్యంగా 2017లో ముకుల్ రాయ్ పార్టీని వీడిన తర్వాత చటర్జీ ప్రధాన్యం బాగా పెరిగింది. అయితే 2016లో విద్యాశాఖను చేపట్టిన దగ్గరినుంచి ఈయన ప్రతిష్ట మనక బారటం మొదలైంది. ముఖ్యంగా టీచర్ల నియామకాల్లో అవినీతి రొంపిలో ఈయన పేరు వెలుగులోకి రావడం, క్రమంగా ఈ ఊబిలో నుంచి బయటపడ లేక చివరకు అరెస్ట్ దాకా వెళ్లింది. లంచాలు తీసుకొని రాష్ట్రంలోని బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది నియామకాలు జరుగుతున్నారన్న వార్తలు వ్యాపించడంతో 2019లో మొదటిసారి పార్థా చటర్జీ వివాదంలో చిక్కుకున్నారు. వీటిపై జిల్లాల్లో ఆందోళనలు జరుగుతున్నా పార్థా చటర్జీ సహా తృణమూల్ నేతలు పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. చివరకు 2021లో ఈ అవినీతి బాగోతంపై వస్త్రస్థ ఆరోపణలను రాష్ట్ర హైకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకో వడంతో ఒక్కసారి పరిస్థితిలో మార్పు వచ్చింది. 2013, 2014 సంవత్సరాల్లో రాష్ట్రాన్ని కుదిపేసిన శారదా స్కాం, నారదా టేపుల లీకు వ్యవహారాల్లో

తన మంత్రివర్గ సహ చరాలు అరెస్టయినప్పటికీ, పార్థా చటర్జీ మాత్రం మచ్చలేని మహారాజుగానే ఉండి పోయారు. బహుశా ఈ ధైర్యంతోనే టీచర్ల నియామకాల అవినీతిలో తన పాత్రపై సొంత పార్టీలో గుసగుసలు బయలుదేరినా చటర్జీ చలించలేదు. ఇదే కాలంలో పార్టీలో నెలకొన్న విభేదాలను పరిష్కరించే బాధ్యతలను నిర్వహించారు. 2020లో పార్టీనుంచి వలసలు మొదలైనప్పుడు, భిన్నాభిప్రాయాలు కలిగినవారిని బుజ్జగించే పనికూడా ఈయనకే పార్టీ అప్పగించింది.

రాష్ట్రంలో యూనివర్సిటీలకు వైస్ ఛాన్సలర్ల నియామకాలు చేపట్టే అధికారం విద్యామంత్రిగా తనకే దఖలు పరచాలంటూ, అసెంబ్లీలో తీర్మానం పెట్టినప్పుడు ఒక్కసారిగా పార్థాచటర్జీ పేరు పతాక శీర్షికలకెక్కింది. నిజానికి వైస్ ఛాన్సలర్ల నియామకాధికారం గవర్నర్‌కే ఉంటుంది. చివరికి ముఖ్యమంత్రి మమతా బెనర్జీ కలుగజేసుకోవడంతో ఆయన వెనక్కు తగ్గక తప్పలేదు. 2016లో ఈయన నిర్వహిస్తున్న వాణిజ్య, పరిశ్రమల మంత్రిత్వశాఖను అమిత్ మిత్రాకు ఇవ్వడంతో అప్పటివరకు అప్రతిహతంగా సాగుతున్న ఆయన ప్రభకు మొదటిసారి దెబ్బ తగిలింది. 2021లో ఈయన చేతిలో ఉన్న విద్యాశాఖను బ్రత్యు బసుకు అప్పగించడం రెండో దెబ్బ. ముఖ్యంగా చటర్జీ కాలంలో సూక్ష్మ పోస్టుల భర్తీల్లో వచ్చిన అవినీతి ఆరోపణలపై పార్టీ ఐదుగురు సభ్యులతో కూడిన ఒక సలహా సంఘాన్ని నియమించి, దాని నివేదిక ఆధారంగా పార్టీ ఈ చర్య తీసుకుంది. గత జూన్‌లో సీబీఐ చటర్జీని

ప్రశ్నించిన తర్వాత, తృణమూల్ కాంగ్రెస్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి కునాల్ ఘోష్ మాట్లాడుతూ ఈ వ్యవహారం మొత్తం పార్థా చటర్జీ హయాంలో జరిగింది తప్ప, బ్రత్యు బసు వదవీకారంలో కాదని వివరణ ఇచ్చుకోవడం ఈ వ్యవహారంలో పార్టీ దూరంగా జరుగుతున్నదనడానికి నిదర్శనం.

స్కామ్‌లు తృణమూల్‌కు అలవాటే

నిజం చెప్పాలంటే తృణమూల్ కాంగ్రెస్ ఈ స్కామ్‌లకు బాగా అలవాటు పడిపోయింది. పార్టీ నాయకులకు పోంజీ పథకాలు, డబ్బు లావాదేవీలు నిత్యకృత్యం. 2013లో బయటపడిన శారదా కుంభకోణం, తృణమూల్ కాంగ్రెస్ నాయకులకు సుదిప్రాసేనీతో సంబంధాలను ప్రస్ఫుటం చేసింది. 2016లో రోజ్‌వాలీ స్కామ్, టీఎంసీ నాయకులకు, డబ్బుకు ఎంతటి సంబంధమున్నదీ తేల్చింది. ఇన్ని జరుగుతున్నా పార్టీని అధికారంలోకి తీసుకొచ్చే విద్య మమతా బెనర్జీకి ఎక్కడిదంటే- కేవలం అరాచకం, రక్తపాతాలతోనే. 2021 మేలో జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో అవినీతి అక్రమాలు, కుటుంబ పాలనపై బీజేపీ ఎంత పోరాడినా ఫలితం దక్కలేదు. కాకపోతే బీజేపీ తన బలాన్ని గణనీయంగా పెంచుకోవడాన్ని

చైతన్య మహాప్రభు, రామకృష్ణ పరమహంస, స్వామి వివేకానంద, అరవింద ఘోష్ జన్మించిన బెంగాల్ ఇదేనా?

సమ్మెలు, లాకౌట్లు, హత్యలు, అత్యాచారాలతో వర్ధిల్లిన నాలుగు దశాబ్దాల కమ్యూనిష్టు నిపొలిష్టు పాలన ముగిసింది.

ఇప్పుడు మమతా దీదీ అనే కొత్త భూతం వచ్చింది.

ప్రొ. ముదిగొండ శివప్రసాద్

విశ్రాంత ఆచార్యుడు

తేలాల్సింది దీదీ వాటా ఎంత అన్నదే!

‘మాతో పోరాటానికెవరోస్తారో, రండి! ముక్కలు ముక్కలు చేస్తాం’ అంటూ గద్దించగల ‘స్ట్రీట్‌ఫైటర్’ మమత. నిన్న అజిత్‌పాంజా అనే సాంకోపాంజా-నేడు పార్థా చటర్జీ అనే మరో దొంగ. ఇద్దరూ ఈమె ఆంతరంగికులే.

ఎవరో పార్థా చటర్జీ? అలనాడు విద్యామంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఉద్యోగాలు, మెడికల్ సీట్లు తెగనమ్మి కోటాను కోట్లు సంపాదించాడు.

తీలా పాపం తలా పిడికెడు పంచుకున్నారు. ‘ఈ పాపంలో నాకేమీ సంబంధం లేదు’ అన్నది మమతాబెనర్జీ, తాజాగా.

ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ పట్టుకోబట్టి సరి పోయింది కాని లేకుంటే ఆ రాత్రికి రాత్రే ఈ

కట్టలపాములను ఎక్కడికో తరలించేవారే. మొత్తం అర్పితా ముఖర్జీ ఇంట్లో దొరికింది.

ఈ అర్పిత ఎవరు? భర్తకు విడాకులిచ్చి కళాపోషణకు సినిమాలలో చేరింది. ఆ తర్వాత రాజకీయాలలోకి వచ్చింది. ఒక విధంగా పార్థా బినామి. ఈమె ఇంట్లో దొరికిన డబ్బు మొత్తం పార్థాదే. పాపం, ఆ విషయాన్ని ఆమె నిజాయతీగా ఈడికి మాత్రమే చెప్పింది. తనని బలిపశువును చేశారంటూ పార్థా పాచిపోయిన ప్రకటన చేశాడు.

‘సువేందు అధికారి దొంగ. తృణమూల్ కాంగ్రెస్ సభ్యుడు బీజేపీలో చేరగానే సత్పురుషుడైనాడా?’ అని తృణమూల్ వారు ప్రశ్నిస్తున్నారు. చట్టం తన పని తాను చేసుకుపోతుంది. సువేందు అయినా,

తక్కువగా అంచనా వేయలేం!

మమతా బెనర్జీ తన పార్టీని మూడుసార్లు అధికారంలోకి తీసుకొచ్చారు. ఇదే సమయంలో మనీ లాండరింగ్, మోసం వంటి కేసుల్లో సీబీఐ, ఈడీలు అరెస్ట్ చేసిన ఆమె సహచరులు కూడా ఎన్నికల్లో గెలిచారు. రోజ్ వ్యాలీ స్కామ్ లో అరెస్టయిన టీఎంసీ ఎం.పీ. సుదీప్ బందోపాధ్యాయ 2019 ఎన్నికల్లో మళ్లీ ఎన్నికయ్యారు. ఈయన్ను అప్పట్లో ఓడిషా లోని జైల్లో పెట్టారు కూడా. 2014లో మదన్ మిత్రాను శారద స్కామ్ లో సీబీఐ అరెస్ట్ చేసినా 2021 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో సలక్షణంగా గెలిచారు. తృణమూల్ కాంగ్రెస్ నుంచి బీజేపీలో చేరి మళ్లీ ఇప్పుడు తృణమూల్ కాంగ్రెస్ లో చేరిన ముకుల్ రామన్ శారదా స్కామ్ లో సీబీఐ ప్రశ్నించింది. ఆయన కూడా 2021 ఎన్నికల్లో శాసనసభకు ఎన్నికయ్యారు.

పాలకులు-కైంటు

సీపీఎం నేతృత్వంలోని లెఫ్ట్ ఫ్రంట్ అధికారంలో ఉన్న రోజుల్లో, సీపీఎం మొత్తం పాలనాధికారాలను, విద్యాసంస్థల నియంత్రణ తన చెప్పుచేతుల్లో ఉంచుకునేది. కళాశాలల్లో ప్రవేశాలను ఎస్.ఎఫ్.ఐ. నియంత్రించేది. పార్టీ ఒకరకంగా తాను పాలకుడుగా, తన వద్దకు అవసరానికి వచ్చేవారిని కైంటుగా భావించింది. అంటే పశ్చిమ బెంగాల్ లో 'పాలకులు-కైంటు' అనే ఒక కొత్త పద్ధతి అనుకో కుండానే అమల్లోకి వచ్చింది. ఇదే సంప్రదాయాన్ని మమతా బెనర్జీ అనుసరిస్తున్నారంటే. కాకపోతే ఇందుకు ప్రతిఘటన కూడా ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఎదురవుతుండటం ఆమె అనుభవంలోకి వస్తోంది.

ఆర్థిక పక్షపాతం

లెఫ్ట్-ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం ఓటమిపాలై తృణమూల్ కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత తగిన

అర్హతలు లేనివారిని పాఠశాలలు, కళాశాలల గవర్నింగ్ బాడీల్లో నియమించడం మొదలైంది. ఇవి నాయకులు, మంత్రులు అన్నదీయాలకు అనుచిత సహాయాలు చేయడం మొదలైంది. అవిధంగా కలకత్తా హైకోర్టు తీవ్రంగా తప్పు పట్టిన మొట్టమొదటి మంత్రి పరీష్ అధికారి. స్కూల్ టీచర్ పోస్టుకు నిర్వహించిన పరీక్షల్లో తన కుమార్తె కంటే బాగా ముందున్నవారిని తప్పించి, ఆమెకు పోస్టింగ్ ఇప్పించుకున్నారని కోర్టు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. ఆమెను ఉద్యోగం నుంచి తొలగించాలని, అప్పటివరకు తీసుకున్న ప్రభుత్వ జీతాన్ని తిరిగిచ్చేయాలని ఆదేశాలు జారీచేసింది. దీన్ని గమనిస్తే మమతా బెనర్జీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రెండు టర్మ్ లు విద్యాశాఖ మంత్రిగా వనిచేసిన పార్థా చటర్జీకి అవినీతి మరక అంటుకోవడంలో పెద్ద విశేషమేం లేదు. తాజాగా ఒకే కుటుంబానికి చెందిన పది మందిని పుర్బ, మిద్నాపూర్ స్కూళ్లలో నియమించా రంటూ ఒక పిటిషన్ ర్ హైకోర్టు దృష్టికి తీసుకు రావడంతో, వారంతా చటర్జీ బాడిగార్డు బిస్వాంబర్ మండల్ సమీప బంధువులని తేలింది. తప్పుడు ప్రత్రాలతో ఈ పోస్టులను పొందారన్న అభియోగంపై కోర్టు వారిని ఆగస్టు 17న అఫిడవిట్తో హాజరుకావాలని ఆదేశించడం కొనమెరుపు.

పార్థా చటర్జీ అరెస్ట్ రెండు అంశాలను ప్రధానంగా ముందుకు తీసుకొస్తోంది. మొదటిది, రాజకీయ నాయకులు అరెస్టయి, విచారణ ఎదుర్కొన్నప్పుడీకీ ఓటర్లు వారిని పూర్తి దుష్టులుగా చూడకపోవడం. రెండవది పశ్చిమ బెంగాల్ లో రాష్ట్రప్రభుత్వ, ప్రైవేటు రంగంలో ఉద్యోగ నియామకాల్లో లంచాలు తీసుకోవడం 'లాభాలతో

కూడిన పరిశ్రమ' కావడం. మరి ఈ రెండూ ఒకే వేదిక కలిగి వేర్వేరుగా కనిపిస్తున్న సమస్యలు. ఉద్యోగాలు వేలల్లో! అభ్యర్థులు లక్షల్లో! మరి క్యూను దాటాలంటే శక్తివంతమైన నాయకుడిని పట్టుకోవడమే మార్గం. అడిగింది ఇవ్వడం, ఉద్యోగం ఖాయం చేసుకోవడం. ఇది బెంగాల్ లో జరిగే తంతు. పార్థా చటర్జీపై వచ్చిన ఆరోపణలన్నీ రుజువైతే, బెంగాల్ లో రాజకీయ నాయకులతో సహా ఒక కొత్త వర్గం తయారైనట్టే. అవసరార్థం నుంచి నిర్మోహమాటంగా తమకు కావలసిన మొత్తం తీసుకునే వర్గం ఇది! మనదేశంలోని యువ ఉద్యోగార్థులను ఈవిధంగా దోపిడీచేసే వర్గాలను అడ్డుకునేందుకు నైతిక నిరోధ కత ఏమీలేదు. ఈ అవినీతి భేతాశ పంచవింశతిలో ఉద్యోగార్థుల విద్యార్హతతో పనిలేదు. అన్ని అర్హతలు కల్పించేది దబ్బు మాత్రమే! ఈ జబ్బు కేవలం పశ్చిమ బెంగాల్ కు మాత్రమే పరిమితం కాదు. తప్పుడు ద్రువపత్రాలతో టీచర్, అసిస్టెంట్ టీచర్ పోస్టులను భర్తీచేసే స్కామ్ ను ఈమధ్యనే ఉత్తరప్రదేశ్ లోని యోగి

మమతా బెనర్జీ అయినా సరే!

ఎన్నెన్ని దుర్మార్గాలు జరిగాయో! అవన్నీ వెలుగులోకి వచ్చాయా? లేదే! ఇంగ్లీషులో టిప్ ఆఫ్ ది ఐస్ బెగ్ అని సామెత. అంటే గుమ్మడికాయలో ఆవగింజంత మాత్రమే బయటకు వచ్చింది. కాంగ్రెస్, కమ్యూనిష్టు, తృణమూల్ కాంగ్రెస్ ల కాలంలో జరిగిన హత్యలు, గృహదహనాలు,

లూటీలు గుర్తు లేవా? చంపి చెట్టుకు వేలాడదీసే ఘట్టాలు ఒకప్పుడు బెంగాల్ లో నిత్యకృత్యం. దీనినే ప్రజా స్వామ్యమని నమ్మమంటారు.

కాంగ్రెస్ నాయకుడు అధీర్ రంజన్ చౌదరి మమతా బెనర్జీకి ఒక లేఖ రాస్తూ, విద్యాశాఖ మంత్రిగా, పరిశ్రమల మంత్రిగా పార్థా చటర్జీ కోట్లు గడించిన విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది కాబట్టి, మంత్రివర్గం నుండి బర్రరఫ్ చేయాలని డిమాండ్ చేశాడు. బాగుంది. మరి సోనియా, రాహుల్ గాంధీల మాటేమిటి? దీనినే గురివింద సామెత అంటారు. బర్రరఫ్ చేయవలసింది పార్థా చటర్జీని మాత్రమేనా? మమతాబెనర్జీ ప్రభుత్వాన్ని కూడా బర్రరఫ్ చేయాలి. నేరం చేసిన వారికీ, రక్షించినవారికీ యావజ్జీవ కారా గార శిక్ష విధించవలసినదే. అరెస్టు అయిన రోజు తెల్లవారుజామున పార్థా మూడుసార్లు దీదీకి ఫోన్ చేశారు. అటువైపు 'స్పందించుటకు' ఎవరూ లేరు.

తనకు ఆరోగ్యం బాగాలేదని దవాఖానాలో చేరాడు పార్థా. అక్కడి నుంచి కలకత్తాలో ఉన్న మంచి డాక్టర్ల చేత పరీక్ష చేయిస్తే ఆయన ఆరోగ్యం భేషుగా ఉన్నదని తేల్చారు. పాపం ఇప్పుడు బీజేపీ కుట్ర, కేంద్రం దుర్వినియోగం అంటూ ఆరోపించడానికి అవకాశం లేకుండా చేసింది కలకత్తా హైకోర్టు. అంతా కోర్టువారి కనుసన్నలలోనే కదా జరిగింది.

ఇప్పుడు తేలవలసిందేమిటి? ఈ దబ్బులో మమతాబెనర్జీ వాటా ఎంత? ఆమె మేనల్లుడు అభిషేక్ బెనర్జీ పాత్ర ఏమిటి?

బెయిల్ మీద వచ్చిన గోల్డ్ స్మగ్లర్లు ముఖ్య మంత్రులతో చెట్టాపట్టాలేసుకు తిరుగుతూ భారత ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేస్తున్నారు.

సోనియాగాంధీని ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ డైరెక్టరేట్ ప్రశ్నిస్తుంటే కాంగ్రెస్ శ్రేణులు రోడ్డుకెక్కి వాహనాలకు నిప్పు పెట్టాయి. ఎందుకు?

Dhaatri Comprehensive Lactation Management Centre (CLMC)

ప్రపంచ తల్లి పాల వారోత్సవాలు

1- 7 ఆగస్టు

తల్లిపాలు ముద్దు... డబ్బాపాలు వద్దు.

తల్లి పాలు
జెప్పడం
డబ్బా పాలు
నిషేధం

- తల్లిపాలు జడ్డకు మంచి నిద్రని, ప్రశాంతత కలిగిస్తాయి
- తల్లిపాలు త్రాగితే శరీర శక్తి, మేధా శక్తి, రోగ నిరోధక శక్తి పెరుగుతుంది.
- తల్లిపాలు ఇవ్వడం వలన జడ్డకే కాకుండా తల్లికి కూడా మేలు జరుగుతుంది.
- తల్లికి గర్భాశయ, గర్భాశయ క్యాన్సర్ మరియు రామ్మ్యూ (బ్రెస్ట్) క్యాన్సర్ మొ॥ ప్రాణాంతక వ్యాధులు దరిచేరవు.
- జడ్డకు చెవి, గాంతు, జలుబు వ్యాధులు దరిచేరవు.
- Necrotizing Enterocolitis (NEC) అనే భయంకరమైన వ్యాధి నవజాత శిశువులలో రాకుండా కాపాడే దివ్య జెప్పడం తల్లి పాలు
- తల్లి పాలలో యాంటీ బాడీస్ (Immunoglobulins) మరియు Human Milk Oligosaccharides (HMO) అనే ఒక దివ్య కణాలు జడ్డ యొక్క రోగనిరోధకశక్తిని పెంచుతాయి

Project Supported by

SUSHENA
HEALTH FOUNDATION

Contact : 73307 71152 | 9700102379 | 8977788350

Email: dhaatrimilkbank@gmail.com | drsanbharadwaj@gmail.com

Web: www.dhaatrimilkbank.com

dhaatrimothersmilkbank

ఆదిత్యనాథ్ ప్రభుత్వం వెలికితీసింది. కర్ణాటకలో రూ.100 కోట్ల పోలీస్-సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ నియామకాలకు సంబంధించిన స్కామ్ మరోటి. ఏజెంట్లకు డబ్బులు చెల్లిస్తే మార్కెట్లో మార్కులు కూడా మారిపోతాయి!

బీజేపీ వైఖరి

పాత అవినీతి వ్యవహారాలను బీజేపీ వెలికి తీసుకురాలేకపోయినా, ఇప్పుడు మాత్రం తన పట్టు బిగించింది. అందుకు తగిన వాతావరణం కూడా ఉంది. పార్లా చట్టంతో నష్టపోయిన వారిని పార్టీలో నంబర్ 2 అభిషేక్ బెనర్జీ కలుసుకుని నష్టపోకుండా చూస్తామని బతిమాలుతున్నారు. సొంత పార్టీ ఎంపీ సాగత్ రాయ్ కూడా తాజా వ్యవహారం పార్టీకి తలవంపేనని వ్యాఖ్యానించారు. రాష్ట్రపతి ఎన్నికలో బొప్పి కట్టి ఉన్న మమతకు పార్లా చట్ట పరిణామం మూలిగే నక్క మీద తాటి పడినట్టయింది. తృణమూల్ కాంగ్రెస్కు చెందిన 38మంది ఎమ్మెల్యేలు టచ్లో ఉన్నారని ప్రముఖ బాలీవుడ్ నటుడు, భాజపా నేత మిథున్ చక్రవర్తి వ్యాఖ్యానించడం పెద్ద సంచలనం సృష్టించింది. 2021 మే నాటి అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో భాజపా 77 స్థానాల్లో గెలుపు సాధించినప్పటికీ ఏడు గురు తిరిగి తృణమూల్ కాంగ్రెస్లో చేరిపోయారు.

సుప్రీంకోర్టు తీర్పు కీలకం

నగదు అక్రమ చలామణి నిరోధక చట్టం (పీఎంఎల్ఏ) పరిధిలో ఆస్తుల స్వాధీనం, జప్తు, సోదాలు నిర్వహించే అధికారం ఎన్ఫోర్స్మెంట్ డైరెక్టరేట్ (ఈడి)కు ఉంటుందని సుప్రీంకోర్టు జూలై 27న ఇచ్చిన తీర్పులో స్పష్టం చేయడం కూడా టీఎంసీకి అశనిపాతం వంటిదే. ఇవి సోనియా, రాహుల్ గాంధీలను నేషనల్ హెరాల్డ్ కేసులో ఈడి విచారణకు వ్యతిరేకిస్తూ దాఖలైన పిటిషన్ల యినప్పటికీ, తృణమూల్ కాంగ్రెస్ మంత్రిని కూడా ఈడి అరెస్ట్ చేయడంతో దీన్ని వ్యతిరేకిస్తూ కోర్టుకు వెళ్లే దారులు మూసుకుపోయాయి. రాజకీయ ప్రత్యర్థులపైకి ప్రయోగిస్తూ కేంద్రం ఈడిని దుర్వినియోగపరుస్తున్నదని దేశవ్యాప్తంగా విపక్షాలు తీవ్ర విమర్శలు గుప్పిస్తున్న వేళ తాజా పరిణామం భాజపాకు మోదం చేకూరిస్తే, కాంగ్రెస్ సహా విపక్షాలు నిరాశకు గురికావడం సహజమే. పీఎంఎల్ఏలోని పలు నిబంధనల్లోని రాజ్యాంగ బద్ధతను సవాలు

జమీలాపురపు విఠల్ రావు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

పరేష్ చంద్ర అధికారి

చేస్తూ కాంగ్రెస్కు చెందిన కార్తీ చిదంబరం మరికొన్ని సంస్థలు, వ్యక్తులు దాఖలు చేసిన దాదాపు 240 పిటిషన్లపై జస్టిస్ ఎం.ఎ. ఖాన్ విల్కర్, జస్టిస్ దినేష్ మహేశ్వరి, జస్టిస్ సి.టి. రవికుమార్లతో కూడిన ధర్మాసనం విచారణ జరిపి 545 పేజీల తీర్పు చెప్పింది. 'ఒక నేరానికి సంబంధించి ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు కాకున్నా... సెక్షన్ 48(ఎ)లో పేర్కొన్న విధంగా అధికారులు దానిపై విచారణ జరిపి జప్తులు చేపట్టవచ్చు. ఈడి అధికారులు పోలీసుల మాదిరి కాదు' అని న్యాయస్థానం స్పష్టం చేసింది.

మమత వైఖరిలో మార్పు

గతంలో రవాణా, క్రీడాశాఖ మంత్రిగా పనిచేసిన మదన్ మిత్రా అరెస్టయినప్పుడు, ఆయన ఏ విధమైన శాఖా లేకుండానే కక్షలో ఉన్న రెండు నెలల కాలం మంత్రిగానే కొనసాగారు. నారద టేపుల వ్యవహారంలో నిందితుడికి 2016 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పోటీ చేయడానికి టీకెఎల్ ఇవ్వద్దని ఎన్ని వత్తిళ్లు వచ్చినా మమతా బెనర్జీ ఖాతరు చేయలేదు. శారద స్కాం, నారద టేపులు, రోజ్ వ్యాట్ స్కాంలు బయట పడినప్పుడు వచ్చిన విమర్శలను మమతా బెనర్జీ పట్టించుకోలేదు సరికదా ఎదురుదాడికి దిగారు. సీబీఐ విచారణలకు పోటీగా రాష్ట్ర దర్భాపు బృందాలను రంగంలోకి దించిన చరిత్ర ఆమెది. కానీ పార్లాచట్టి విషయంలో ప్రతి విమర్శలు చేసినా, ఆయన్ను మంత్రిపదవి, పార్టీ పదవుల నుంచి తప్పించి, విచారణను నిర్దిత కాలవ్యవధిలో పూర్తి చేయాలని మాత్రం కోరారు. మొత్తం లక్ష ఉద్యోగాల్లో రెండు వందల ఫిర్యాదులు మాత్రమే వచ్చినప్పుడు అందరినీ ఇబ్బందుల్లోకి నెట్టడం ఎంతవరకు సబబంటూ మమతా బెనర్జీ వాదించినప్పటికీ గతంలో ఉన్న పటుత్వం ఇప్పుడు లేదు. ఇవన్నీ ఆమె వైఖరిలో వచ్చిన మార్పునకు విన్నప నిదర్శనాలు.

రాష్ట్ర గవర్నర్ గా జగదీష్ ధన్ ఖాడ్ నియమితులైన దగ్గరినుంచి ఆయనతో ఉప్పు-నిప్పు మాదిరిగా వ్యవహరించిన మమతా బెనర్జీ, ఇటీవల రాష్ట్రపతి ఎన్నిక, ఉపరాష్ట్రపతి అభ్యర్థి పేరు ఖరారుకు ముందు డార్జిలింగ్ లో అస్సాం ముఖ్యమంత్రి హిమంత్ బిశ్మ శర్మ, జగదీష్ ధన్ ఖాడ్ లతో సమావేశమైన తర్వాత ఆమె వ్యవహార శైలిలో స్పష్టమైన మార్పు కనిపిస్తోంది. ముఖ్యంగా విపక్షాల ఉమ్మడి ఉపరాష్ట్రపతి అభ్యర్థిగా

మార్గరెట్ అల్వాను ప్రకటించిన తర్వాత, మమతా బెనర్జీ తమ పార్టీ ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో ఓటింగ్ లో పాల్గొనబోదని స్పష్టం చేశారు. రాష్ట్రపతి పదవికి ఉమ్మడి అభ్యర్థిగా నిలబెట్టిన యశ్వంత సిన్హాకు ఓటు వేయడంలో అన్ని పార్టీల ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు క్రాస్ ఓటింగ్ కు పాల్పడ్డారని, ఉపరాష్ట్రపతి అభ్యర్థిని నిలబెట్టే విషయంలో తమను సంప్రదించలేదన్న సాకును చూపుతూ ఆమె ఓటింగ్ కు దూరంగా ఉండటంలో మతలబేమిటి? రాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో టీఎంసీ ఎమ్మెల్యేలు కూడా క్రాస్ ఓటింగ్ కు పాల్పడ్డారన్నది కాదనలేని సత్యం. ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో తాము ఓటింగ్ లో పాల్గొనబోమంటూ ప్రకటించిన మమతా బెనర్జీ, జూలై 27న పార్లమెంట్ ముందు విపక్షాలు నిర్వహించిన ధర్మాల్ పాల్గొనడం గమనార్హం. ముఖ్యంగా నిర్ణయాలు తీసుకునేటప్పుడు కాంగ్రెస్ తమకు ఏ విధమైన సమాచారం ఇవ్వడంలేని మమతమ్మ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసినా కేవలం సాకు మాత్రమే అనుకోవాల్సి వస్తోంది! ఆగస్ట్ 7వ తేదీన ఢిల్లీలో జరిగే నీతి ఆయోగ్ సమావేశంలో ముఖ్య మంత్రి మమతా బెనర్జీ పాల్గొనే అవకాశ ముంది. నీతి ఆయోగ్ సమావేశాల వల్ల రాష్ట్రాలకు ఒరిగేదేమీలేదంటూ గత ఏడాది జరిగిన సమావేశానికి గైర్జాబైన మమతా బెనర్జీ ఇప్పుడు మనసు మార్చుకోవడం గమనార్హం. ముఖ్యంగా ఆమె కేబినెట్ సహచరుడు పార్లా చట్టంలో ఎన్ఫోర్స్మెంట్ డైరెక్టరేట్ విచారిస్తున్న తరుణంలో ఆమె నిర్ణయానికి ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది.

ఇప్పుడు ఈ కేసును సాధ్యమైనంత త్వరగా తేల్చేయాలని మమతా బెనర్జీ కోరుతున్నారు. ఎందు కంటే ఈ కేసును సాగదీసి.. అవసరమైనప్పుడల్లా తమ పార్టీని దెబ్బతీయడానికి బీజేపీ దీన్ని ఒక ఆయుధంగా ఉపయోగించుకుంటుందేమోనన్న భయం ఆమెది! ఇంతకీ విద్యాశాఖను ఇంతగా కలుషితం చేయడానికి కారణాన్ని ఊహించవచ్చు. దానిని అన్మదీయులతో, అనర్హులతో నింపితే టీఎంసీ మార్కు విద్యార్థులు బయటకు వస్తారు. మమత కోరుకున్నట్లు పాతికేళ్లు పాలించవచ్చు. వ్యవస్థలను నాశనం చేస్తున్నదంటే ఇకపై బీజేపీని విమర్శించే ముందు తన వెనుక ఉన్న నలుపును మమత గమనించాలి.

ప్రజాస్వామ్యంలో అధికార, ప్రతిపక్షాల పాత్ర అత్యంత కీలకం. ఎంత కీలకమో అంత బాధ్యతాయుతం కూడా. ఈ రెండూ ప్రజాస్వామ్యం అనే బండికి రెండు చక్రాల వంటివి. వీటిల్లో ఏ ఒక్కటి తన పాత్రను సరిగా నిర్వహించక పోయినా ప్రజాస్వామ్యం గాడి తప్పుతుంది. పాలన దెబ్బ తింటుంది. అంతిమంగా ప్రజలకు మేలు జరగదు. అందువల్ల ఈ రెండూ బాధ్యతాయుతంగా వ్యవహరించాల్సిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. ఇతర చిన్నాచితక పార్టీలను పక్కనపెడితే కీలక అంశాల్లో ప్రధాన ప్రతిపక్షం ఆచితూచి వ్యవహరించాల్సి ఉంటుంది. అత్యంత సంయమనంతో అడుగులు వేయాల్సి ఉంటుంది. ఏ మాత్రం అనాలోచితంగా వ్యవహరించినా దాని ఫలితాలు తీవ్రంగా ఉంటాయి. అంతిమంగా ఆ పరిణామాలు ప్రజాస్వామ్యంపై ప్రభావం చూపుతాయి. ఇప్పుడు జరుగుతున్నది అదే. గత ఎనిమిదేళ్లుగా ప్రధాన ప్రతిపక్షం కాంగ్రెస్ తీరే ఇందుకు నిలువెత్తు నిదర్శనం.

ప్రస్తుతం జరుగుతున్న పార్లమెంటు వర్షాకాల సమావేశాల సందర్భంగా లోక్ సభలో ఆ పార్టీ నాయకుడు అధీర్ రంజన్ చౌధురి రాష్ట్రపతిని ఉద్దేశించి చేసిన వ్యాఖ్యలు దేశవ్యాప్తంగా తీవ్ర దుమారాన్ని రేపాయి. రాష్ట్రపతిగా ఒడిశాకు చెందిన గిరిజన మహిళ ద్రౌపది ముర్ము బాధ్యతలు చేపట్టి ఇంకా పట్టుమని పది రోజులు కూడా పూర్తికాలేదు. ఎన్నిక, ప్రమాణ స్వీకారం వంటి కార్యక్రమాలు ఇంకా ప్రజల మది నుంచి చెరిగిపోలేదు. దేశం యావత్తు ఆ సంతోష, సంబరాలతో మునిగి ఉంది. ఆ సంతోషంలో భాగం కావాల్సిన ప్రధాన ప్రతిపక్షం కాంగ్రెస్ అందుకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించి అభాసుపాలైంది. ఆ పార్టీ నాయకుడు అధీర్ రంజన్ చౌధురి వ్యాఖ్యలే అందుకు నిదర్శనం. రాష్ట్రపతిని ఉద్దేశించి ఆయన చేసిన ప్రసంగంలో చోటుచేసుకున్న అభ్యంతరకర పదాల (రాష్ట్రపతిని రాష్ట్రపత్నిగా సంబోధించడం)పై దేశవ్యాప్తంగా తీవ్ర నిరసన వ్యక్తమైంది. దేశ ప్రథమ పౌరురాలిని ఉద్దేశించి అనాలోచితంగా, అన్ పార్లమెంటరీ భాషలో మాట్లాడటం అధీర్ రంజన్ స్థాయిని, ఆ పార్టీ

తీరునూ చెప్పకనే చెబుతోంది. అసలు రాష్ట్రపతి, రాష్ట్రపత్ని.. అన్న మాటలకు అర్థాలు, ఆ రెండింటికి మధ్య గల వ్యత్యాసాలు ఆయనకు తెలుసా అన్న అనుమానాలు కలగక మానవు. ఇంతచేసి తన పొరపాటును అధీర్ సమర్థించుకున్న తీరు ఆవేదన, ఆందోళన కలిగిస్తున్నాయి. స్వతహాగా బెంగాలీ

అయిన తనకు హిందీపై అంతగా పట్టులేదని, అప్రయత్నంగా, పొరపాటున మాట్లాడారని, అంతకు మించి తనకు వేరే దురుద్దేశం లేదని ఆయన స్పష్టం చేశారు.

హిందీ, బెంగాలీకి మధ్య పెద్దగా తేడా లేదు. మాతృభాష బెంగాలీలో ప్రావీణ్యం గల అధీర్ కు హిందీపై అసలు అవగాహన లేదని చెప్పలేం. అందునా రాష్ట్రపతికి, రాష్ట్రపత్నికి మధ్య గల తేడా తెలియదని అసలు అనుకోలేం. అధీర్ రంజన్ ఏమీ

అమాయకుడు కాదు. నిన్న కాక మొన్న రాజకీయాల్లోకి వచ్చిన జూనియర్ నాయకుడు ఏమీ కాదు. మూడు దశాబ్దాలకు పైగా ప్రజా జీవితంలో ఉన్న వ్యక్తి. పశ్చిమ బెంగాల్ పీసీసీ అధ్యక్షుడిగా పనిచేస్తున్న నాయకుడు. 1991లో అసెంబ్లీకి పోటీ చేసి ఓడిపోయారు. తరువాత 1996లో అసెంబ్లీకి ఎన్నికయ్యారు. ప్రస్తుతం బెంగాల్ లోని ముర్షీదాబాద్ జిల్లా బెరహంపుర్ నుంచి పార్లమెంటుకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సీనియర్ నాయకుడు. గతంలో మన్మోహన్ మంత్రివర్గంలో కేంద్రమంత్రిగా పనిచేసిన అనుభవం కూడా ఉంది. మూడుసార్లు పార్లమెంటుకు ఎన్నికైన నాయకుడు. అన్నింటికీ మించి చట్టసభ అయిన పార్లమెంటులో ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి సారథ్యం వహిస్తున్న సీనియర్ నేత. వందేళ్లకు పైగా చరిత్ర కలిగిన పార్టీకి నాయకుడు. అధికారిక హోదా లేనప్పటికీ పార్లమెంటులో ప్రతిపక్ష నాయకుడు. ఇలాంటి వ్యక్తి ఎంత బాధ్యతాయుతంగా వ్యవహరించాలి? ఎంత హుందాగా మాట్లాడాలి. ఎంత ఆచితూచి ప్రసంగించాలి. తన ప్రసంగాన్ని

ఇదీ కాంగ్రెస్ కుసం

యావద్దేశం పరికిస్తుందన్న అవగాహన కలిగి ఉండాలి. తాను మాట్లాడుతున్నది దేశ ప్రథమ పౌరురాలు, అత్యున్నత రాజ్యాంగ వదలిని అధిష్టించిన మహిళ గురించి అన్న తెలివిడి ఉండాలి కదా.

ప్రజాస్వామ్యంలో విమర్శ సహజం. ఇందుకు ఎవరూ అతీతం కాదు. కానీ మాట్లాడే అంశం, వాడే భాష పట్ల అవగాహన కలిగి ఉండటం అవసరం. లేకపోతే జరిగేది ఇదే. ఇక్కడ అధీర్ రంజన్ గురించి కొంత చెప్పుకోవాలి. ఆయన పేరుకు పార్లమెంటుకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నప్పటికీ దేశం ఎదుర్కొనే సమస్యలు, వాటికి గల పరిష్కార మార్గాలపై ఆయనకు సరైన అవగాహన లేదు. అసలు జాతీయ స్థాయి నాయకుడు కానే కాదు. రాష్ట్రస్థాయి, ఇంకా కచ్చితంగా చెప్పాలంటే ఒక ప్రాంతీయ నాయకుడు. ఇలా చెప్పడం ఒకింత కఠినంగా ఉన్నప్పటికీ అది చేదునిజం.

ఎవరైనా తప్పులు చేయడం సహజం. అందరూ మానవ మాత్రులే. ఒక్కోసారి ఒత్తిడిలో, హడావిడిలో మాట దొర్లడం మాములే. ఇందుకు రాజకీయ నాయకులు అతీతులు ఏమీ కారు. అయితే జరిగిన పొరపాటును గుర్తించి తనంతట తాను పశ్చాత్తాపాన్ని వ్యక్తం చేయడం, క్షమాపణ కోరడం హుందాతనం, గౌరవం అనిపించుకుంటుంది. అలా కాకుండా మొండిగా మాట్లాడితే తనతో పాటు తాను

అధీర్ రంజన్ పాత్ర గురించి కూడా కొంత చెప్పుకోవాలి. ఆయనకు చట్టం కేబినెట్ హోదా కల్పించింది. మనం బ్రిటిష్ తరహా పార్లమెంటరీ వ్యవస్థను పుణికి పుచ్చుకున్నాం. బ్రిటన్ లో ప్రతిపక్షం షాడ్ కేబినెట్ పాత్రను పోషిస్తుంది. అంటే ప్రభుత్వం తీసుకునే నిర్ణయాలు, విధానాలపై లోతుగా అధ్యయనం చేస్తుంది. ఆయా అంశాల్లో నిపుణులైన నాయకులు శాఖల వారీగా ప్రభుత్వ పనితీరును విశ్లేషిస్తారు. వాటిలోని లోపాలను పార్లమెంటు లోపల, వెలుపలా ఎండగడతారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి దశాబ్దాలు గడుస్తున్నా మన ప్రతిపక్షాల్లో ఆ స్ఫూర్తి లోపించిందన్న వాదన ఉంది. ముఖ్యంగా 2014లో నరేంద్ర మోదీ అధికారం చేపట్టినప్పటి నుంచి ప్రతిపక్ష కాంగ్రెస్ లో ఈ స్ఫూర్తి కొరవడటం ఆవేదన కలిగిస్తోంది. ప్రభుత్వంపై విమర్శలు చేయడం, ఆరోపణలు సంధించడం అనే ఏకైక సూత్రంతోనే విపక్షాలు పని చేస్తున్నాయడంలో అతిశయోక్తి లేదు. అంతిమంగా ఇలాంటి వ్యాఖ్యలు ప్రజాస్వామ్యాన్ని బలహీన పరుస్తాయి. దానికి చేటు కలిగిస్తాయి. వందేళ్లకు పైగా చరిత్ర గల, దేశంలో అత్యంత పురాతన పార్టీగా, సుదీర్ఘ కాలం పాలన సాగించిన పార్టీగా కాంగ్రెస్ ఈ విషయాన్ని ఎంత త్వరగా గ్రహిస్తే దానికి, దేశానికి అంత మంచిది. అయితే ఈ విషయాన్ని హస్తం పార్టీ ఎప్పటికైనా గుర్తిస్తుందా అన్నదే అసలైన ప్రశ్న?

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అధీర్ రంజన్

స్మారం

ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పార్టీ పరువు బజారున పడుతుంది. అధీర్ రంజన్ వ్యాఖ్యలపై ఇంత దుమారం చెలరేగినా పార్టీ ఏమన్నా దిద్దుబాటు చర్యలు చేపట్టిందా అంటే అదీ లేదు. నోరు జారిన నాయకుడిని మందలించిందా అంటే ఆ ఊసే లేదు. నాయకుడి తరపున పార్టీ క్షమాపణ కోరిందా అన్న ప్రశ్నకు సమాధానం లభించదు. ఈ విషయంలో పార్టీ అధినేత్రి సోనియాగాంధీ వ్యవహార శైలి సైతం హుందాగా లేదు. అధీర్ తరపున, పార్టీ తరపున సోనియా క్షమాపణ చెప్పి ఉంటే టీ కప్పులో తుపానులా సమస్య సమసిపోయేది. ఇంత రాద్ధాంతం జరిగేది కాదు. కానీ పార్టీ అధినేత్రిలో ఈపాటి వివేకం కొరవడింది. తాను ఒక మహిళ అయి ఉండి ఒక మహిళా రాష్ట్రపతి పట్ల, అత్యున్నత పదవిలో ఉన్న మహిళ పట్ల అనుచితంగా వ్యవహరించిన తమ పార్టీ నాయకుడిపై తగిన చర్యలు తీసుకున్నా క్షమాపణ కోరినా వ్యక్తిగతంగా సోనియా ప్రతిష్ట, పార్టీ ప్రతిష్ట పెరిగేది.

అసలు రాష్ట్రపతి ఎన్నిక విషయంలో విపక్షాలు ముఖ్యంగా ప్రధాన ప్రతిపక్షం వ్యవహరించిన తీరు ఎంతమాత్రం హుందాగా లేదన్న విమర్శలు అప్పట్లో రాజకీయ వర్గాల్లో వినిపించాయి. ఎలక్టోరల్ కాలేజీ గణాంకాల ప్రకారం అధికార ఎన్డీఎ కూటమి ఎవరిని బరిలోకి దించినా గెలుపు ఖాయం. విపక్షాలన్నీ ఒక్కటైనా ఆ అభ్యర్థి విజయాన్ని అడ్డుకోలేవు. ఈ

విషయం ప్రతి ఒక్కరికీ తెలిసిందే. అయితే గెలుపు ఓటములతో సంబంధం లేకుండా ఎన్నికల్లో పోటీ చేయడం ప్రజాస్వామ్య ప్రాథమిక లక్షణం. అదే సమయంలో ఒక మహిళను, అదీ గిరిజన మహిళ అత్యున్నత పీఠానికి పోటీ పడుతున్నప్పుడు పార్టీలకు అతీతంగా ఆమెను సమర్థించడం హుందాతనంగా ఉంటుంది. ఏ రకంగా చూసినా ముర్రు అభ్యర్థిత్వాన్ని వంక పెట్టలేం. కేవలం మహిళ, గిరిజన మహిళ అన్న కోణంలో కాకుండా ఆమె వివాద రహితరాలు. రాజకీయాల్లో కింది స్థాయి నుంచి పనిచేసి పైకి వచ్చిన నాయకురాలు. విద్యా వంతురాలు. ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోవడానికి ఇంతకు మించిన అర్హతలు అవసరం లేదు. అయినా విపక్షాలు ఈ దిశగా ఆలోచించక లేకపోవడం విచారకరం. ఇక్కడ ప్రతిపక్ష నాయకుడైన

జాగ్రత్తయ్!

మనుషులకు

కనపడకుండా

తిరుగు! తోకలు

కత్తిరిస్తారు..

బల్లి తోక ను జిల్లేడు
చెట్టుకు కడితే అప్పులు
తీరుతాయన్న ఓ
స్వామీజీ వీడియో వైరల్.

వజ్రేసతి
ఎంకటేశ్వర్

తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మరోసారి హస్తిన వెళ్లి వచ్చారు. వారం రోజుల పాటు దేశ రాజధానిలో ఉన్నారు. ముందుగా మూడు రోజులు అనుకున్న 'పర్యటన' ఏడు రోజులపాటు సాగింది. అయితే, ఆయన ఎందుకు వెళ్లారు? ఏం చేశారు? ఎవరితో, ఏ అంశం గురించి చర్చించారు? ఈ పర్యటనతో ఏం సాధించుకొచ్చారు? అనే ప్రశ్నలకు మాత్రం సమాధానాలు దొరకడం లేదు.

సాధారణంగా అయితే, ఇన్ని ప్రశ్నలు ఉదయించేవి కాదు. వ్యక్తిగత పర్యటన అయి ఉండొచ్చని, సీఎం అయినంత మాత్రాన వ్యక్తిగత అంశాలు ఉండవా? అన్న ఆలోచన రావడం కూడా సహజమే. కానీ, ఆయన వ్యక్తిగత పర్యటన అని కొట్టిపారేసే పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే ప్రత్యేక విమానంలో ఆయనతో పాటు ప్రభుత్వ ముఖ్య అధికారుల బృందం కూడా ఢిల్లీ వెళ్లింది. అంటే, అధికారిక పర్యటన కిందే భావించాల్సి ఉంటుంది. మరి.. అధికారిక పర్యటన అయినప్పుడు ఈ పర్యటన ఉద్దేశం ఏంటి? ఏ లక్ష్యం పెట్టుకొని వెళ్లారు? ఎంతమేరకు ఫలితం సాధించారన్న విషయాలు ప్రకటించాల్సిన అవసరం ఉందని విపక్షాలు ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. కేసీఆర్ ఢిల్లీ వెళ్లేముందు గానీ, అక్కడ ఉన్న సమయంలో గానీ, తిరిగి వచ్చాక గానీ వివరాలేమీ బయటకు రాలేదు. మీడియాకు కూడా దూరంగానే ఉన్నారు. అంటే, ఏదో నిగూఢ రహస్యం ఉందని విపక్షాలు ఆరోపిస్తున్నాయి.

జూలై 25వ తేదీన సీఎం కేసీఆర్ ఢిల్లీ వెళ్లారు. 31వ తేదీన తిరిగి వచ్చారు. కానీ, ఆయన ఢిల్లీ వెళ్లే విషయం కానీ, అక్కడినుంచి హైదరాబాద్ తిరిగివచ్చే విషయం కానీ చివరి నిమిషం దాకా బయటకు రాలేదు. కేసీఆర్ ఢిల్లీ వెళ్తున్నారన్న విషయం కొన్ని గంటల ముందే లీకయ్యింది. అది కూడా నిజమో, కాదో తెలియని సందిగ్ధం చాలాసేపు నెలకొంది. ఇక, ఢిల్లీ నుంచి తిరిగి వస్తున్న సమయంలో మాత్రమే ఆ విషయం మీడియాకు తెలిసింది. అంటే, దాదాపుగా కేసీఆర్ ఈ దశలో

చేసిన పర్యటన పూర్తిగా రహస్యంగా ఉండిపోయింది. ముఖ్యమంత్రి హోదాలోనే ఢిల్లీకి వెళ్లిన ఆయన అంత గోప్యంగా ఎందుకుండిపోయారనే సందేహం ప్రతిపక్ష రాజకీయ పార్టీలతో పాటు రాష్ట్ర ప్రజల్లోనూ మిగిలిపోయింది.

కేసీఆర్ ఢిల్లీ పర్యటనకు ముందు రాష్ట్రాన్ని భారీ వర్షాలు ముంచెత్తాయి. వరదలు పోటెత్తాయి. గోదావరి ఉగ్రరూపం దాల్చింది. ఆ సమయంలో భద్రాచలంలో పర్యటించిన ఆయన జూలై 17వ తేదీన ఏరియల్ సర్వే నిర్వహించారు. అనంతరం అధికారులతో సమీక్షలు చేశారు. క్లౌడ్ బరన్స్ అనే సందేహాన్ని లేవనెత్తారు. విదేశాల కుట్ర ఉండొచ్చని సంచలన ఆరోపణలు చేశారు. ఆ తర్వాత కూడా భారీ వర్షాలు కురిశాయి. కేసీఆర్ వెలిబుచ్చిన క్లౌడ్ బరన్స్ సందేహం అందరినీ వెంటాడుతున్న సమయంలోనే ఆయన ఢిల్లీకి పయనమయ్యారు.

పార్లమెంటు సమావేశాల్లో టీఆర్ఎస్ ఎంపీలు అనుసరించాల్సిన వ్యూహంపై కేసీఆర్ అంతకు ముందే, హైదరాబాద్లోనే ప్రత్యేకంగా సమావేశం

నిర్వహించారు. తమ పార్టీ ఎంపీలకు దిశానిర్దేశం చేశారు. కాబట్టి ఆయన ఇదే అంశంపై ఢిల్లీకి వెళ్లి తమ పార్టీ ఎంపీలకు ఎప్పటికప్పుడు సూచనలు చేశారనుకునే పరిస్థితి కూడా లేదు. ఈ కోణంలోనూ సరైన కారణం గోచరించలేదు. మరి.. రాష్ట్రానికి అవసరమైన అప్పులకోసం ఢిల్లీ వెళ్లారా? అక్కడ కేంద్ర పెద్దలను ఎవరినైనా సంప్రదించారా? అధికార వర్గాలతో చర్చించారా? అంటే ఆ ఆసవాళ్లకు కూడా ఆధారాలు లేవు. ఓ ముఖ్యమంత్రిగా అధికారిక పర్యటన సాగిస్తే ఆ వివరాలు ప్రజలకు తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది కదా అని విశ్లేషకులు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

కేసీఆర్ ఢిల్లీకి వెళ్లిన రోజు ఉదయమే కొత్త రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. దీంతో, ఆమెకు శుభాకాంక్షలు చెప్పేందుకే కేసీఆర్ ఢిల్లీ వెళ్తున్నారని ప్రచారం జరిగింది. కానీ, ఆయన రాష్ట్రపతిని కలవలేదు. శుభాకాంక్షలు చెప్పలేదు. అసలు అపాయింట్మెంట్ అడిగారో లేదో కూడా తెలియదు. పోనీ, ఆయన వ్యక్తిగత వ్యవహారాలు చక్కబెట్టుకునేందుకు ఢిల్లీ వెళ్లారా, అంటే అదీ లేదు. అధికార బృందాన్ని వెంట పెట్టుకుని ప్రభుత్వ ఖర్చులతో ప్రత్యేక విమానంలో వెళ్లారు. ప్రత్యేక విమానంలోనే తిరిగి వచ్చారు.

కేసీఆర్ వారం రోజులు ఢిల్లీలోనే ఉన్నా ప్రధాన మంత్రిని కానీ, కేంద్ర మంత్రులను గానీ ఎవరినీ కలవలేదు. ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం ప్రధాన మంత్రి, ఇతర మంత్రుల అపాయింట్మెంట్ అడిగారా? అడగలేదా? అడిగినా ఇవ్వలేదా? అనేది

కేసీఆర్ ఢిల్లీ యాత్ర

కేసీఆర్ ఢిల్లీ పర్యటనకు ముందు రాష్ట్రాన్ని భారీ వర్షాలు ముంచెత్తాయి. వరదలు పోటెత్తాయి. గోదావరి ఉగ్రరూపం దాల్చింది. ఆ సమయంలో భద్రాచలంలో పర్యటించిన ఆయన జూలై 17వ తేదీన ఏరియల్ సర్వే నిర్వహించారు. అనంతరం అధికారులతో సమీక్షలు చేశారు. క్లౌడ్ బరన్స్ అనే సందేహాన్ని లేవనెత్తారు. విదేశాల కుట్ర ఉండొచ్చని సంచలన ఆరోపణలు చేశారు. ఆ తర్వాత కూడా భారీ వర్షాలు కురిశాయి. కేసీఆర్ వెలిబుచ్చిన క్లౌడ్ బరన్స్ సందేహం అందరినీ వెంటాడుతున్న సమయంలోనే ఆయన ఢిల్లీకి పయనమయ్యారు.

రాజకీయ నాయకత్వ సంబంధాలు ఎప్పుడో తెగిపోయాయి, ఇప్పుడు అధికారుల మధ్య సంబంధాల విషయంలోనూ అదే పరిస్థితి కనిపిస్తోందని, రాష్ట్ర అధికారులను కేంద్ర అధికారులు దగ్గరకు కూడా రానీయడం లేదని అంటున్నారు. అంటే, ఈ కోణంలోనూ కేసీఆర్ పర్యటన సాగలేదని తెలుస్తోంది.

ఒకవేళ ఆ పార్టీ నాయకులే లీకులు ఇచ్చినట్లు రాష్ట్రంలో కురుస్తున్న వర్షాలు, వరదలతో ప్రజా జీవితం అస్తవ్యస్తంగా ఉన్న సమయంలో ముఖ్యమంత్రి ఢిల్లీ నుంచి పరిస్థితిని సమీక్షించడం ఏమిటని విపక్షాలు ప్రశ్నించాయి. వరద బాధితులు ప్రభుత్వ సహాయం కోసం ఎదురుచూస్తున్న సమయంలో ముఖ్యమంత్రి అందుబాటులో లేకుండా ఢిల్లీలో కాలక్షేపం చేయడం, రోమ్ చక్రవర్తిని గుర్తుకు తెస్తోందని, విపక్షాలే కాదు, స్వపక్షం నుంచి కూడా

చివరకు, ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో ప్రతిపక్షాల ఉమ్మడి అభ్యర్థిగా పోటీ చేస్తున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ సీనియర్ నాయకురాలు మార్గరెట్ అల్వా కాకున్నా కనీసం, కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున మరో నాయకుడు ఎవరూ కేసీఆర్ ను కలవ లేదు. మద్దతు కోరలేదు. దీంతో ఢిల్లీలో ముఖ్యమంత్రిని కలిసేందుకు ఎవరూ ఆసక్తి చూపించ లేదనే ప్రచారం రాష్ట్రంలో జోరుగా సాగింది. అయితే, కొంతమంది నాయకులు ఆయనను రహస్యంగా కలిసారని వదంతులు టీఆర్ఎస్ నేతలే ప్రచారం చేసినా ఎవరూ నమ్మలేదు. నిజానికి, ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ స్వయంగా కాంగ్రెస్, ఆర్డీసీ సహా మరికొందరు నాయకులకు ఫోన్ చేసినా ఫలితం లేకపోయిందని, ఎవరికి వారు ఏదో ఒక సాకు చెప్పి, ఇంకోసారి కలుద్దామని తప్పించు కున్నారని రాజకీయ పండితులు చెబుతున్నారు. దీంతో జాతీయ రాజకీయాలలో చక్రం తిప్పేందుకు కేసీఆర్ చేస్తున్న ప్రయత్నాలు పూర్తిగా బెడిసికొట్టి నట్టుగానే కనబడుతోంది. మరోవైపు.. కేసీఆర్ ఢిల్లీ ఎందుకు వచ్చారో, ఎందుకు వెళుతున్నారో తమకే అర్థం కాలేదని సొంతపార్టీ ఎంపీలే వ్యాఖ్యానించడం చర్చనీయాంశం అయ్యింది.

ఒక విధంగా సీఎం ఢిల్లీ పర్యటన కొండ నాలుకకు మందేస్తే.. ఉన్న నాలుక ఊడిందన్నట్లుగా సాగిందని సొంత పార్టీ నాయకులే చెప్పుకోవడం కనిపిస్తోంది. ఈ పర్యటన వల్ల జాతీయ రాజకీయాల్లో ఆశించిన ప్రయోజనాలు దక్కకపోగా, రాష్ట్రంలోనూ వ్యతిరేక ప్రచారమే జరిగిందని అంటున్నారు. అందుకే, ద్వ్యమేజీ కంట్లోలో భాగంగా కేసీఆర్ మరో వ్యూహం పన్నారు. తన ఢిల్లీ పర్యటనపై వ్యతిరేకంగా చర్చ జరగకుండా ఉండేందుకు అక్కడి నుంచి తిరిగి రాగానే.. దేశ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వజ్రోత్సవాలపై సమీక్ష నిర్వహిస్తారని అధికారిక ప్రకటన వెలువరించారు. కానీ, ఆ వ్యూహం కూడా పనిచేయలేదన్న వాదనలు వినిపించాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశం అంతటా నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటే గౌరవంగా ఉంటుందని, అలా కాకుండా.. తాను మాత్రమే రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం మరింత ప్రతికూల స్పందన తెస్తుందని అంటున్నారు.

భారీ వర్షాలతో రాష్ట్రమంతా అతలాకుతలం అవుతున్న సమయంలో అనూహ్యంగా ముఖ్యమంత్రి ఢిల్లీ పర్యటనకు వెళ్లిరావడం సంచలనానికి కారణం అయింది. రాష్ట్రాన్ని వరదలు ముంచెత్తుతుంటే సీఎం ఢిల్లీలో మకాం వేయడంపై సర్వత్రా విమర్శలు వ్యక్తం అయ్యాయి. ఆయన రాష్ట్రానికి తిరిగి వచ్చినా ప్రతిపక్షాల నుండి విమర్శలు మాత్రం ఆగడం లేదు. అసలు కేసీఆర్ ఢిల్లీ పర్యటన గుట్టు విప్పాలని అన్ని పార్టీలు డిమాండ్ చేస్తున్నాయి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మర్తమేమి?

విమర్శలు వినిపించాయి.

మరోవైపు.. ముఖ్యమంత్రి ఢిల్లీ పర్యటనలో రాజకీయంగానూ ముందడుగు వడలేదని పార్టీ వర్గాలే పెదవి విరుస్తున్నాయి. అంతేకాదు, జాతీయ రాజకీయాలు ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కు అచ్చిరాలేదని కూడా అంటున్నారు. దేశ రాజకీయ పరిస్థితిని అంచనా వేసేందుకే ఆయన ఢిల్లీ వెళ్లారని సీఎం సన్నిహిత వర్గాలు చెబుతున్నాయి. కానీ ఈ వారం రోజుల్లో రాష్ట్రానికి చెందిన అధికారులు, టీఆర్ఎస్ ఎంపీలతో సమావేశాలకే కేసీఆర్ పరిమితమయ్యారు. ఢిల్లీ వెళ్లి అన్ని రోజులున్నా, సమాజ్ వాద్ పార్టీ నేత అఖిలేష్ యాదవ్ తప్ప ఇంకెవరూ ఆయన్ని కలవలేదు. ఆయన కూడా ఇంకెవరినీ కలవలేదు.

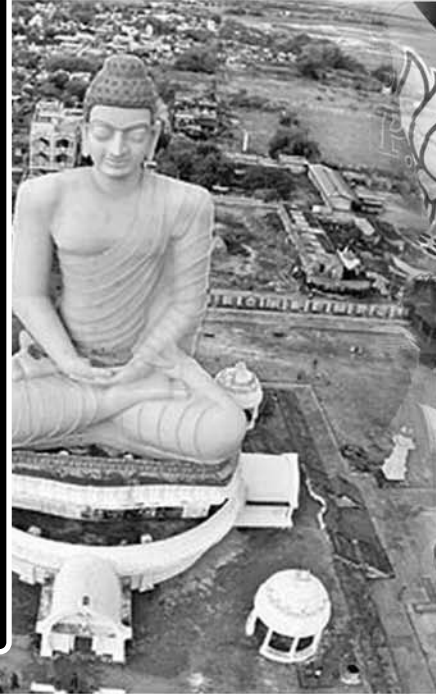
బ్రహ్మ రహస్యంగానే మిగిలిపోయింది. అయితే, ముఖ్యమంత్రి వెంట ఢిల్లీ వెళ్లిన ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు, అధికారులు అక్కడి నుంచే సీఎం వర్షాలు, వరదలపై సమీక్ష చేశారని, వివిధ అంశాలపై స్పందించారని చెబుతూ తెలుగు మీడియాకు లీకులు ఇచ్చారు. చిత్రంగా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి, అప్పులకు సంబంధించి అధికారులతో ముఖ్యమంత్రి ఢిల్లీలో సమీక్షలు నిర్వహించారని 'లీక్'లు వచ్చాయి. కానీ అలా వచ్చిన వార్తల్లో నిజం ఉండక పోవచ్చని రాజకీయ విశ్లేషకులు అప్పుడే కొట్టిపారేశారు. ఎందుకంటే, కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాల విషయంలో

ఉద్యోగ సంఘాల నుంచి నిరుద్యోగుల వరకు, పట్టణ జనాభా నుంచి గ్రామీణుల వరకు హామీల పరంపర కొనసాగింది. 16 ప్రభుత్వ శాఖల్లో పని చేస్తున్న ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులను రెగ్యులరైజ్ చేస్తానని స్పష్టమైన హామీ ఇచ్చి అధికారంలోకి వచ్చారు. ఆ తర్వాత అన్ని వాగ్దానాలను విస్మరించడమే కాక వాజ్ పేయ్ ప్రధానిగా ఉన్న కాలంలో ఏర్పాటైన ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో తన మనుషులను నియమించుకునేందుకు ఉన్న వారిని తొలగించారు. అమరావతి ఏపీకి రాజధానిగా పేర్కొని, దాని నిర్మాణానికి 33 వేల ఎకరాలు సరిపోవని కూడా చెప్పారు. తాము అధికారంలోకి వస్తే అమరావతి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేస్తామని, పథకాలకు ఇచ్చే మొత్తాన్ని రెట్టింపు చేస్తామని మాట ఇచ్చారు. ఇవేమీ ఇవ్వలేదు సరికదా ఉన్నవాటినే అమలు చేయలేదు. పెరిగిన ధరలను అదుపు చేయలేక పోయారు. అన్నిరకాలుగా పన్నుల వేసి ప్రజలపై ఆర్థిక భారాలు మోపారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు రెండుసార్లు తగ్గించినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం తగ్గించలేదు. బస్సు ఛార్జీలు, కరెంటు ఛార్జీలు పెంచింది. మద్యాన్ని నిషేధిస్తామని చెప్పిన హామీని గాలికొదిలేసి, నాసిరకం మద్యం ధరలను రెండింతలు పెంచి తానే విక్రయాలు చేపట్టింది.

ఇచ్చిన హామీలు నెరవేర్చకపోవడం, ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలకు పాల్పడుతున్న ప్రభుత్వాన్ని ప్రజల ముందు దోషిగా నిలబెట్టి, వారిలోని ఆగ్రహాన్ని ఆయుధంగా చేసుకుని, వారి సమస్యలు పరిష్కరించేలా ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి చేసేందుకు బీజేపీ ఈ యాత్రలు చేపట్టింది.

‘మనం-మన అమరావతి’ కార్యక్రమాన్ని బీజేపీ చేపడితే, యువ సంఘర్షణ యాత్రను భారతీయ యువమోర్చా (బీజేవైఎం) నిర్వహిస్తోంది. రాజధాని గ్రామాల్లో బీజేపీ మనం-మన అమరావతి పేరుతో సంకల్ప యాత్రను చేపట్టింది. 7 రోజులు జరగనున్న యాత్రను జూలై 29న రాజధాని గ్రామం ఉండవల్లిలో పార్టీ గుంటూరు జిల్లా అధ్యక్షులు పాటిబండ్ల రామకృష్ణ ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్ర అధ్యక్షులు సోము వీరాజు ప్రారంభించారు. గుంటూరు పార్లమెంటు నియోజకవర్గానికి చెందిన పార్టీ నాయకులు, కేంద్ర కార్మిక సంక్షేమ బోర్డు చైర్మన్ వల్లూరి జయప్రకాష్ నారాయణ ఈ సంకల్పయాత్రకు కన్వీనర్ గా ఉన్నారు. రాజధాని ప్రాంతంలో విశేషంగా బంధువులు, స్నేహితులు కలిగివున్న ఆయన ఈ యాత్రను విజయవంతంగా నిర్వహిస్తున్నారు. అమరావతి 29 గ్రామాల్లో యాత్ర సాగింది. ఈ యాత్రలో బీజేపీ నాయకులు, కార్యకర్తలు, రైతు జీవసీ నాయకులు, అమరావతి రైతులు పాల్గొనగా స్థానిక ప్రజలు, రైతుల నుంచి విశేషంగా స్పందన లభిస్తోంది. మాజీ మంత్రి, బీజేపీ జాతీయ కార్యవర్గ

వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం మూడేళ్లుగా పాల్పడుతున్న ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలు, తప్పులపై భారతీయ జనతా పార్టీ ప్రజా చైతన్య యాత్రలు ప్రారంభించింది. రాజధాని నిర్మాణాన్ని తక్షణం చేపట్టాలనే డిమాండ్ తో రాజధాని గ్రామాల్లో చేపట్టిన ‘మనం- మన అమరావతి’ యాత్ర ఒకటైతే, ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలకు నిరసనగా, ఇచ్చిన హామీలు నెరవేర్చాలన్న డిమాండ్ తో చేపట్టిన ‘యువ సంఘర్షణ యాత్ర’ రెండవది. అధికారం కోసం వైకాపా ఎన్నికల ముందు లెక్కలేనన్ని హామీలు ఇచ్చింది. పాదయాత్రలో ప్రజలను ప్రత్యక్షంగా కలిసిన ఆ పార్టీ నేత వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి వారి సమస్యలు పరిష్కరిస్తానని హామీలిచ్చారు.

వైకాపా సర్కార్ తప్పు

సభ్యులు కన్నా లక్ష్మీనారాయణ, మాజీ మంత్రి ఆదినారాయణరెడ్డి, ఎమ్మెల్యే వాకాడ నారాయణరెడ్డి ఇప్పటికే పాల్గొన్నారు. కన్నా లక్ష్మీనారాయణ పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడి హోదాలో, అమరావతిని మాత్రమే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధానిగా పేర్కొంటూ మొట్టమొదటి సారి తీర్మానం చేసిన విషయం అందరికీ తెలిసిందే.

అమరావతి నిర్మాణానికి ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి

అమరావతి రాజధానిపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న నిర్లక్ష్యాన్ని ఎత్తిచూపి దాని నిర్మాణం ప్రారంభించడమే ‘మనం- మన అమరావతి’ కార్యక్రమం ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. 2019 నుంచి రాజధాని అమరావతి నిర్మాణం ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు కదలలేదు. ఒక్క ఇటుకను వేయలేదు. ఎలా ఉన్నదానిని అలా వదిలేశారు. ఇప్పటి వైకాపా ప్రభుత్వం, గత తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అమరావతి పట్ల అనుసరించిన విధానాలే ఈ పరిస్థితికి కారణం. రాజధాని నిర్మాణంపై తెదేపా ప్రభుత్వం సాగతీత ధోరణి అనుసరించింది. అమరావతి ప్రాంతాన్ని రాజధానిగా ఎంపిక చేసి ప్రకటించాక శంకుస్థాపన కార్యక్రమానికి అప్పటి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు, ప్రధాని నరేంద్ర మోదీని ఆహ్వానించారు. శంకుస్థాపనకు విచ్చేసిన మోదీ అమరావతిని ఢిల్లీని మించిన ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చేస్తామని హామీ ఇచ్చి, తాము తెచ్చిన యమునానది పవిత్ర జలాలను, పార్లమెంటు

లోని మట్టిని చంద్రబాబుకు అందచేశారు. అమరావతి కోసం ఇచ్చిన వేల కోట్ల నిధుల సంగతి వదిలేసి కేవలం మట్టి, నీరు మాత్రమే ఇచ్చారని తెదేపా నాయకులు విమర్శించారు. ఇక అమరావతి నిర్మాణానికి రూ.7,500 కోట్లు ఖర్చుచేసినట్లు చంద్రబాబునాయుడు చెప్పినా అందులో ఎంత ఖర్చు చేశారనేది ప్రశ్నార్థకమే. రాజధాని నిర్మాణాన్ని పూర్తిచేసి రైతులకు ఇవ్వాలన్న ప్లాట్లు వారికి ఇచ్చివేస్తే ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితి వచ్చేది కాదు.

ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా నిలిపివేత

2019లో అధికారంలోకి వచ్చిన వైకాపా అమరావతి నిర్మాణాన్ని కొనసాగించలేదు. అమరావతి ఒక్కటే రాజధానిగా ఉంటే మిగతా ప్రాంతాల అభివృద్ధి జరగదని, ఒక్క అమరావతే అభివృద్ధికి కేంద్రంగా మారుతుందని పేర్కొంది. అభివృద్ధి వికేంద్రీకరణ పేరుతో మూడు రాజధానులను తెరమీదకు తెచ్చింది. అమరావతి రాజధానిని నిర్మించే సంస్థ సీఆర్ డీఏను రద్దు చేసి మూడు రాజధానులను నిర్మించాలనే ప్రతిపాదనను చట్టరూపంలో తెచ్చేందుకు ఆసెంబ్లీలో తీర్మానం చేసి ఆమోదించింది. శాసనమండలి ఈ ప్రతిపాదనలను ఆమోదించక సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపింది. ప్రభుత్వం ఏకపక్షంగా శాసనమండలిని రద్దు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. దీంతో రాజధానిగా అమరావతినే

తురగా నాగభూషణం

చేపట్టిన తిరుపతి రథయాత్రకు ప్రభుత్వ సహాయ నిరాకరణ, ఆంక్షలను విమర్శించడమే కాక యాత్ర పూర్తయ్యేలా రైతులకు సహాయ, సహకారాలు అందించింది.

ప్రజల దృష్టిలో దోషిగా నిలబెట్టే ప్రయత్నం

ప్రజావ్యతిరేక విధానాలు, ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చకపోవడంపై ప్రజల దృష్టిలో ప్రభుత్వాన్ని దోషిగా నిలబెట్టేందుకు భారతీయ యువ మోర్చా యువ సంఘర్షణ యాత్రను ప్రారంభించింది. ఈ సంఘర్షణ యాత్ర ఆగస్ట్ 2 నుంచి 21 వరకు రాష్ట్రంలోని 4 జోన్లలో బైక్ ర్యాలీలుగా జరుగుతుంది. జాతీయ పతాక రూపశిల్పి పింగళి వెంకయ్య జయంతిని పురస్కరించుకుని ఆగస్టు 2న తిరుపతిలో యువమోర్చా జాతీయ అధ్యక్షులు, లోక్ సభ సభ్యులు శ్రీతేజస్వి సూర్య యాత్రను ప్రారంభించారు. తిరుపతి నుంచి రెండు యాత్రలు ప్రారంభమౌతాయి. ఒకటి కర్నూలుకు, మరోటి విజయవాడ వరకు సాగుతాయి.

8న మచిలీపట్నంలో ప్రారంభమయ్యే యాత్ర రాజమండ్రిలో ముగుస్తుంది. 4న శ్రీకాకుళంలో ప్రారంభమై విశాఖపట్టణంలో ముగుస్తుంది. రాయలసీమలో 1900 కిలోమీటర్లు, కోస్తాంధ్రలో 1700, గోదావరి జిల్లాల్లో 1400, ఉత్తరాంధ్రలో 1400 కి.మీ., సుమారు 7,500 కి.మీ.మేర ఈ యాత్ర సాగుతుంది. చివరగా విజయవాడలో ఈ నెలలో భారీ బహిరంగ సభ నిర్వహిస్తారు.

నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం, విద్యుత్, టీచర్ పోస్టుల భర్తీ, పోలీసు రిక్రూట్మెంట్ సహాయవతకు ఉద్యోగావకాశాల కల్పనకు జగన్మోహన్ రెడ్డి ఇచ్చిన అనేక హామీలను ఈ యాత్రల సందర్భంగా ప్రస్తావించి ప్రజల ముందు దోషిగా నిలబెడతారు. 'మోదీ సాయాలు, జగన్ మోసాలు'పై ప్రజలకు వివరిస్తారు. అన్ని ప్రాంతాల్లో జగన్ ప్రభుత్వం వైఫల్యాలను ప్రజలకు వివరిస్తున్నారు. ప్రజలను ఉద్యమంలో భాగస్వాములను చేస్తూ, వారి సమస్యలు పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వంపై బీజేపీ ఒత్తిడి తెస్తోంది. నిలిపివేసిన పనులు పూర్తి చేయించడం, ప్రజా సమస్యల పరిష్కారమే లక్ష్యంగా యువమోర్చా పనితీరు సాగుతోంది. కుటుంబ రాజకీయాలకు స్వస్తి పలికేలా ప్రజలు ఆలోచించాలని, అభివృద్ధి చేసే బీజేపీని ఆదరించాలని ఈ యాత్రలో కోరుతున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

లపై బీజేపీ నిప్పులు

కొనసాగించాలని కోరుతూ రాజధాని రైతులు న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించారు. న్యాయస్థానం తీర్పు ప్రతికూలంగా వచ్చే అవకాశం ఉండటంతో ప్రభుత్వం సీఆర్ డీఏ తిరిగి అమలొత్తున్నట్లు ప్రకటించింది. అలాగే తన ప్రతిపాదించి ఆమోదించిన మూడు రాజధానుల ఏర్పాటు చట్టాన్ని కూడా రద్దుచేసేలా అసెంబ్లీలో తీర్మానించింది. అందరూ ఊహించినట్లుగానే అమరావతినే రాజధానిగా కొనసాగించాలని రాష్ట్ర హైకోర్టు తీర్పు చెప్పింది. అమరావతిలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు వెంటనే ప్రారంభించాలని, నిర్ణయించిన కాలపరిమితి ప్రకారం అమరావతిలో జరుగుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాల వివరాలను తమకు ఎప్పటికప్పుడు తెలియజేయాలని, రైతులకు ఇవ్వాలన్న షాట్లు వారికి అందజేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని హైకోర్టు ఆదేశించింది. అయినా హైకోర్టు ఆదేశాలను సైతం ప్రభుత్వం ఉల్లంఘించినట్లు రైతులు, ప్రతిపక్షాలు ఆరోపిస్తున్నాయి. హైకోర్టు ఆదేశాల ప్రకారం వెంటనే రాజధాని నిర్మాణాన్ని చేపట్టాలని, రైతులకు ఇవ్వాలన్న షాట్లను వారికి ఇవ్వాలనే డిమాండ్ తో బీజేపీ ఈ 'యాత్ర'లకు శ్రీకారం చుట్టింది.

రైతులకు మొదటి నుంచి మద్దతు

రాజధాని రైతులకు బీజేపీ మొదటి నుంచి మద్దతు తెలుపుతోంది. అమరావతి అభివృద్ధికి కేంద్ర

ప్రభుత్వం ఎంతో ఉదారంగా రూ.2,500 కోట్ల నిధులిచ్చింది. హడ్కో నుంచి రూ.4 వేల కోట్లు రుణం ఇప్పించింది. అమరావతిని స్మార్ట్ నీటిల్ జాబితాలోకి తెచ్చి మరో రూ.2 వేల కోట్లు కేటాయించింది. ఇవి కాక రాజధానిలో కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థలు ఏర్పాటు చేసేందుకు అనుమతులు ఇచ్చింది. రూ.1,800 కోట్లతో ఎయిమ్స్, వెయ్యి కోట్లతో వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, రూ.500 కోట్లతో డిజాస్టర్ మేనేజ్మెంట్ రీజినల్ కార్యాలయం, విజయవాడలో 3 ఫైటవర్లు, ఒక బైపాస్ రోడ్డు, మరో బైపాస్ కు అనుమతి, అమరావతి నుంచి కర్నూలుకు 4 వరుసల రహదారి, అనంతపురం నుంచి అమరావతికి 6 వరుసల రహదారి, అమరావతిలో జాతీయ రహదారిని అనుసంధానిస్తూ అంతర్గత రహదారుల నిర్మాణం వంటి వాటికి అనుమతిని ఇవ్వగా, ఇందులో చాలా వరకు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి.

ఇక అమరావతి మాత్రమే రాజధానిగా కొనసాగాలని బీజేపీ మొదటి నుంచీ తన గళాన్ని వినిపిస్తూనే ఉంది. ఉద్యమం చేస్తున్న రైతుల శిబిరాలను సందర్శించి వారికి సంఘీభావం తెలిపింది. రైతుల ఉద్యమాన్ని అణచివేసేందుకు రైతులపై ప్రభుత్వం చేపట్టిన పోలీసు దాడులను బీజేపీ ఖండించింది. రైతులపై వేసిన అక్రమ కేసులపైనా ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించింది. రైతులు

పట్టుదలకు ప్రతీక ధ్రువ

ఉపదేశించిన సద్గురువులాగ కనిపించింది.

అంతటి మహత్తరమైన ఉపదేశానికి నోచుకోని ఉత్తముడు అభాగ్యుడైన వట్టి అమాయకుడిలాగా, ఉత్తానపాద మహారాజు చీకటి వలలో చిక్కుకొని బిక్కుబిక్కుమంటున్న దుప్పిలాగ కనిపించాడు. ధ్రువుడు సురుచికి గురూపదేశం పొందిన శిష్యుడిలాగ నమస్కరించి, అక్కడి నుంచి వెళ్లాడు.

ధ్రువుడి చేష్ట అర్థం కాని సురుచి మొదట నివ్వేర పోయింది. తరవాత, 'కుర్రాడు మంచి వాడే! నాలుగు తిట్టినా మొక్కుతూ వెళ్ళాడు, అయినా, మొక్కుకేం జేస్తాడు, నా ఎదుట నోరు మెదపడం వాడి తరమా? వాడి తల్లి తరమా?' అనుకుంది అమితగర్వంతో.

ఇంతలో చెక్కిళ్ల నిండా కన్నీటి చారలతో వచ్చిన ధ్రువుణ్ణి చూసి జరిగింది దాసీలవల్ల విన్న సునీతి బావురుమంటూ, 'జెను, నాయనా! దాసీదానికన్న హీనంగా బతుకుతున్నావు. నా కడుపున ఎందుకు నువ్వు పుట్టా? నలుగురెదుట అవమానపడా? నీ సవతి తల్లి మాటలు ముమ్మాటికీ నిజం, నీకూ నాకూ ఆ నారాయణమూర్తి తప్ప వేరే దిక్కులేదు!' అన్నది. ఆ మాటలకు ధ్రువుడు దైర్యంగా లేచి నిలబడి, 'అమ్మా! నేను తపస్సుకు వెళ్తున్నాను!' అన్నాడు. 'ఏమిటీ! తపస్సు

మత్స్యావతారం ఎత్తిన కార్యం పూర్తిగా నెరవేరింది. విష్ణువు అంతర్ధానమై, తన నివాసమైన వైకుంఠాన్ని చేరాడు. బ్రహ్మ వేదాలు తీసుకొని ఉత్సాహంతో సృష్టి మొదలుపెట్టాడు. సప్తరుషులు ఆకాశానికి చేరుకొని తమ తమ స్థానాల్లో సప్తర్షి మండలంగా ప్రకాశిస్తూ ధ్రువునికి ప్రదక్షిణ చేయసాగారు. - అని సూతుడు చెప్పగా మునులు, 'సూత మునీంద్రా! ధ్రువుని చరిత్ర వినగోరుతున్నాము!' అన్నారు. సూతుడు ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఈ మహావిశ్వంలో ఉన్నతోన్నతమైన స్థానమే ధ్రువమండలం. అదే విశ్వస్వరూపుడైన విష్ణువు శిరస్సుండే తావు. అంతటి అత్యున్నత పథాన్ని పొందిన ధ్రువుడు ఉత్తానపాదుడు అనే రాజు కొడుకు. ధ్రువుడి తల్లి సునీతి. ఉత్తానపాదుడి పెద్ద భార్య. సురుచి చిన్న భార్య. రాజుకు చిన్న భార్య సురుచి మీద మక్కువ ఎక్కువ. ఒకనాడు ఉత్తానపాదుడు సురుచి కొడుకు ఉత్తముణ్ణి తన తొడపై కూర్చో బెట్టుకొని ముద్దుచేస్తుండగా, ధ్రువుడు అక్కడకు వచ్చి, తాను కూడా తండ్రి తొడపై కూర్చోవాలని తండ్రి దగ్గరగా చేరి ఎంతో ఆశతో చూశాడు. ఆ సమయానికి సురుచి అక్కడే ఉండడంతో రాజు ఆమెకు జడిసి, ధ్రువుడి మీద మనసులో ప్రేమ ఉన్నా, చూసీచూడనట్లున్నాడు. 'తమ్ముణ్ణి కూర్చోబెట్టుకొన్నట్లే తండ్రి తనను కూడా కూడా ఎత్తి ఒక్కో కూర్చోబెట్టుకుంటాడని ఆశించిన ధ్రువుడు బిక్కుమొహం వేసి గుడ్డ నీరుపెట్టుకొన్నాడు. ఆ పసివాడి చెక్కిళ్లపై కన్నీటి ముత్యాలు మెరిశాయి. అది చూసి సురుచి పక్కున నవ్వి, 'అదృష్టహీనురాలికి పుట్టినవాడా! నువ్వు ఎంత తపస్సుచేసినా, నా కొడుకుతో సమానంగా తండ్రి తొడ మీద కూచునే యోగం నీకు అబ్బదు. నా కడుపున పుడితేనే నీకా భాగ్యం కలిగింది. అంతే! అన్నట్లు నువ్వు మహా గొప్పగా నారాయణ సంకీర్తనం చేస్తూంటావేమో! తపస్సు చేసి, ఆ భాగ్యం కల్గిస్తాడేమో ఆ నారాయణుడినే అడిగి చూడు' అని హేళన చేసింది. పినతల్లి ములుకుల్లాంటి మాటలకు ఆ పసివాడి మనస్సు కుతకుతలాడింది. దుఃఖం పెల్లుబికింది, ఉక్రోషం ముంచుకొచ్చింది. ఆ మరుక్షణంలోనే సురుచి, 'నారాయణుడిని నమ్ముకో! తపస్సు చెయ్యి' అని

✽ తాత్వికత ✽

అదొక గ్రామం. ఆ ఊరి మధ్యలో ఓ రచ్చబండ. దాని మీద కూర్చున్నార ఓ సాధువు. ఆయనను చూడడానికి గ్రామపెద్దలు కొందరు అక్కడికి చేరుకున్నారు.

మరి కాసేపటికి ఇంకొందరు కూడా అక్కడికి చేరారు. వారు అడుగుతున్న ప్రశ్నలకు ఆయన సమాధానాలు చెప్పన్నారు.

ఇంతలో ఓ మహిళ కంగారూ పడుతూ వచ్చి రెండు చేతులా జోడించి 'స్వామీ! అనారోగ్యంతో బాధ పడుతున్న నా కొడుకు త్వరలోనే కోలుకునేలా చేయాలి' అని ఎంతో వినయంగా అడిగింది.

ఆ మాటలతో సాధువు 'నీ కొడుకును తీసుకురా' అని చెప్పారు.

'అలాగే'నని ఆ మహిళ ఇంటికెళ్లి తన బిడ్డను తీసుకువచ్చి సాధువుకు చూపించింది.

సాధువు ఆ బిడ్డను చూసి ఏదో ఆశీర్వాదిస్తున్నట్లు కొన్ని మాటలు చెప్పారు.

చేస్తావా? సురుచి కడుపున పుట్టాలని వరం కోరుకో!' అన్నది సునీతి. 'అమ్మా, ఆగు! మళ్ళీ ఆ మాటే అనకు. నేను నీ కొడుకును. మరెవరికో కొడుకునై పుట్టాలని ఎందుకు కోరతాను? మనల్ని మనం తక్కువ చేసుకోకూడదు. అది ఆత్మహత్యతో సమానం. ద్రువుడి తల్లి ఎంత భాగ్యశాలి అనేలాగ, దిక్కులకు దిక్కుగా ఉండేలాగ నారాయణ్ణి కోరుకుంటాను, వస్తాను!' అని ద్రువుడు బయలుదేరాడు. నారదుడు ఎదురుగా వస్తూ, 'ఓహో.. ద్రువకుమారా! ఆడుకోడానికి బయలుదేరినట్టుంది, ఔనా?' అన్నాడు.

'తపస్సుకు వెళ్తున్నాను, స్వామీ!' అన్నాడు ద్రువుడు. 'తపస్సు అనే ఆట ఒకటి ఉందన్నమాట, అలాగే చక్కా ఆడుకో నాయనా!' అన్నాడు నారదుడు. 'ఆటకాదు. నిజంగానే శ్రీమన్నారాయణుడి గూర్చి తపస్సు చేయడానికి వెళుతున్నాను మునీంద్రా!' అన్నాడు ద్రువుడు. 'అలాగా! ఇంత పసిప్రాయంలో ఏమికోరి తపస్సు చేయబోతున్నావు?' అని అడిగాడు నారదుడు ఆశ్చర్యంగా.

'మా తండ్రి తొడ మీద కూర్చోబోతే, సవతి తల్లి అడ్డుపడి హేళనగా మాట్లాడింది..' అంటూ జరిగింది వివరించాడు ద్రువుడు. 'అదా సంగతి! ఓహో! ఈమాత్రం దానికి తపస్సిందుకోయి ద్రువా! నాతో రా, నీ తండ్రి నిన్ను తొడ మీద ఎందుకు కూర్చోబెట్టుకోడో చూస్తాను!' అన్నాడు నారదుడు. 'ఎవరి దయాధర్మాలూ నాకు వద్దు స్వామీ! అన్నిటి కంటే ఉన్నతమైన నారాయణుని అనుగ్రహం నాకు కావాలి! అందుకే తపస్సు చేయడానికి వెళ్తున్నాను అన్నాడు ద్రువుడు. 'తపస్సంటే మాటలు కాదు, నాయనా! అరణ్యంలో పులులు, సింహాలు మొదలైన క్రూర మృగాలుంటాయి. ఎండా, వానా, చలి అన్నీ బాధగానే ఉంటాయి. నా మాట విను, తిరిగి ఇంటికి పడ!' అన్నాడు నారదుడు. నారదుడి మాటలకు ద్రువుడు, 'నేను క్షత్రియుడిని, పరాభవం సహిస్తూ బతకలేను. నాకు పిరికిమందు నూరిపోయాడానికి వచ్చారా స్వామీ?' అన్నాడు వినయంగా. 'నాయనా, ద్రువా! నీ దీక్ష తెలుసుకోవడానికే అలా అన్నాను. ఒకప్పుడు నేను కూడా దిక్కులేని బాలుడనై ఎన్నెన్నో అవమానాలూ, అగచాల్లా పడి అడవి చేరి తపస్సు చేసినవాడినే! నువ్వు మధువనానికి వెళ్లి, 'ఓం నమో నారాయణ' అని జపిస్తూ, తపస్సు చెయ్యి. నిన్ను ఆశీర్వదిస్తున్నాను, కృతార్థుడై తిరిగి రా!' అని నారదుడు అన్నాడు. ద్రువుడు ఉత్సాహంగా మధువనం కేసి సాగిపోయాడు. ★

ఇదంతా చూస్తున్న ఒకడు లేచి, 'ఎన్నో మందులు వాడినా నయం కాని ఆ బిడ్డ జబ్బు మీ ఆశీస్సులతో మటుమాయమవుతుందా?' అని ఒకింత అసహనంతో హేళనగా అడిగాడు.

అయితే సాధువు 'నీకేం తెలుసు..నువ్వొట్టి మూర్ఖుడవు. నోరు మూసుకుని కూర్చో' అని గదమాయించారు.

సాధువు మాటలతో ఆ వ్యక్తికి చాలా కోపం వచ్చింది. అందరి ముందూ

మాటకు విలువ

తనను సాధువు అవమానపరిచాడని ఆతని ఆగ్రహం. అతని ముఖం కందగడ్డలా ఎర్రబడింది. ఎలాగైనా సరే! సాధువుని నలుగురిలోనూ తిట్టి అవమానపరచి ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలని అనుకున్నాడతను.

అతని మనసుని గ్రహించిన సాధువు తిన్నగా అతని వద్దకు వచ్చారు.

'నేను అన్న మాటలు నీకు కోపమూ, నా మీద అసహ్యమూ తెప్పించినప్పుడు నేను చెప్పే కొన్ని మంచి మాటలు ఎందుకు మేలు చేకూర్చవని అనుకుంటున్నావు....' అని అడిగాడు ప్రశాంతవదనంతో. సాధువు మాటలతో అతనికి మాటకున్న శక్తి బోధపడి మౌనంగా తలవంచుకున్నాడు. ★

పల్లెటూళ్లలో ఇంచుమించు ప్రతి ఇంటిలోనూ కనిపించే చెట్టు నందివర్ధనం. తెల్లగా... వెన్నముద్దల్లాంటి పువ్వులతో... సుగంధాన్ని వెదజల్లుతూ ఉండే ఈ పుష్పాలంటే శివుడికి ఎంతో ఇష్టం. ఎటువంటి వాసన లేని తుమ్మిపూలంటే శివుడికి ఎంతో ఇష్టమని ముందే చెప్పుకున్నాం కదా..! అటువంటి వెయ్యి తుమ్మిపూల కంటే ఒక చంద్రపూవు, వెయ్యి చంద్రపూవుల కంటే ఒక జమ్మి పూవు, వెయ్యి జమ్మి పూవుల కంటే ఒక నందివర్ధనం పువ్వుతో చేసే పూజను ఈశ్వరుడు ఇష్టపడతాడని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. ఒక్క శివుడికే కాదు, ఇతర దేవతలకు కూడా నందివర్ధనంతో నిరభ్యంతరంగా పూజ చేయవచ్చు. దీనిలో వ్యాధులను నయం చేయడంలో కూడా దీనిలోని ఔషధ గుణాలు సహాయ పడతాయి. నందివర్ధనం మొక్క ఇచ్చే ఆరోగ్య ప్రయోజనాల గురించి తెలుసుకుందాం.

నందివర్ధనం ఆసియా దేశాలలో ఎక్కువగా పెరిగే మొక్క. దీని పువ్వులు,

ఈశ్వరార్చనకు ఇతోధికమైన పువ్వు నందివర్ధనం

ఆకులు, రసం, వేర్లు అన్నీ ఔషధ లక్షణాలను కలిగి ఉంటాయి. వివిధ రోగాలను నియంత్రించడానికి ఉపకరిస్తాయి. నందివర్ధనం చెట్టు వేర్లు చేదుగా వుంటాయి. దీని వేర్లను నమలడం వల్ల పంటి నొప్పి నుండి ఉపశమనం లభిస్తుంది. నందిపువ్వుల రసం కంటి చూపు, చర్మ వ్యాధులకు మంచి ఔషధం. హెపటైటిస్ వలన వచ్చే కాలేయ నొప్పి, తీవ్రమైన విరేచనాలు కారణంగా కడుపునొప్పి నివారణకు నందిపువ్వులను వాడతారు. నందివర్ధనం పువ్వులను క్యాన్సర్ చికిత్సలో ఉపయోగిస్తారు. రక్తపోటును నియంత్రించడానికి నందివర్ధనం చెట్టు ఆకు కషాయం మంచి ఔషధం.

నందివర్ధనం విత్తనం చుట్టూ ఉండే ఎరుపు గుజ్జును బట్టలకు రంగు వేయడానికి ఉపయోగిస్తారు. దీని కలపను ధూపం, పరిమళ ద్రవ్యాల తయారీలో నూ ఉపయోగిస్తారు. ఇన్ని ప్రయోజనాలున్న నందివర్ధనం వంటిదే గరుడవర్ధనం కూడా. దీనిని విష్ణుమూర్తిని పూజించడానికి అధికంగా ఉపయోగిస్తారు వాటివాటి పేర్లను బట్టి మనకు తెలుస్తోంది కదా...! అయితే నందివర్ధనం పుష్పానికున్న సువాసన గరుడ వర్ధనానికి ఉండదు. ఆకారంలో కూడా అవి వీటికంటే చిన్నవి.

నందివర్ధనం మొక్కను ఇంటిముందు నాటి చూడండి.. ఆ పూల పరిమళాన్ని మోసుకొచ్చే గాలిని వీల్చి ఆస్వాదించండి. ★

‘కానీ నువ్వు తీసుకున్న రెండు రూపాయలు ఇప్పుడు ఇచ్చేయాల్సిందే.’ అన్నాడు అంతే శాంతంగా, ‘ఇప్పుడే అంటే ఎలా దొరా!’ అంది దాదాపు ఏడుస్తూ. ‘ఎలా అంటే నేనేం చేయను. నువ్వు రెండు రూపాయలు తీసుకున్న మాట నిజమే కదా!’ ‘ఔను దొరా!’ ‘నేను గవర్నమెంటు వారికి లెక్క చెప్పాలి!’ అన్నాడు విసుగ్గా. ‘దేవుడి సాచ్చిగా.... నాకాడ లేవు దొరా!’ మళ్లీ ఏడుస్తూ అందామె.

‘పోనీ, నా జేబులో డబ్బులు ఇచ్చి, లెక్క సరి పెడతాను. నాకు మాత్రం నువ్వు కావాలి! ఒప్పేస్తో!’ అన్నాడు కర్కశంగా. అప్పుడర్థమైంది లక్ష్మమ్మకి. ఒక ఉదుటన గుడిసె బయటకు వచ్చి పరుగు తీసింది. పట్టుకోవడానికి ముందుకు ఉరుకుతూ అరిచాడు బాస్టియన్. ‘దొంగలంజా! ఎక్కడికి పోతావే?’ తన స్థాయిని, సంత అన్న మాట కూడా మరచి వెంటపడ్డాడు. జనం దూరం దూరంగా ఉండి

చూస్తున్నారు. దగ్గరకొచ్చి మాట్లాడే సాహసం ఎవరూ చేయడం లేదు. ‘చూడండ్రా! రోజులెలా ఉన్నాయో! రెండ్రూపాయలు కావాలని కాళ్లావేళ్లా పడి తీసు కుంది. ఇప్పుడు ఎగొట్టడానికి నాటకాలాడతాంది ముండ. దీని బాబిస్తాడా? వదిలేసిన దీని మొగుడు ఇస్తాడా, ఆ రెండు రూపాయలు?’ గట్టిగా అరుస్తూ ఆమెనే వెంబడిస్తున్నాడు బాస్టియన్. లక్ష్మమ్మ పది గుడిసెల అవతల తెరిచి ఉన్న ఒక గుడిసెలో దూరింది. అది చేపల బొర్రేసుగాడి గుడిసె. బాస్టియన్ ఏది కోరుకున్నాడో అదే జరిగింది. లక్ష్మమ్మ తన గుడిసె నుంచి బయటకే రావాలి. తను వెంట పడాలి. అది తన కింద నలిగిన సంగతి తిరుగు లేకుండా జనానికి తెలియాలి. బొర్రేసు గుడిసెలోకి బాస్టియన్ కూడా దూరాడు. ఆమెను చెరిచాడు. తరువాత ఊరు ఆమెను వెలేసింది. బాస్టియనే దయదలచి గూడెంలో చోటు చూపించాడు. గత కొంతకాలంగా ఆమె

బాస్టియన్ ఇలాకాగా ప్రసిద్ధి. గుమ్మంలో వెండి కడియాల చప్పుడైంది. లోపలికి వచ్చి తలుపులు వేస్తోంది లక్ష్మమ్మ. అమాంతం లేచివెళ్లి కౌగలించు కోబోయాడు బాస్టియన్. ‘ఏంటి! ఎలుగొడ్లా పడిపోతన్నారా? ఓ పాలాగండి!’ అంది చనువుగా చిరాకు పడుతూ. ‘ఆగలేనే లచ్చి. నన్నాపకే... నీ కాళ్లు పట్టుకుంటాను!’ అన్నాడు పాదాల మీదకు వంగుతూ. ‘ఒక్క నిమిషం ఆగండి!’ ‘దానికూడానా? ఎందుకు?’ అన్నాడు బాస్టియన్. ‘కిష్టయ్యే వస్తాడు. ఆడూ చూస్తాడని!’ అంది నవ్వుతూ. ‘ఇప్పుడు ఆడెందుకు?’ అన్నాడు చురచుర చూస్తూ. ‘కౌజు పిట్ట మాంసంకూర, చేపల పులుసు అట్టుకుని రమ్మన్నాను కిష్టయ్యని’ అంది, మంచం మీద దభీమని కూర్చుంటూ. ఆ శబ్దానికి ఓ పందికొక్కు గబుక్కున ముందుకు వచ్చి, మళ్లీ వెనక్కి పోయింది. ‘ఈ పందికొక్కులూ, ఎలకలూ ఉన్న గదిలో ఏంటో!’

17

అంబిసింగ్ దొంగ

డా॥ గోపరాజు నారాయణరావు

బాస్టియన్ అన్నాడు ఇంకాస్త చిరాగ్గా. 'మరి నేనేమనుకోవాలి దొరా!' అంది లక్ష్మమ్మ. 'నీకేంటి?' అన్నాడు బాస్టియన్. 'ఎలుగొడ్డుతో ఉంటన్నాను కదా... నేనేమనుకోవాలి అని!' అందామె, దీర్ఘం తీస్తూ. 'అన్నిసార్లెందుకంటావ్!' అన్నాడు దీనంగా బాస్టియన్.

'నిన్నుకాక ఇంకెవరంటాను దొరా!' అంది గోముగా. కరిగిపోయిన బాస్టియన్, 'ఒక్క ముద్దు!' అంటూ మోటుగా దగ్గరగా తీసుకుని చుంబించాడామెని. అప్పుడే కింద ఎవరి మీదనో అరుస్తున్నట్టు కిష్టయ్య గొంతు వినపడింది. సర్దుకుని కూర్చుంది లక్ష్మమ్మ. ఓ నాలుగైదు నిమిషాల తరువాత తలుపు తోసుకుని వచ్చాడు కిష్టయ్య. అన్నం క్యారియర్, ఆకులతో మూతులు కట్టిన కూర, పులుసు గిన్నెలు అక్కడ పెట్టి వేగంగా వెళ్లిపోవడానికి ఉద్యుక్తుడయ్యాడు. ఏదో గుర్తుకొచ్చినట్టు అన్నాడు. 'ఇదిగో లచ్చి! ఆ మూల ఉంది చూడు, గొంగడి. అది మంచం మీదేనుకుని వాస్తేం తినండి. కింద ఎలగొడ్డుల కంపు. మంచం మీదే అలాగే కంచాలు పెట్టకు. నేను కడుక్కోలేక చావాలి.' అంటూ సలాం కొట్టి వెళ్లిపోయాడు.

మొదట కుండలో నుంచి పెద్ద ఇత్తడి చెంబుతో నీళ్లు తెచ్చిందామె. తరువాత కుండ దగ్గరే ఉన్న ఓ చీనా రేకుపెట్టే మీద మడత పెట్టి ఉంది గొంగడి. అది తీసుకు వచ్చి మంచం మీద పరిచింది. ఆ గొంగడి అలా ఉపయోగపడుతున్న సంగతి అప్పుడే కిష్టయ్యతో తిట్లు తిని వెళ్లిపోయిన మనిషికి తెలియదు. తెలిస్తే తల్లిదిల్లిపోతాడు. అతడు మూగయ్య.

మధ్యాహ్నం నాలుగు గంటల ప్రాంతం. గెస్ట్ హౌస్ వెనక గోడ మీద మోచేతులు ఆనించి ఎదురుగా చూస్తున్నారా డాక్టర్ మూర్తి. రెండు రోజులే ఇక ఇక్కడ. చాలా అసహనంగా ఉంది డాక్టర్ మూర్తికి. ఇక్కడి ప్రజలకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని తాను ఎలానూ ఆపలేదు. వాళ్లేమో తన చేతిలో ఉన్న విద్యను ఉపయోగించుకుని ఆరోగ్యవంతులు కావ

డానికి సిద్ధంగా లేరు. 'హలో డాక్టర్!' తన వాటా తలుపు తెరుచుకుని బయటకు వస్తూ పలకరించాడు విలియం. 'హలో!' అంటూ అంటూ కరచాలనం చేశారు డాక్టర్ మూర్తి. పక్కనే వచ్చి, గోడమీద చేతులు ఆన్చి ఎటో చూస్తూ అన్నాడు విలియం. 'మీ నిజాయతీ నాకు నచ్చింది డాక్టర్. యుద్ధభూమిలో మిలటరీ డాక్టర్లు గుర్తుకు వస్తున్నారు.' మనస్ఫూర్తిగానే అన్నాడా మాట. 'ఇప్పుడు ఈ మన్యం కూడా యుద్ధభూమే విలియం! కొందరి ఆరోగ్యం కోసమైనా మిలటరీ డాక్టర్ల మాదిరిగానే నా ప్రయత్నం చేశాను. క్షతగాత్రుల అదృష్టం ఎలా ఉందో ఆ భగవంతుడికే తెలియాలి.' అన్నారా డాక్టర్ మూర్తి. కొంచెం బాధగా. రోడ్డు పని, అందులో గిరిజనులను పెడుతున్న హింస, బ్రిటిష్ అధికారుల అమానుషత్వం గురించే డాక్టర్ మూర్తి మాట్లాడుతున్నారని అర్థమైపోయింది విలియంకి. ఆ విషయమే అతడికి ఇష్టం లేదు. 'ఇంత అదృష్టమైన సౌందర్యం, రుచికరమైన పళ్లు, ఆహారం... అయినా ఇక్కడ ఈ ఎనిమిది రోజులు గడపడం గగనమైపోయింది డాక్టర్!' అన్నాడు విలియం.

'వందల ఏళ్ల నుంచి ఈ అడవిలోనే బతుకుతున్న వాళ్ల మాటేమిటి?' అన్నారా డాక్టర్ మూర్తి. 'వీళ్లంతా కూడా బయట ప్రపంచంలోకి వచ్చి ఉండొచ్చు!' అన్నాడు విలియం. 'చూడు విలియం! నువ్వు ఎనిమిది రోజులు ఉండడం గగనమైపోయిందని అన్నావ్. మరి వీళ్లంతా వచ్చి మైదానాలలో బతకడం కూడా అలాంటిదే కదా! వాళ్లకెందుకా శాపం? అన్నారు మూర్తి కాస్త ఆవేశంగానే. 'మీరి ట్రైబల్స్ ని సమర్థిస్తూ ఉంటారు. కానీ, డాక్టర్! అడవుల మీద మీ భక్తి మీ ప్రజల పురోగతిని నిరోధిస్తోంది. సహజ వనరులు మనం ఉపయోగించుకోవడానికే ఉన్నాయి. మనం ఉన్నది మాత్రం వాటిని కాపాడడానికి, చూసి ఆనందిస్తూ కాలం గడపడానికి కాదు. కానీ మీ దేశంలో జరుగుతున్నది ఇదే. అవి మీ కోసం ఉన్నాయని మీరు భావించడం లేదు. ఎంత దరిద్రంలో ఉన్నా మనుషుల విధి వాటిని రక్షించడమే

తప్ప మరొకటి కాదన్న భావనే మీదంతా. అదిగో, ఆ అరటి చెట్టు చూడండి. ఆ గెల కొట్టాలంటే చెట్టును కొట్టాలి. గెల తీసుకోవాలి. కొత్త మొక్క మొలవడానికి చోటు చూపించాలి.' అన్నాడు విలియం. సంభాషణ అంతా ఇంగ్లీష్ లో సాగుతోంది. 'అరటి చెట్టుని కాదు, ఆ పక్కనే ఉన్న మామిడిచెట్టు చూడండి! ఆ పైన ఉన్న ఊసిరి చెట్టు చూడండి! అదిగో ఆ ఈత చెట్టునేనా చూడండి! మా దృష్టిలో అడవంటే అది. ఫలం మనం అనుభవించాలి. చెట్టు అలాగే ఉండాలి.

కాయల కోసం చెట్టు కొట్టేస్తారు సరే, అన్ని కాయలు కాసే మరో చెట్టుని అక్కడే చూడాలంటే ఎన్ని తరాలు వెళ్లాలి? అరటి చెట్టే మీ దృష్టికి రావడానికి కారణాలు వేరు.' అన్నారా డాక్టర్ మూర్తి. 'ఇది వినడానికి బావుంది! కానీ ఈ ప్రజల పేదరికం మాటేమిటి?' అన్నాడు విలియం. 'ఈ పేదరికం మన చట్టాల పుణ్యమే. అటవీ సంపదని ఇలా దాచి పెట్టుకోవడమే దరిద్రానికి కారణం అనుకుంటే పొరపాటు. అటవీచట్టం రావడానికి ముందు వీళ్లంతా బాగా బతికిన వాళ్లే. మా పురాణాల్లో, చరిత్రలో అడవిబిడ్డల ఆక్రందనలు వినిపించవు. కనిపించవు. ఎంత పెద్ద చక్రవర్తి అయినా వీళ్ల మీద ఆధిపత్యం చెలాయించలేదు. ఈ అద్భుత ప్రకృతికి, ఈ సంపదకి వారే సర్వం సహాధికారులు. ఒక్క విషయం విను! కొన్ని వేల ఏళ్ల నుంచి అడవులు ఉన్నాయి. అందులో వేలాది ప్రాణులు ఉన్నాయి. అందులో మనిషి ఒకడు. తెలివైన వాడే అయినా, ఈ మొత్తం అడవిని కొట్టుకుని తానే ధనవంతుడినవు దామన్న దుర్బుద్ధి కలగలేదు. ఆ దృష్టి కూడా అడవి లాంటి అద్భుతమే. అదే జరిగి ఉంటే, వీళ్లకు మించిన ధనికులు ఈ ప్రపంచంలోనే ఉండరు. ఈ బేకు చెట్లు, రావి చెట్లు, ముద్రిమానులు ఎన్ని వందల ఏళ్ల నుంచి ఉన్నాయి? ఒక్క చెట్టు విలువ ఎంతో నీకు చెప్పక్కరలేదు. ఇలాంటివి ఈ మన్యం నిండా ఎన్ని? ఇక ఎన్నివేల వనమూలికలు? ఎన్ని పళ్లు? ఎన్ని పూలు? ఎన్ని రకాల పక్షులు? ఎన్ని రకాల వనచరాలు ఉంటాయి? జీవితం సరిపోతుందా లెక్క

పెట్టడానికి? ఇంత అద్భుతాన్ని పెకలించుకుపోయి, ధనంగా మార్చుకుని ఒక్క రాత్రిలో ఖజానా నింపి వేయాలన్న ఆలోచన ఓడ దొంగల వ్యవహారం కాదా?' అన్నారు మూర్తి. 'మీరు సమర్థిస్తున్న అడవిబిడ్డలంతా అడవిని రక్షించేవారేనా? పోడు వ్యవసాయం అడవిని తగలబెట్టేది కాదా? అందుకే ప్రభుత్వం పోడు వ్యవసాయాన్ని నిషేధించింది!' అన్నాడు హేళనగా విలియం. 'నేను అడవి బిడ్డలను సమర్థిస్తాను అంటే, ప్రభుత్వం సమర్థించడం లేదన్న అర్థం రావచ్చు విలియం! అది నిజమేనా! అది సరే, పోడు అడవిని నాశనం చేసేది లేనిది ముందు ముందు తెలుస్తుంది. పోడుతో పోయేది చాలా తక్కువ. కానీ ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టర్లకి ఇచ్చిన మన్యం పరిధి ఎంత? అది కూడా చెప్పండి!' అన్నారు.

మూర్తి ఒక గవర్నమెంట్ ఉద్యోగిగా ఈ రీతిగా మాట్లాడడం విలియంకి వింతగా ఉంది. ఎందుకంటే అది ఇప్పటి ప్రభుత్వ విధానం. ఆ తరువాత డాక్టర్ నోటి నుంచి వినే మాటలతో తాను నిశ్చేష్టుడినికాక

ఇంకో ఇరవై రోజులైనా ఉంటుంది. ఆ కాలంతో పాటే చలి. వచ్చే సంవత్సరం మళ్ళీ చలికాలం వస్తుంది. ఇక్కడ ఉన్నా, వీరముష్టి పాలెం వెళ్లినా చలికాలం తప్పదు. మరి గొంగడి లేకుండా ఎలా? ముక్కు కారిపోతోంది. తలంతా భారం. గెడ్డం పెరిగిపోయి, కొద్దిగా జ్వరంతో ఉన్నాడు మూగయ్య. అప్పుడే వచ్చాడు పనిలోకి. చలిలో ఉండడం దుర్భరంగా ఉంది అతడికి. అడుగులో అడుగు వేసు కుంటూ వచ్చి చుట్టూ చూశాడతడు. ఓ చెట్టు కింద రోడ్డు రోల్స్ ఫైర్ మ్యాన్ తో మాట్లాడుతున్నాడు కిష్టయ్య. 'కిష్టయ్య!' భయం భయంగా పిలిచాడు మూగయ్య. దగ్గరగా వెళ్లి. 'ఏంట్రా?' వరమ విసుగుతో గట్టిగా అరిచాడు కిష్టయ్య. రెండు చేతులూ జోడించి, దాదాపు కళ్లలో నీళ్లతో సైగ చేశాడు మూగయ్య. తన గొంగడి ఇమ్మంటూ. 'గొంగడి.. అదే కదా గోల? అదేవన్నా పట్టు కందువానా? ఛీ... మాపటేల రా. పట్టుకుపో! శనాదిలిపోతది. నీ.. ' పెద్ద బూతు మాటతో అన్నాడు కిష్టయ్య. వేయేనుగుల

అని సన్యాసమ్మకి పురమాయించాడు. శానం, సుత్తి తెచ్చుకోమన్నాడు. దానితోనే రెండు గంటల నుంచి పోరాడుతోందామె. కొంత బద్దలు కొట్టింది రాయని. అతడు చూపించిన గుర్తు దగ్గరకు రావడానికి ఇంకో అరగంట పడుతుంది. ఒకసారి వచ్చి బాస్టియన్ చూసి వెళ్లాడు. ఆమె సుత్తితో బలంగా మోడు తున్నప్పుడు కదిలే ఆ గుండెల్ని చూస్తూ కాలక్షేపం చేశాడు. ఏదో రకంగా ఆమెను తాకాలి. అదే అతడి దుర్బుద్ధి. ఏమైందో తెలియదు, ఆ దెబ్బ చాలా గట్టిగా వేసింది సన్యాసమ్మ. అరచేయంత రాతి పెచ్చు ఊడి పండింది.

దానితో పాటు శానం కొన కూడా అంగుళం మేర విరిగి పడింది. 'ఒళ్లు తెలియడం లేదే లంజా!' ఒక్క అరుపు అరిచాడు బాస్టియన్. ఆమె ఇటు తిరిగే లోపునే వీపు మీద బలంగా గుద్దాడమెని, ఒళ్లు తెలియని కోపంతో. అప్పటిదాకా కొట్టిన రాళ్లు, కొనదేలినవి, బండవీ అన్నీ అక్కడే పడి ఉన్నాయి. మీద బొక్క బొక్క పడిపోయి, 'కెవ్వు' మంది సన్యాసమ్మ. ఆవేశంతో ఊగిపోతూ అన్నాడు 'ఆ క్రొబార్లని బాగు చేయించాం. మళ్ళీ ఇదా? బుద్ధిలేదా?' అప్పటికి ఆమె గెడ్డం, రెండు పెదవులు పగిలి, పళ్లు కూడా కదిలి నోటి నుంచి ధారగా స్రవిస్తోంది రక్తం. పాకుతున్న బిడ్డలాగా మోకాళ్ల మీద, అరచేతుల ఆస్తి నేల మీద ఉందామె. కుడి చేతిలో సుత్తి అలాగే ఉంది. నోట్లో నిండుతున్న ఉప్పటి, వెచ్చటి రక్తాన్ని కాండ్రించి, కాండ్రించి ఉమ్మేస్తోంది- ఏడుస్తూ, దగ్గుతూ, పాలమారుతున్న గొంతుతో.

'చంపెయ్యాలి ముండల్ని!' అంటూ ముందుకు రాబోయాడు. కానీ అతడి అడుగుపడలేదు. సుత్తి పిడి మీద సన్యాసమ్మ వేళ్లు బిగుసుకోవడం గమనించాడు బాస్టియన్.

అప్పుడే పక్కనే నీళ్లు చల్లుతున్న కొండమ్మ చలుక్కున వచ్చి, 'ఏంటి బాబూ ఇది! సచ్చిపోతాది. ఏంటిది? చాల్లండి!' అంది గట్టిగా. బాస్టియన్ భయపడినట్టే కనిపించాడు. తన శరీరం పెడుతున్న బాధతోనా? లేకపోతే, తన శరీరాన్ని ఇంతగా గాయపరిచిన అవతల మనిషి మీద కనితోనా- అర్థం కాలేదు బాస్టియన్ కి. సుత్తి పిడి మీద సన్యాసమ్మ వేళ్లు బిగుస్తుంటే రెండడుగులు తనకు తెలియకుండానే వెనక్కి వేశాడు. కొండమ్మ తడిసి ఉన్న తన కొంగుతో ఆమె నోటి దగ్గర రక్తాన్ని తుడిచింది. సన్యాసమ్మ అక్కడే గొంతుక్కిచ్చుని నోట్లో రక్తాన్ని కాండ్రించి ఉమ్మేతూనే ఉంది.

దూరంగా ఆమె భర్త లచ్చన్న నిస్సహాయంగా చూస్తున్నాడు. విలియంకి సయితం ఒళ్లు మండి పోయింది. ఏం చెప్పకుండా రోల్స్ ఇంజన్ ఆపేసి దిగిపోయాడు. అప్పటికే చీకట్లు ముసురుకుంటున్నాయి కూడా. పని ఆపి వెళ్లమన్నాడు కిష్టయ్య.

(ఇంకా ఉంది)

ఇంకో రెండు రోజులే పని. కానీ ఈ చలి సంగతేమిటి ? ఈ రెండు రోజులే కాదు, శీతకాలం ఇంకో ఇరవై రోజులైనా ఉంటుంది. ఆ కాలంతో పాటే చలి. వచ్చే సంవత్సరం మళ్ళీ చలికాలం వస్తుంది. ఇక్కడ ఉన్నా, వీరముష్టి పాలెం వెళ్లినా చలికాలం తప్పదు. మరి గొంగడి లేకుండా ఎలా? ముక్కు కారిపోతోంది. తలంతా భారం. గెడ్డం పెరిగిపోయి, కొద్దిగా జ్వరంతో ఉన్నాడు మూగయ్య. అప్పుడే వచ్చాడు పనిలోకి.

తప్పదని విలియంకి అప్పటికి తెలియదు. 'మహా యుద్ధంలో నవనాడులు కుంగిపోయి ఉన్న బ్రిటన్ కి నిమిషాల మీద నిధులు పోగుపడాలి. అందుకే ఈ అడవి మీద కన్ను పడింది. మా కంటే నీకే బాగా అర్థమయ్యే మరొకటి చెబుతా మిను. పోడును నిషేధించడానికి కారణం - సముద్రపు అలలో వస్తున్న మార్పు. దానితో తగ్గిన ఓడల నడక వేగం. వాణిజ్యం తగ్గ ముఖం పట్టడం- ఇది విన్నావా?' అన్నారాయన. ఆ డాక్టర్ వాదించి గెలవలేమని డ్రైవర్ విలియంకు అర్థమైంది.

కానీ బ్రిటన్ వంటి ఒక మహా సామ్రాజ్య నిర్మాణంలో ఇలాంటి ప్రాణాలు రాలిపోవడం సర్వ సాధారణం అని సరిపెట్టుకుంది అతడిలోని రక్తం. 'డాక్టర్! మీ ఆవేదననీ, అందులోని మానవతా దృక్పథాన్ని నేను త్రోసిపుచ్చలేను. ఎందుకంటే బాస్టియన్ చేస్తున్న పని ప్రభువు చెప్పిన దయ అనే నూత్రానికి సుదూరంగా ఉంది. అది నేను అంగీకరించవలసిందే!' అన్నాడు చివరికి.

* * *

ఇంకో రెండు రోజులే పని. కానీ ఈ చలి సంగతేమిటి? ఈ రెండు రోజులే కాదు, శీతకాలం

బలం వచ్చింది మూగయ్యకి.

* * *

సొంతూళ్లకి వెళ్లిపోతున్నాం. మళ్ళీ నెల రోజుల పాటు ఈ బండపాటు ఉండదు. ఉంటే తిందాం, లేకపోతే పస్తులుండాం.. అన్నట్లు వడివడిగా పని చేస్తున్నారు. ఇక్కడ నుంచి వెళ్లిపోవాలి. అంతే. ఎవరి ఆలోచనలు వాళ్లవి. సొంతూరు నుంచి కాదు అసలు మన్యం నుంచే వెళ్లిపోవాలి. రోడ్డు వద్దు. బాస్టియన్ కాడ పనీ వద్దు.

మధ్యాహ్నమైంది. ఇంత వరకు బాస్టియన్ ఒక్కమాట అనలేదు.

నోరే విప్పలేదు. ఇది మరి విచిత్రంగా అని పిస్తోంది వాళ్లకి. చిట్టిరాళ్లగొప్పు నుంచి కొత్త రోడ్డు దాదాపు గప్పి దొర బంగ్లా దగ్గరికి వచ్చేసింది. గప్పి దొర బంగ్లాకు అవతల ఇంతకు ముందు వేసిన రోడ్డుతో కలిపితే డౌనూరు దాకా రోడ్డు నిర్మాణం పూర్తయినట్టే. గప్పిదొర బంగ్లాకి కొంచెం ఇవతలే ఉంటుందా రాయి. చాలా వరకు బద్దలు కొట్టినా కొంత అడ్డం వస్తుందనిపించింది పిళ్లైకి. అందుకే దానిని ఇంకొంచెం బద్దలు కొట్టమన్నాడు. పైగా 'ఇద్దరు మగ మనుషులకి సమానం, నువ్వే చేసేయే'

శ్రావణాన్ని పండుగల మాసం అంటారు. ఈ నెలలోని పౌర్ణమికి మరింత విశిష్టత ఉంది. సముద్రం పాలైన ధరణిని ఉద్ధరించేందుకు శ్వేత వరాహ మూర్తి, జ్ఞానప్రదాత, 'హాగీశ్వరుడు' హయగ్రీవుడు, విభాసన మహర్షి ఆవిర్భవించిన రోజు. మహాలక్ష్మికి పరమేశ్వరుడు ధనాధిపత్యాన్ని అనుగ్రహించిన రోజుని శివపురాణం, శ్రీవాణికి సమస్త విద్యాశక్తులు చేకూరిన రోజుని శ్రీవిద్యాసూక్తం, దేవభాష సంస్కృతం ఈశ్వర సంకల్పంతో ఆవిర్భవించిన తిథి అని రుద్రసంహిత పేర్కొంటోంది. ఇది వేదాధ్యయనం ప్రారంభ తిథి. సోదరసోదరీ ప్రేమకు ప్రతీకగా ధరించే రక్షాబంధన్ ఈ రోజే. మరాఠీయలు, కన్నడిగులు ఈ రోజున సాగరపూజ చేసి కొబ్బరికాయలు సమర్పిస్తారు. దీనిని నారికేళ పౌర్ణమి, నాల్గో పూర్ణిమ అంటారు. ఉత్తరప్రదేశ్, చత్తీస్ గఢ్ వాసులు పంటలు బాగా పండాలని కోరుతూ కజరీ (గోధుమ) పౌర్ణమిగా జరుపుకుంటారు. ఇలా మన సంస్కృతీ సంప్రదాయాల బలిమి, ఘనమైన వారసత్వ కలిమి శ్రావణ పౌర్ణమి.

శ్రావణ పౌర్ణమికి ఐశిష్టతెన్నో!

సముద్రంలోకి జారిపడిన ధరణిని ఉద్ధరించేందుకు బ్రహ్మనానా రంధ్రం నుంచి శ్రీహరి శ్వేత వరాహమూర్తిగా ఆవిర్భవించాడు. బొటనవ్రేలు పరిమాణంలో అవతరించిన యజ్ఞ వరాహమూర్తి చూస్తుండగానే పర్వత ప్రమాణంలో పెరిగాడు. ఆయన చేసిన గర్జనకు సత్యలోకంలోని మునులు రుగ్వేద, యజుర్వేద, సామవేద మంత్రాలతో సుతించారట. యజ్ఞ వరాహమూర్తి తన గిట్టలతో సముద్రంలోని నీటిని ఎగమీటి అట్టడుగున ఉన్న భూమిని కోరల సహాయంతో పైకెత్తాడు. ఎదిరింప వచ్చిన హిరణ్యాక్షుడిని గదతో మోది సంహరించాడు. ధరాతలాన్ని కోరలతో పైకెత్తి, అష్టదిగ్గజాలను ఆసరాగా ఏర్పరచి, వాటి తొండాలపై దానిని ప్రతిష్ఠించాడని, అప్పటినుంచి వరాహ కల్పం ప్రారంభమైందని పురాణ వచనం.

ఈ అవతార పురాణ గాథను అటుంచితే, దీనిని సూక్ష్మంగా విశ్లేషిస్తే, ఖగోళ రహస్యాలు వెల్లడవుతాయని చెబుతారు. గ్రహాల చలనలు, అవి తమకక్ష్య నుంచి జారిసప్పుడు తలెత్తే ఉపద్రవాలను గుర్తించి, వాటిని యథాస్థానంలో ప్రవేశపెట్టి జీవజాలానికి మేలు చేయడం లాంటి విశేషాలు ఈ అవతారానికి నేపథ్యమని విద్వాంసులు, ప్రవచనకర్తలు విశ్లేషిస్తారు. స్థితికారకుడు శ్రీమన్నారాయణుడు వరాహరూపుడిగా తన ధర్మాన్ని నిర్వహించారని భావించాలి. భూమిని ధర్మమార్గంలో పరిపాలించవలసిందిగా బ్రహ్మ తనను చూడవచ్చిన కుమారుడు స్వాయంభు మనువును ఆదేశించారట. దానికి 'నీటి అడుగు భాగాన పాతాళంలో కూరుకుపోయిన ధరను ఉద్ధరించే ఆలోచన చేయాలి' అని అర్థించడంతో, విధాత శ్రీపతిని ధ్యానించాడు. మరుక్షణం ఆయన బ్రహ్మ ముక్కు నుంచి బొటనవేలంత పరిమాణంలో యజ్ఞవరాహ మూర్తిగా ఆవిర్భవించి, ఆకాశానికి ఎగిశాడు. భాగవతంలోని వరాహస్వామి గురించిన ప్రస్తావన ప్రకారం, చైకుంఠ ద్వార పాలకులు జయవిజయులు మునుల శాపంతో హిరణ్యాక్ష, హిరణ్యకశిపులు అనే దానవ సోదరులుగా

జన్మించారు. హిరణ్యాక్షుడు దిక్పాలకులపై దాడిలో భాగంగా వరుణుడి మీదికి వెళ్ళగా 'నీకు సరైన జోడి శ్రీమహావిష్ణువే' అని చెప్పడంతో దానవుడు అటుగా మళ్ళాడు.

సముద్రం అట్టడుగున పడి ఉన్న భూమిని ఉద్ధరించే కార్యంలో ఉన్న శ్రీహరిపై కాలుదువ్వాడు. వరాహమూర్తి తన కోరల సాయంతో భూమిని యథాస్థానానికి చేర్చి ఆసుర సంహారం పూర్తిచేశాడు.

రామకృష్ణావతారాల మాదిరిగా ఇది సంపూర్ణ అవతారం కాక పోయినా, కొంతకాలం భూమండలంపై నివసించాలనుకొని, క్రీడాద్రిని గరుడినితో భువిపైకి తెప్పించుకున్నాడట. అదే నేటి వెంకటాద్రి అని వరాహ పురాణం పేర్కొంటోంది. తిరుమల క్షేత్రంలో వెలసిన మొదటి దైవం కనుక అది 'ఆది వరాహ'

పూజాదికాలు నిర్వహించేలా చేశాడు. బ్రహ్మాత్మనం చివరిరోజు శ్రవణ నక్షత్రంనాడు చక్రస్నానం సందర్భంగా శ్రీనివాసుడు దేవేరులతో వరాహస్వామి ఆలయ ముఖ మండపంలోనికి వేంచేస్తారు.

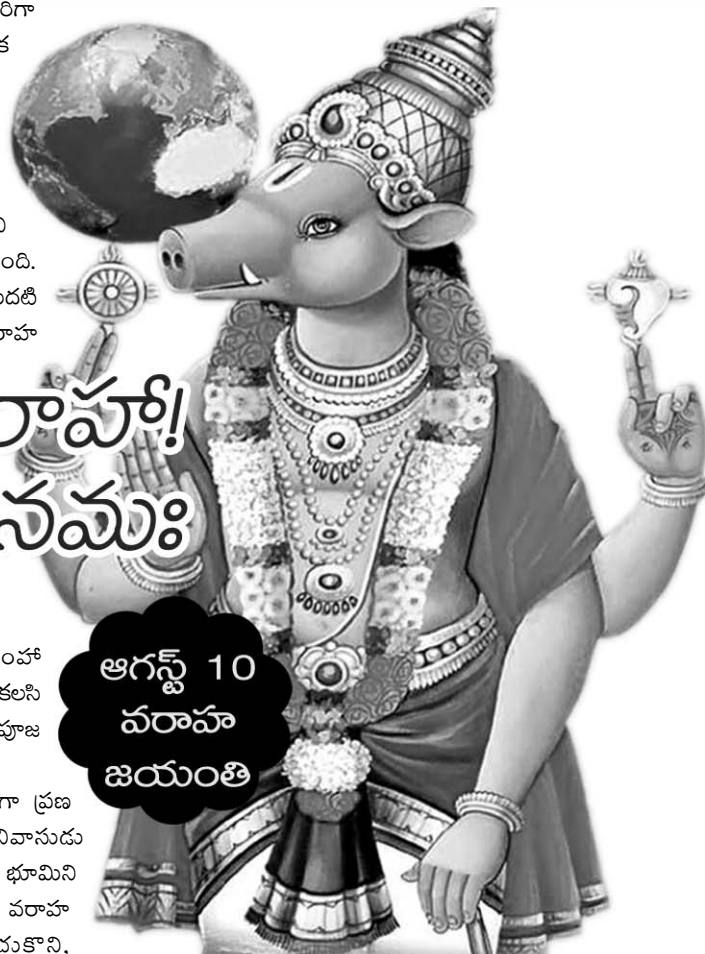
సాగరం నుంచి భూమిని ఉద్ధరించి మనకు నివాసం యోగ్యం చేశాడు కనుక స్నానసమయంలో వరాహమూర్తిని స్మరించుకుంటూ మొదట మృత్తిగా స్నానం చేయాలని శాస్త్రం.

ఆదివరాహా! నమో నమః

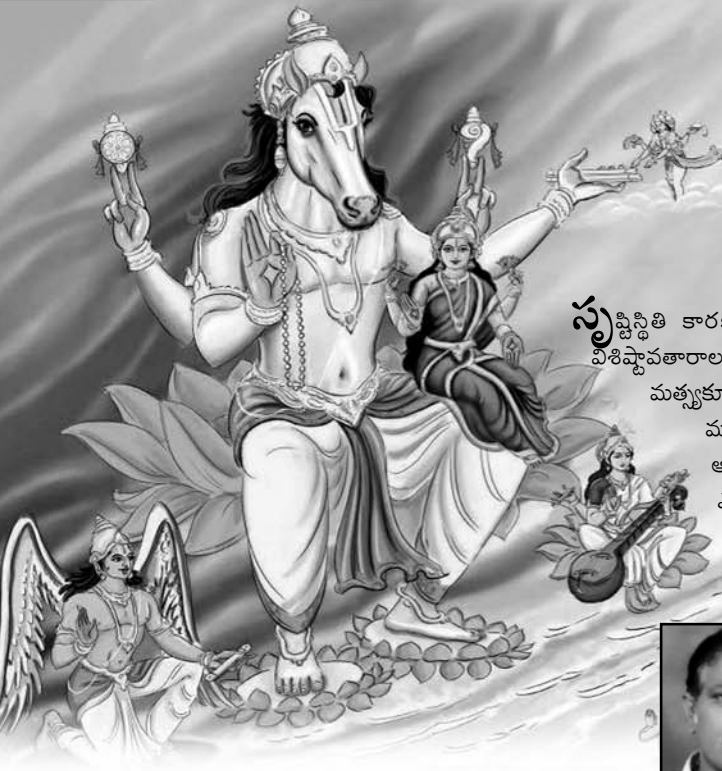
క్షేత్రం' అని ప్రసిద్ధి పొందింది.

తిరుమల తరువాత సింహాచలంలోనే నృసింహావతారంతో కలసి 'వరాహ లక్ష్మీనృసింహుడి'గా పూజలందుకుంటున్నాడు.

కలియుగ ప్రత్యక్ష దైవంగా ప్రణతులు అందుకుంటున్న శ్రీనివాసుడు ఆయన వద్ద నుంచి కొంత భూమిని పొంది ప్రతిగా తన భక్తులు వరాహస్వామిని మొదట దర్శించుకొని,

ఆగస్ట్ 10
వరాహ
జయంతి

జానప్రదాత

సృష్టిస్థితి కారకుడు శ్రీమన్నారాయణుడి విశిష్టవతారాలలో ఒకరు హయగ్రీవుడు. మత్స్యకూర్మాది దశావతారాల కంటే ముందే, అంటే సృష్టికి పూర్వమే ఆవిర్భవించాడు. ఆయన ఎత్తిన ఇరవై ఒక్క అవతారాలలో మొదటిది. ఇది 'జ్ఞానావతారం'. అన్నిటికీ జ్ఞానమే

మూలాధారం. నారాయణ మూర్తికి గల అనేక కల్యాణ గుణాలలో జ్ఞానం మొదటిది. విశుద్ధ విజ్ఞాన ఘనస్వరూపుడు. జ్ఞానానందమయుడు. వేదం ద్వారా సర్వలోకాలకు జ్ఞానాన్ని అనుగ్రహించాడు. మొదటగా బ్రహ్మకు వేదం చెప్పాడు. బ్రహ్మ వద్ద నుంచి వేదాలను అవహరించుకుపోయిన హయగ్రీవుడనే దానవుడిని, మధుకైటభులు అనే రాక్షసుల సంహారం కోసం విష్ణువు శ్రావణ పూర్ణిమ నాడు యజ్ఞగుండం నుంచి హయగ్రీవుడిగా ఆవిర్భవించారు. 'హయ' అంటే విజ్ఞానం. 'గ్రీవం' అంటే కంఠం. సమస్త విద్యలు కంఠగతములై ఉన్న నర్సవిద్యా స్వరూపమే హయగ్రీవమూర్తి. గుర్రం సకిలించే ధ్వనిని 'హేష' అంటారు. ఆ ధ్వనిని బీజాక్షరాలకు ప్రతీకగా చెబుతారు.

పరాశక్తి గురించి తపస్సు చేసిన హయ

రక్షాబంధన్ ప్రేమ సహృదరత్నానిక ప్రతీక. సోదరసోదరీల మధ్య ఆత్మీయ భావనను పెంపొందించడమే కాక కుటుంబ విలువలను పటిష్ఠపరుస్తుంది. యుద్ధాలలో విజయసిద్ధి కోసం, దుష్టశక్తులను పారదోలేందుకు ఉద్దేశించిన రక్షాబంధనం కాలక్రమంలో సోదరసోదరీ ప్రేమకు ప్రతీకగా మారింది. యుద్ధవీరులలో పట్టుదల, ఆత్మస్థిరత్వం కలిగేందుకు రక్ష కట్టేవారు. బలిచక్రవర్తి తన సర్వస్వాన్ని వామనుడికి ధారపోసినప్పుడు ఆయన భార్య వింధ్యావళి, దేవదాన వుల సంగ్రామంలో పతిదేవుడి విజయాన్ని కాంక్షిస్తూ ఇంద్రాణి, తపస్సుకు వెళుతున్న ధ్రువుడికి తల్లి నునిధి, భరతుడికి శత్రుభయం ఉండకూడదని తల్లి శకుంతల, సోదరుల విజయాన్ని కాంక్షిస్తూ

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

ధర్మరాజు రక్ష కట్టారని పురాణ గాథలు. స్వరాజ్య ఉద్యమ సమయంలో ఉద్యమకారులకు రాఖీ(లు) కట్టారు. వాటిని యుద్ధకంకణాలుగా భావించిన నాయకులు కలసి కట్టుగా ఉద్యమించారు.

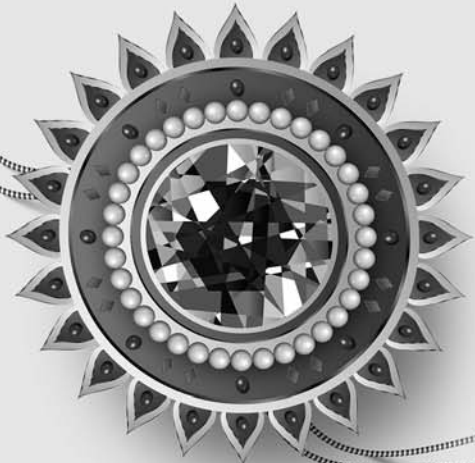
భవిష్యోత్తర, విష్ణు, కూర్మ పురాణాలు రక్షాబంధన్ గురించి చెబుతున్నాయి. విష్ణుపురాణం రాఖీ పౌర్ణమిని 'బలేవా'గా ప్రస్తావించింది (బలేవా అంటే బలి చక్రవర్తి బలియమైన శక్తి). బలి తన అనన్య సామాన్య భక్తి ప్రపత్తులతో శ్రీహరిని ప్రసన్నం చేసుకొని, తన రాజ్యానికి రక్షకుడిలా ఉండేలా వరం పొందాడు. అయితే శ్రీపతిని వైకుంఠానికి రప్పించుకోవాలనే ప్రయత్నంలో లక్ష్మీదేవి బ్రాహ్మణ స్త్రీ రూపంలో బలికి రక్ష కట్టి, తన నిజవృత్తాంతాన్ని వివరిస్తుంది. ఆమె మంచితనం, తెలివితే నంతసించిన అసురపతి వైకుంఠానికి వెళ్లవల్సిందిగా విష్ణువును వేడుకుంటాడు. బలి భక్తిభావన పరంగా విర్రుడిన..

'ఏన బద్ధో బలి రాజా దానవేంద్రో మహా బలః తేనత్వామభి బధ్నామి రక్ష మాచలమాచల'

(రాక్షసేంద్రుడు బలి చక్రవర్తిని కట్టిపడేసిన విష్ణు శక్తితో నిన్ను బంధిస్తున్నాను. రక్షా బంధనమా చలిం చకు చలిం చకు) అనే శ్లోకం చెబుతూ రాఖీ కట్టాలి. సోదరీమణులతో రక్ష కట్టించుకున్న వారికి యమ కింకరుల బెడద ఉండదని యముడు తన సోదరి

సోదరసోదరి

యమునకు చెప్పినట్లు భవిష్యోత్తర పురాణం వెల్లడించింది. చారిత్రక కథనాలను బట్టి.. ఔరంగజేబు తన సామంతుడైన రాజపుత్రుని వంశనాశనానికి కుట్ర పన్నగా అది తెలిసిన రాజపుత్రుని భార్య మరో సామంతుడికి 'రక్ష' పంపగా అతను ఔరంగజేబు యత్నాలను విఫలం చేసి సోదరి సమానురాలి మాంగల్యాన్ని కాపాడాడు. అలాగే చిత్తోర్ గడ్డ రాజు అకాల మరణంతో ఆయన భార్య కర్ణావతి రాజ్యభారం స్వీకరించినప్పుడు గుజరాత్ సుల్తాన్ బహదూర్ షా చిత్తోర్ గడ్డపై దండెత్తాడు. కర్ణావతి మొఘల్ చక్రవర్తి హుమాయూన్ సాయం అర్ధిస్తూ రాఖీ పంపగా, ఆమెను సోదరిగా భావించి బహదూర్ షాను ఓడించి ఆమెకు రక్షణ కల్పించాడు హుమాయూన్. విశ్వవిజేత కాంక్షతో మనదేశంపై దండెత్తిన అలెగ్జండర్ పై జీలం నదీతీర ప్రాంత పాలకుడు పురుషోత్తముడు తలపడ్డాడు. ఆయన ధీరత్వాన్ని మెచ్చిన అలెగ్జండర్ ప్రేయసి రుక్మానా ఆయనకు రాఖీ కట్టింది. అలెగ్జండర్ తో కత్తి రుఖిపించిన పురుషోత్తముడు తన చేతికి రాఖీ కనిపించి చదంతో తన యత్నాన్ని విరమించాడు. మహావీరుడు పురుషోత్తముడు సోదరి సమానురాలి ఆనందం కోసం బందీ కావడం రక్షాబంధన్ వెనుకగల బాధ్యత, పవిత్రత, సోదరసోదరీ బంధం విలువకు గొప్ప నిదర్శనంగా చెబుతారు.

హయగ్రీవుడు

గ్రీవాసురుడు మరణం లేకుండా వరం కోరాడు. 'పుట్టుట గిట్టుట కొరకే...' అన్నట్లు మృత్యువు అనివార్యమైనప్పుడు అమరత్వం ఎలా సాధ్యమని ప్రశ్నించిన జగన్మాతతో 'అయితే తనలాంటి రూపం కలవారి చేతిలోనే మరణం అనుగ్రహించాల'ని కోరాడని పురాణ గాథ. నాటి నుంచి అశ్వముఖ దానవుడి ఆగడాలకు అంతలేకుండా పోతుండడంతో బ్రహ్మాది దేవతలు, మునుల విన్నపాలలో శ్రీమహా విష్ణువు శ్రావణ పూర్ణిమ నాడు హయవదనుడిగా ఉద్భవించి దానవ సంహారం చేసి, బ్రహ్మకు వేదాలను అందించాడు. విధాత తిరిగి సృష్టి కార్యోన్ముఖు డయ్యాడు. సృష్టి విజ్ఞంలో విరాడ్రూపు నుంచి అశ్వం మొదట ఉద్భవించింది. 'తస్మాద్ శ్వా అజాయంత' అని వేదం (పురుష సూక్తం) పేర్కొంటోంది. 'హయం' అంటే శీఘ్రంగా వెళ్లేది అని అర్థం.

గుర్రపు తల గలిగిన ఈ స్వామి నాలుగు భుజాలలో శంఖం, చక్రం, పుస్తకం, చిన్నుద్రలను ధరించి ఉంటాడు. ఆయన సేవకోసం బ్రహ్మ తొలుత సరస్వతిని నియమించగా, ఆమె హయగ్రీవునికి విగ్రహ రూపం కల్పించుకొని అర్పించారని పురాణ గాథ. శ్రీవాణి కాశ్మీరంలో భగవద్రామానుజులకు సాక్షాత్కరించి శ్రీలక్ష్మీ హయగ్రీవమూర్తిని ప్రసాదించగా, వారి నుంచి వారి శిష్యులు పిళ్ళైయాచార్యులు, వారి నుంచి వేదాంతదేశికుల వారికి గురుశిష్య క్రమంలో సంక్రమించింది. మైసూరులోని శ్రీ బ్రహ్మ తంత్ర స్వతంత్ర వరకాల మఠంలో ఆ మూర్తి అర్చనలు అందుకుంటోంది. దేవభూలోకాలలో జ్ఞానమూర్తిగా, జ్ఞానప్రదాతగా గురుస్థానీయుడు, ఆరాధ్యనీయుడయ్యాడు.

ఆయనను ఉపాసించేవారికి భౌతిక విద్యలతో పాటు పురుషుడు పురుషోత్తముడు కావడానికి అవసరమైన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం అబ్బు తుందని చెబుతారు.

'జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మల స్ఫటికాకృతిం ఆధారం సర్వ విద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే'

(జ్ఞాన నందమయుడు. నిర్మలమైన స్ఫటికం వంటి ఆకృతి కలవాడు. సర్వ విద్యలకు ఆధార భూతుడు) అని వేదాంత దేశికులు ఈ స్వామిని త్రిమూర్త్యాత్మకునిగా, అందుకు మూలమైన పరమాత్మగా సుతించారు.

అగస్త్యపత్ని లోపాముద్ర పరాశక్తి లలితాదేవిని అర్పించారు. కలియుగంలో మానవ ఉద్ధరణకు ఉపాయం చెప్పాలని అగస్త్యుడు విన్నవించగా, హయ గ్రీవుడు రుషి రూపంలో కాంచీపురంలో ఆయనకు శ్రీలలితా రహస్యనామాలను, శ్రీవిద్యను ఉపదేశించారు.

భాగ్యనగరిలో హయగ్రీవుడు

హైదరాబాద్ శివరా మేడిపల్లి వద్ద హయగ్రీవుడు లక్ష్మీ వేంకటేశ్వర సమేతంగా కొలువై ఉన్నాడు. మైసూరులోని పరకాల మఠం తరహాలోనే ఇక్కడి ఆలయంలోనూ హయగ్రీవ జయంతితో పాటు ప్రతినెల స్వామివారి తిరునక్షత్రం (శ్రీనివాసుడి నక్షత్రమూ అదే) శ్రవణం నాడు అభిషేకం, హోమాదులు నిర్వహిస్తారు. ఇతర పండుగలను ఘనంగా జరుపుతారు.

బంధానికి ప్రతీక రాఖీ

రాకా అంటే నిండుదనం, సంపూర్ణం. రాకా చంద్రుడు అంటే పున్నమి చంద్రుడు. ఈ రోజున ధరించే రక్షసు రాఖీగా వ్యవహరిస్తారు. ఈ రక్ష మొదట ఒక నూలు పోగుగా ఉండేది. కాలక్రమంలో జనం అభిరుచుల మేరకు రంగురంగులతో, నగిషీలతో తయారవుతోంది. తాహతును బట్టి బంగారం తోనూ చేయిస్తున్నారు. రాఖీ మూలపదార్థం ఏదైనా 'ఆత్మీయాను బంధం' మూలం.

గాయత్రీమాతా నమస్తుభ్యం!

నూతన యజ్ఞోపవీతధారణ / ఉపాకర్త

శ్రావణ పూర్ణిమ నాడు ద్విజులు నూతన యజ్ఞోపవీతాన్ని ధరిస్తారు. జవహోమ ధ్యానాదుల నిమిత్తం దీక్షాసూచికగా నూతన యజ్ఞోపవీతం ధరించాలని శాస్త్రవచనం. గడచిన సంవత్సరంలో దోషాలు ఏమైనా చోటు చేసుకుంటే వాటి పరిహారార్థం కూడా నూతన యజ్ఞోపవీతధారణ చేస్తారు.

కొత్తగా ఉపనయనం అయినవారికి ఉపాకర్తను జరిపిస్తారు. ఉపనయనం వేళ యజ్ఞోపవీతంలో కట్టే 'మౌంజి' ఉపాకర్త సమయంలో తొలగించి నూతన యజ్ఞోపవీతాన్ని ధరింప చేస్తారు. ఉపాకర్త వేదాధ్యయనానికి సంబంధించినది. దీనిని 'ఉపాకరణం' అని కూడా అంటారు. 'సంస్కార పూర్వం గ్రహణం స్యాదుపాకరణం శ్రుతే' సంస్కారం అంటే ఉపనయనం.

ఆనాటి నుంచి వేదాన్ని అధ్యయనం చేయడం ఉపాకరణం.

'ఓషధీనాం ప్రాదుర్భావే'

ఓషధులు మొలకెత్తిన

తరువాత, శ్రవణ నక్షత్ర

యుక్త శ్రావణ పూర్ణిమ

నాడు కాని, మాన్వ

నక్షత్రం గల రోజున

కానీ వేదాధ్యయనం

ఆరంభించాలని ధర్మ

శాస్త్రకారులు పేర్కొ

న్నారు. కొత్తగా వేదా

ధ్యయనం మొదలు పెట్టడానికి,

అధ్యయనం చేసిన దానిని జ్ఞాపకం ఉంచుకునేందుకు

ఆవుత్రి చేయడం, వల్ల వేయడానికి కూడా ఈ రోజునే

నిర్ణయించారు.

యజ్ఞోపవీత విశిష్టతను మననం చేసుకుంటే..

దానికి ఉండే మూడు పోగులు దేవవీత్పరుషి

రుణాలకు సూచికలని, పోగులకు ఉండే మూడు

ముళ్ళు ఆరోగ్యం, సంపద, తేజస్సుకు సంకేతాలని

చెబుతారు. శ్రౌత కర్మానుష్ఠాన, మంత్రానుష్ఠాన

యోగ్యత కోసం మొదటి పోగు, గృహస్థాశ్రమ ధర్మ

నిర్వహణ కోసం రెండవది, వైదిక కర్మానుష్ఠాన

ఆగస్ట్ 12
రాఖీ
పౌర్ణమి

యోగ్యత కోసం మూడవ పోగు ధరించాలన్నది నియమం. అయితే అత్యవసర వినియోగార్థం అయిదు పోగులు ధరించాలంటారు పెద్దలు. పాముకాటు లాంటి వాటికి అత్యవసర చికిత్సగా కట్టుకట్టేందుకు నాలుగవది, బ్రహ్మచారుల యజ్ఞోపవీతం జీర్ణమైనప్పుడు ఆవద్ధర్మంగా ధరింప(దానం) చేయడానికి ఐదవ పోగు ధరించాలని అంటారు. పాల్కురికి సోమన 'పండితారాధ్యచరిత్ర'లో జంధ్యాల పూర్ణిమను 'నూలు'పండుగ అని అన్నాడు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

పరపాలకులపై కలం దూసిన కవి. ఎలాంటి ప్రలోభాలకు లొంగని దేశభక్తుడు చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులు. భావస్వేచ్ఛకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చిన పాత్రికేయుడు. పత్రిక నిర్వహణకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఇవ్వజూపిన రాయితీలు, ప్రోత్సాహకాలను నిరాకరించిన నిబద్ధతగల పత్రికా రచయిత. అవిధితనం (రేచీకటి) లక్ష్మీసాధనకు అవరోధం కాబోదనే దానిని నిజం చేసిన సాహితీవేత్త. ఏకసంధాగ్రాహియై రాయనగాళ్ల సహాయంతో రచనా వ్యాసంగాన్ని కొనసాగించారు.

‘భీరత ఖండంబు చక్కని పాడి యావు
హిందువులు లేగ దూడలై ఏడ్చుచుండ
తెల్ల వారను గడుసరి గొల్లవారు

పితుకుమన్నారు మూతులు
బిగియగట్టే!.. అని ఆశువుగా చెప్పిన
ఈ చిన్న పద్యంలో, ఆనాటి బ్రిటిష్
వారి దోపిడీ వ్యవస్థను,
భారతీయుల న్యాయమైన
స్వాతంత్ర్య కాంక్షను
బాహోటంగా వెల్లడించిన
స్వాతంత్ర్య పిపాసి
కళాప్రపూర్ణ, చిలకమర్తి
లక్ష్మీ నరసింహం
పంతులు. అంతేకాక

నాటి సామాజిక వ్యవస్థను
1895 కాకినాడలో
జరిగిన మొదట గోదావరి
మండలసభలో ఈ
విధంగా వ్యక్తీకరించారు.
నేల దున్నుదమన్న బేల
తరము పన్ను
నీరు గావలెనన్న నీటి
పన్ను
వాణిజ్య మొనరింపవచ్చు బడికి
పన్ను
సరుకులమ్ముదమన్న
సంతపన్ను
కర్రలమ్ముదమన్న గలపకింకొక
పన్ను
పట్టణంబుల
మున్సిపాలు
పన్ను

చిలకమర్తి
లక్ష్మీ నరసింహం
పంతులు

పారిపోవుదమన్న బండి హాసీల్ పన్ను
కొంపమ్ము కొన్నచో స్థాంపు పన్ను
ఉన్న మట్టుకు తినకుండ నుప్పు పన్ను
ననెడు పన్నులె దిగదీసె జనుల నెల్ల
కటకటా! యెట్టులున్నదో కాపుల దశ
సుగుణ ధనులార జనులారా చూడరయ్యా
అధికార భూతంబులడుగు లంచములిచ్చి
పరిపరి విధములౌ పన్నులిచ్చి
మునసబు కరణాల ముడుపులన్నియునిచ్చి
కోసినూర్చిన వారి కూలినిచ్చి
కచ్చేరి బంట్రోతు గముల కీనామిచ్చి
పాలేళ్లకును కొంత పంటనిచ్చి
యజమానునకు బంట నర్థ భాగంబిచ్చి
పైకమిచ్చిన వాని వడ్డినిచ్చి
గడ్డి మాత్రమే మిగిలించు కాపు వారు
సేద్యమున దాను పడులు భక్షించు కొరకు
కటకటా ఎట్టులున్నదో గాపుల దశ
సుగుణ ధనులారా జనులారా చూడరయ్యా

కవితాకేసరి

ఈ రెండు పద్యాలు : ఒకటి పన్నుల భారం మీద, రెండవది కౌలుదార్ల దుస్థితి మీద . ఈ సమస్యలు ఎప్పటివి? దశాబ్దాలు గడిచినా ఈనాటి సమస్యలే కదా!

పండిత లోకం మొదలుకొని, పామరుల వరకు తన కవితా శక్తితో అలరించిన చిలకమర్తి సెప్టెంబర్ 26, 1867 తేదీన పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఖండపల్లి గ్రామంలో మేన మామగారింట జన్మించారు. వీరి స్వగ్రామం అదే జిల్లాలోని వీరవాసరం.

1832 సంవత్సరంలో ఆంధ్రదేశంలో భయంకరమైన కరవు సంభవించింది. అదే నందన సంవత్సర కరవని ప్రతీతి. ఆ కరవు వల్లనే వీరి పితామహులు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు వలస వచ్చారు.

చిలకమర్తిది పేద కుటుంబం. అందువల్ల ఆయన చిన్నప్పుడు విద్యాభ్యాసానికి అష్టకష్టాలు పడవలసి వచ్చింది. ఆయన విద్యాభ్యాసం వీర వాసరం, నరసాపుర, రాజమండ్రిలోనూ సాగింది.

1881 సంవత్సరంలో వీరవాసరంలో చదువుకునేటప్పుడు ఒక పూటకూల్లింట భోజనం చేసేవారు. రోజుకు మూడు పూటలా భోజనానికి నెలకు మూడు రూపాయలు చెల్లించవలసి వచ్చేది. రూపాయికి ఆరు కుంచాల (కుంచం నాలుగుకిలోలు) బియ్యం దొరికేవట. వీశ (14

వందల (గ్రాములు) నెయ్యి ఖరీదు ముప్పావులా(నేటి 75 పైసలు). నేటి ధరలతో పోలిస్తే, అవి చాలా అల్పమైనవనిపించవచ్చు కానీ, అప్పటి జీవనప్రమాణం, ఆర్థిక కోణంలో అప్పటికి ఎక్కువేనని చెబుతారు.

నరసాపురంలో చదువుకునే రోజుల్లో ఆయన నెలకు రూపాయన్నరతో ఒంటిపూట మాత్రమే భోజనం చేసి, రెండవ పూట ఒక కాణీతో (రూపాయికి 64 కాణీలు) రెండు మినప గారెలు తిని, మంచినీళ్లతో కడుపు నింపుకునేవారు. మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్ష రాసిన తర్వాత పంతులు గారు నిరుద్యోగిగా కఠిక దారిద్ర్యాన్ని అనుభవించారు. పద్యాలు రాసి నెలకు నాలుగైదు రూపాయలు సంపాదించి దానితోనే కాలక్షేపం చేసేవారు. ఆ పిమ్మట 1892 సంవత్సరంలో రాజమండ్రిలోని ఇన్స్టిట్యూట్ మిడిల్ స్కూల్లో నెలకు పన్నెండు రూపాయల వేతనానికి ఉపాధ్యాయుడిగా చేరారు.

వ్యక్తి కూర్చునేవాడు.

పంతులు గారి వాగ్గోరణి గంగా ప్రవాహంలా ఒక గంటలో, రెండు గంటలలో సాగి రహిమని ఆగిపోయేది. 'అబ్బాయీ! పేజీకి ఎన్ని పంక్తులు వచ్చాయిరా?' అని అడిగేవారు రాసే వ్యక్తినుద్దేశించి.

'ఇరవై పంక్తులు' అని చెప్పగానే, 'అయితే చూడు! 5వ పేజీలో 15వ పంక్తిలో ఫలానా మాట ఇలా మార్చు! 16వ పేజీలో 10వ పంక్తిలో ఆ వాక్యం ఇలా తిప్పి రాయు' అని చెప్పేవారు. ఆ అంచనా ప్రకారం సరిగ్గా ఆయా పేరాల్లో ఆయా మార్పులు జరిగేవి. ఆయన మేధాశక్తి చూపరులను ఆశ్చర్యపరచేది. అందుకే శ్రీమతి సరోజినీదేవి వీరిని 'ది బైండిడ్ బాట్లెడ్ ఆఫ్ ఆంధ్రదేశ్' అని అభివర్ణించారు.

చిలకమర్తి వారికి హరిజనుల పట్ల ప్రత్యేక వాత్సల్యముండేది. ఆయన తన స్వీయ చరిత్రలో 'అగ్రజాతులమని' విరచిగతున్న బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులు... పంచములు మొదలైన నిమ్న జాతుల చేత తమకు కావలసిన సేవలన్నియు చేయించుకుని వారిని ఇండ్లకు రానీయక, దరి చేరనీయక యంటరాని వారనియు, చెప్పరాని వారనియు, వారికి అసహ్యములైన పేర్లు పెట్టి హీనముగా చూస్తున్నారు. పశువులు మన ఇంట నుండవచ్చును. కాని పంచములు మట్టుకు మన గృహవరణములోనికి రాకూడదు. వారును భగవంతునితో సృష్టించబడిన మనుష్యులే అనియు, అగ్రవర్ణముల వారికున్నట్లే వారికి కూడా క్షుత్తిపానాలు సుఖ దుఃఖములు గలవనియూ మనవారు తలంపరు' అని పేర్కొన్నారు. హరిజన బాలుర చదువు కోసం రామమోహన పాఠశాలను ప్రారంభించారంటే (1909) వారి సంఘ సంస్కరణాభిలాష ఎంత ప్రగాఢమైనదో విశదమౌతుంది.

చిలకమర్తి సనాతన ఛాందస కుటుంబంలో జన్మించినప్పటికీ గొప్ప సంఘ సంస్కర్త.

1904 సంవత్సరంలో టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు లండన్లో బారిస్టర్ చదివి తిరిగి

అంగర కృష్ణారావు

7780478710

వచ్చినప్పుడు చిలకమర్తి, మరికొందరు మిత్రులు ఆయనకు విందు ఇచ్చారు. అయితే ప్రకాశం సహా ఆ విందులో పాల్గొన్న వారందరిని సంఘ బహిష్కరణ చెయ్యాలంటూ రాజమహేంద్రవరంలోని పెద్దలు కొందరు అభినవ విరూపాక్ష పీఠాధిపతికి ఫిర్యాదు చేసినా పంతులు గారు మాత్రం దానికి ఖాతరు చెయ్యలేదు.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఇచ్చే బిరుదులకు, ఆదర సత్కారాలకు లొంగని స్వాతంత్ర్య ప్రేమికుడు చిలకమర్తి. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు పత్రికలకు పెద్ద మొత్తంలో చందాలిచ్చి ఆయా పత్రికలను తమ చెప్పుచేతలలో పెట్టుకునేవారు. ఆ క్రమంలోనే ఆయన నిర్వహిస్తున్న 'దేశమాత' పత్రికకు కూడా సంవత్సరానికి తొమ్మిది వేల రూపాయలు సబ్సిడీ ఇస్తామని ఆ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

దీనిని చిలకమర్తి దానిని తిరస్కరించి తమ స్వీయ చరిత్రలో... 'నా పత్రిక 'దేశమాత'ను దొరతనము వారి కిచ్చుట నాయాత్మనమ్ము కొనటయే. ధనమునకై బానిసగ నుండట నా కిష్టము లేదు. నా మిత్రులు కొందరు దరిద్రుడైన నీవు సంవత్సరమునకు కొన్ని వేల రూపాయలొచ్చెడి యవకాశము చెడగొట్టుకొనుకున్నావని నన్ను చీవాట్లు పెట్టిరి. అయినను వారి యుపదేశములు నా తల కెక్కలేదు. పత్రికా విషయమున నేను స్వతంత్రుడనై కఠినముగ విమర్శింప వలసినప్పుడు విమర్శించుటకు, శ్లాఘింపవలసి వచ్చినప్పుడు శ్లాఘించుట మొదలైన యధికారములు కలిగి యుండవలెను. కాని ఎల్లప్పుడు దొరతనము వారిని శ్లాఘించుట నీచమని తలంచి నా భాషమును నిరాకరించితిని' అని రాశారు.

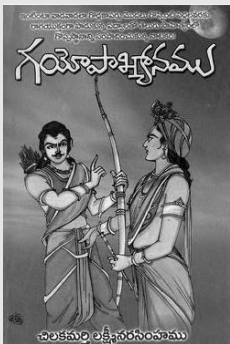
కవిగా, నవలా రచయితగా, నాటక కర్తగా, ప్రజా సేవకుడిగా, సంఘ సంస్కర్తగా, ఆంధ్రదేశానికి ఎనలేని సేవలందించిన చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహంను ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్ కళాపరిపూర్ణతతో సత్కరించింది. 1946 జూన్ 17వ తేదీన తమ 79వ ఏట కన్నుమూశారు. ★

'చిలకమర్తి'

చిలకమర్తికి చిన్ననాట నుంచీ దృష్టి లోపం ఉంది. కానీ ఆయన పట్టుంధులు మాత్రం కాదు. పగలు మాత్రమే కనిపించేది (రేచీకటి). 1910 నుండి అంటే ఆయనకు 44 సంవత్సరాల వయసులో రేచీకటి ముదిరి పగలు సైతం కనిపించేది కాదు. అప్పటి నుంచీ రాత పనికి ఇతరులపై ఆధారపడవలసి వచ్చింది.

రాజమహేంద్రవరంలో గుండు గారి వీధి ప్రక్కన ఉండేది వారి ఇల్లు. ఆ వసారాలో ఒక పెద్ద కర్ర పడక కుర్చీలో పడుకుని రెండే రెండు తాళం చెవులున్న రింగుతో టకటకమని చప్పుడు చేస్తూ రచనా వ్యాసంగం కొనసాగించేవారు. ఆయన చెప్పింది రాయడానికి కుర్చీ పక్కనే చాపమీద తెల్ల కాగితాలు, కలం, సిరాబుడ్డితో ఒక

చిలకమర్తి రాసిన పౌరాణిక నాటకం 'గయోపాఖ్యానము' ఆ రోజుల్లోనే లక్ష ప్రతులు అమ్ముడు కావడం విశేషం. ఆయన రాసిన మరో హాస్య నవల 'గణపతి' విశేష ప్రాచుర్యం పొందింది. దీనిని ఆకాశవాణి నాటకంగా రూపొందించి ప్రసారం చేసింది.

వేదికపై రక్షణ మంత్రి రాజ్ నాథ్, ఆర్ఎస్ఎస్ సర్ కార్యవాహ దత్తాత్రేయ హాసబలే తదితరులు

భారత్ పై కన్నేస్తే భరతం పడతాం!

‘అమర్ నాథుడు భారత్ లో ఉన్నప్పుడు, శారదామాతను సరిహద్దులకు ఆవల ఎలా ఉంచగలం? పాకిస్తాన్ ఆక్రమిత కశ్మీర్ (పీవోకే) ఎప్పటికీ భారత్ లో అంతర్భాగమే. పీవోకే మనదేశంలో అంతర్భాగమని పార్లమెంట్ లో చేసిన తీర్మానానికి కట్టుబడి ఉన్నాం. భారత్ ను సూపర్ పవర్ గా తీర్చిదిద్దకోవడమే అమర జవాన్లకు మనమిచ్చే అసలైన నివాళి. ఆర్థికల్ 370, 35వ రద్దు ద్వారా కశ్మీర్ ప్రజల చిరకాల ఆకాంక్ష నెరవేరింది’ జూలై 26న జమ్ములో కార్గిల్ అమరవీరులకు శ్రద్ధాంజలి ఘటనై రక్షణశాఖ మంత్రి రాజ్ నాథ్ సింగ్ చేసిన వ్యాఖ్యలు ఇవి..

‘జ్ఞానప్రదా సతీమాతా కాశ్మీరేతు సరస్వతీ/ మహావిద్యా మహామాయా భక్తిముక్తిప్రదాయసి/ వారాణస్యాం విశాలాక్షీ కాశ్మీరేషు సరస్వతీ/అష్టాదశ సుపీతాని యోగినామపి దుర్లభమ్’ శారదాపీఠంలో సరస్వతీమాతను ప్రార్థిస్తూ చేసే స్తోత్రం ఇది. హిందువులు పవిత్రంగా కొలిచే అష్టాదశ శక్తిపీఠాల్లో నీలం (జీలం) నది ఒడ్డున ఉన్న శారదాపీఠం కూడా ఒకటి. నీలం నదిని కిషన్ గంగా అని కూడా పిలుస్తారు. శ్రీనగర్ నుండి 130 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఈ ఆలయం ఉంటుంది. శారదాపీఠం కారణంగానే కశ్మీర్ ను శారదాదేశం అని పిలిచేవారు. దక్షిణ యజ్ఞ గాథ ప్రకారం సతీదేవి కుడిచేయి ఇక్కడ పడింది. ఒకప్పుడు ఇది గొప్ప విద్యా కేంద్రంగానూ విరాజిల్లి నది. సంస్కృత పండితులకు, హిందూ, బౌద్ధ ధర్మాలకూ నిలయంగా ఉండేది. ఇక్కడే ఆది శంకరాచార్యులు సర్వజ్ఞానపీఠాన్ని అధిష్టించారు. రామానుజాచార్య బ్రహ్మ సూత్రాలపై వ్యాఖ్య ఇక్కడే రాశారు. కశ్మీరాన్ని పాలించిన రాజుల లిఖితాధిత్వం

ఇక్కడ నుండర ఆలయాన్ని నిర్మించారు.

కానీ.. దురదృష్టవశాత్తు శారదాపీఠం ఇప్పుడు మన పాలనా ప్రాంతంలో లేదు. పాకిస్తాన్ ఆక్రమించుకున్న భూభాగంలో ఉంది. దీంతో కశ్మీర్ హిందూ పండితులు అక్కడికి చేరుకోలేకపోతున్నారు. శారదాపీఠం సందర్శనకు మనకు అనుమతి ఇచ్చేందుకు పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం నిరాకరిస్తూ వచ్చింది. భారతీయులు అమర్ నాథ్, మార్తాండ సూర్య ఆలయాన్ని సందర్శిస్తున్నారు, కానీ శారదాపీఠానికి వెళ్లేదని దుస్థితి ఏర్పడింది. ముజఫరాబాద్ ద్వారా ఆలయాన్ని సందర్శించడానికి భక్తులను అనుమతించాలని భారత ప్రభుత్వం, శారదా బచావో కమిటీ పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వానికి లేఖలు రాసినా ఫలితం కనిపించలేదు. ఈ ఆలయాన్ని పాక్ ప్రభుత్వం సంరక్షిస్తుందనుకోవడం అత్యాశే అవుతుంది. విదేశీ ముస్లిం పాలకుల దండయాత్రల్లో దెబ్బతిన్న శారదా పీఠంలో ఇప్పుడు శిథిలాలు మాత్రమే మిగిలాయి. భారత రక్షణశాఖ మంత్రి రాజ్ నాథ్ సింగ్ ఇటీవల

జమ్ములో పర్యటించినప్పుడు శారదాపీఠం గురించి ప్రస్తావించారు.

అమర జవాన్లకు నివాళులు

కార్గిల్ విజయ్ దివస్ (జూలై 26) సందర్భంగా జమ్ముకశ్మీర్ పీపుల్స్ ఫోరం (జేపీఎఫ్) జమ్ములోని గుల్జన్ మైదానంలో భారీ సభను ఏర్పాటుచేసింది. ఈ కార్యక్రమంలో కేంద్ర రక్షణమంత్రి రాజ్ నాథ్ సింగ్, రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ సర్ కార్యవాహ దత్తాత్రేయ హాసబలే పాల్గొన్నారు.

1947 నుంచి ఇప్పటి వరకూ దేశం కోసం ప్రాణాలు అర్పించిన అమర జవాన్లకు ఈ సభ ఘనంగా నివాళులర్పించింది. అమరవీరుల కుటుంబాలను సన్మానించింది.

రాజ్ నాథ్ సింగ్ మాట్లాడుతూ, దేశ ఐక్యత, సమగ్రత, సార్వభౌమాధికార పరిరక్షణ కోసం భారత సైన్యం, భద్రతా దళాలు చేసిన త్యాగాల గురించి ఎంత చెప్పుకున్నా తక్కువేనని అన్నారు. స్వాతంత్ర్యానంతరం భారతదేశం ఐదు యుద్ధాలు చేయాల్సి వచ్చిందని, ఇందులో 1962లో చైనాతో యుద్ధం ఒకటైతే, మిగతా నాలుగు 1947, 1965, 1971, 1999 పాకిస్తాన్ తో జరిగాయని రాజ్ నాథ్ గుర్తుచేశారు. ఈ ఐదు యుద్ధాల్లోనూ జమ్ముకశ్మీర్, లద్దాఖ్ యుద్ధ క్షేత్రంగా ఉన్నాయని తెలిపారు. ఈ ప్రాంతం రాబందుల్లాంటి శత్రువుల కంటి నీడలో ఉండేదని, భారత సైన్యం నిరంతరం అద్భుతమైన పరాక్రమాన్ని, త్యాగాన్ని ప్రదర్శిస్తూ శత్రువుల ప్రణాళికలను భగ్నంచేస్తూ వచ్చిందని ఆయన ప్రశంసించారు.

ఎందరో సైనికుల త్యాగఫలం

1948 యుద్ధంలో జమ్మూలోని రాజౌరీని శత్రువులు ఆక్రమించినప్పుడు, దాన్ని విముక్తం చేసేందుకు పోరాడి ప్రాణాలు అర్పించిన బ్రిగేడియర్ హుసేన్ ఉస్మాన్, మేజర్ సోమనాథ్ శర్మ త్యాగాలు చరిత్రలో సువర్ణక్షరాలతో లిఖించదగినవని రాజ్ నాథ్ పేర్కొన్నారు. నేడు మనం చూస్తున్న జమ్మూకశ్మీర్ స్వరూపం వెనుక వారి త్యాగం ఉందని కూడా ఆయన గుర్తుచేశారు. రిజాంగ్-లా యుద్ధం భారత్ లోనే కాకుండా ప్రపంచ సైనిక చరిత్రలోనే అత్యంత కఠినమైనదని, భారత సైన్యం కన్నా 10 టిట్లు ఎక్కువగా ఉన్న చైనా సైనికులతో జరిగిన నాటి పోరాటాన్ని మరచిపోలేమని రాజ్ నాథ్ గుర్తుచేశారు. మేజర్ పైతాన్ సింగ్ నాయకత్వంలో పోరాడిన 120 మంది వీరసైనికుల త్యాగాలు ఎప్పటికీ మరచిపోలేనివన్నారు. కార్గిల్ యుద్ధంలో విజయం మన త్రివిధ దళాల ఐక్యతకు గొప్ప ఉదాహరణగా నిలిచిందని పేర్కొన్నారు.

రక్షణరంగంలో మున్ముందుకు..

భారత్ ను రక్షణరంగంలో ప్రపంచ సూపర్ పవర్ గా మార్చడమే అమర జవాన్లకు మనమిచ్చే నిజమైన నివాళి అన్నారు రాజ్ నాథ్. 'ఈ రోజున మనం స్వావలంబ భారత్, మేక్ ఇన్ ఇండియా, మేక్ ఫర్ ది వరల్డ్' అనే నినాదాలతో ముందు కెళ్తున్నాం. పరిస్థితి మారింది, ఇంతకుముందు భారతదేశం రక్షణ దిగుమతిదారుగా మాత్రమే ఉండేది. నేడు ప్రపంచంలోని అతిపెద్ద రక్షణ ఎగుమతిదారుల్లో మనమూ చోటు సంపాదించాం. ఎలాంటి అంతర్జాతీయ శక్తి మనపై దండెత్తినా తగిన సమాధానం ఇచ్చి విజయం సాధిస్తామని నేను హామీ ఇస్తున్నాను' అని చెప్పారు. అంతేకాదు, ఆర్థికల్ 370 రద్దతో జమ్మూకశ్మీర్ ప్రజల ఆకాంక్ష నెరవేరిందని, ఇప్పుడు జమ్మూకశ్మీర్ త్వరితగతిన అభివృద్ధి చెందే అవకాశం ఏర్పడిందని ఆయన తెలిపారు. కశ్మీర్ కు

అమర జవాన్ల కుటుంబ సభ్యులు

ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కల్పించే అధికరణం రద్దు ద్వారా డాక్టర్ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ కల నెరవేరిందన్నారు.

ఈరోజు మరువలేనిది: దత్తాత్రేయ

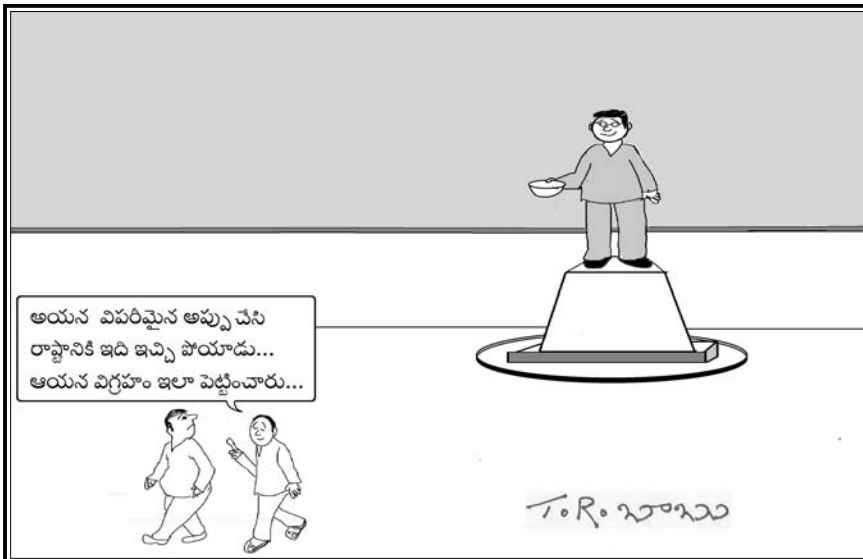
ఆర్ఎస్ఎస్ సర్ కార్యవాహ దత్తాత్రేయ హౌసబలే మాట్లాడుతూ 'దేశం కోసం ప్రాణాలర్పించిన వారి కుటుంబాలతో కలిసిన ఈరోజు ఎప్పటికీ మరిచిపోలేనిదని చెప్పారు. 'ఎన్నో తరాల పోరాటంతో మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. ఎంతోమంది ప్రాణాలు త్యాగంచేశారు. ఈ త్యాగాలను స్మరించుకోవాలి, భారతదేశాన్ని గొప్పగా తీర్చిదిద్దడామని ప్రతి ఒక్కరూ ప్రతిజ్ఞ చేయాలి' అని కోరారు. భారత్-పాకిస్తాన్ వివాదంలో తొలి బాధితులు పాకిస్తాన్ ఆక్రమిత జమ్మూకశ్మీర్ ప్రజలేనని హౌసబలే చెప్పారు. ఈ ప్రాంత ప్రజలు పాకిస్తాన్ నుంచి విముక్తి కోసం భారతదేశం వైపు చూస్తున్నారని కూడా పేర్కొన్నారు. 1947లో పాకిస్తాన్ జమ్మూకశ్మీర్ పై దాడిచేసి అనేక ప్రాంతాలను ఆక్రమించుకున్నదని, ఆయా ప్రాంతాల నుండి హిందువులను నిర్బాక్షిణ్యంగా వెళ్లగొట్టారని, వారు శరణార్థులుగా జీవిస్తున్నారని విచారం వ్యక్తంచేశారు. పాకిస్తాన్ దురాగతాల నుంచి జమ్మూకశ్మీర్

వాసులను మన సైన్యం ఎన్నోసార్లు రక్షించిందని తెలిపారు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచి జమ్మూకశ్మీర్ పై పాకిస్తాన్ దుష్ప్రచారం చేస్తూనే ఉందని, మనదేశాన్ని అస్థిరపరిచే క్రమంలో తీవ్రవాదం, వేర్పాటువాదాన్ని వ్యాపింప జేస్తోందని దత్తాత్రేయ విచారం వ్యక్తంచేశారు. ఈ ప్రయత్నాలను భగ్నం చేసేందుకు భద్రతా బలగాలు, స్థానిక ప్రజలు ఎంతో కృషిచేశారని ప్రశంసించారు.

మహారాజా హరిసింగ్ దూరదృష్టి

జమ్మూకశ్మీర్ విలీన సమయంలో అనేక సవాళ్లను మహారాజా హరిసింగ్ ధైర్యంగా ఎదుర్కొన్నారని గుర్తుచేశారు హౌసబలే. ఒకవైపు పాకిస్తాన్, మరోవైపు బ్రిటిష్ వారి కుట్రలను హరిసింగ్ ఓడించారని, ఈ ప్రాంతంపై ఈ రెండు పక్షాలు కన్నేసినా ఆయన దూరదృష్టితో ఆలోచించి జమ్మూకశ్మీర్ ను భారత దేశంలో విలీనం చేశారని తెలిపారు. జమ్మూకశ్మీర్ వాసులంతా తాము భారతీయులమేనని గర్వంగా చెబుతున్నారన్నారు. భారత్ లో జమ్మూకశ్మీర్ సంపూర్ణంగా విలీనమైనా ఆనాటి కేంద్ర, రాష్ట్ర పాలకుల కుట్రల కారణంగా రాజ్యాంగంలోని అనేక నిబంధనలు ఈ ప్రాంతానికి వర్తించకుండా పోయాయని హౌసబలే విచారం వ్యక్తంచేశారు. ఈ కారణంగానే డాక్టర్ శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ స్వతంత్ర దేశంలో మొట్టమొదటి ప్రజా ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించారన్నారు. ఒకే దేశంలో రెండు రాజ్యాంగాలు, రెండు పతాకాలు ఎందుకని ప్రశ్నించి తన ప్రాణాలను సైతం త్యాగంచేసిన ముఖర్జీని ప్రతి ఒక్కరూ స్మరించుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు. జమ్మూకశ్మీర్ లోని మహిళలు, ఎస్సీలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు, పశ్చిమ పాక్ శరణార్థులు, గుర్ఖాల అభివృద్ధికి ప్రతిబంధకంగా ఉన్న ఆర్థికల్ 370, 35 ఎ తొలగింపు భారత అతిపెద్ద విజయమన్నారు. సుదీర్ఘ యుద్ధంలో విజయం సాధించిన ఈ ప్రాంత ప్రజలకు దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలతో సమానంగా రాజకీయ రిజర్వేషన్లు, హక్కులు పొందే అవకాశం ఇప్పటికీ లభించిందని అన్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సుందరకవికి 'మల్లె'

'మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ..'

ప్రసిద్ధమైన గేయ రచయితగా తెలుగువారి హృదయాల్లో చిరస్థాయిగా నిలిచిన మహాకవి శంకరంబాడి సుందరాచారి. తేటతెనుగు నుడికార విలసితమైన తేటగీతుల్లో సుందర రామాయణం, 'సుందర భాగవతం' గొప్పగా రచించారు. రవీంద్రుని 'గీతాంజలి' అనువాదం, 'బుద్ధగీత' రచనతో ప్రముఖ పండితుల, మాన్యుల మన్ననలు అందుకున్న ప్రతిభావంతమైన కవి. సినీ రచయితగా నాలుగైదు సినిమాలకి పాటలు రాసినా ప్రేక్షకుల హృదయాల్లో నిలిచిపోయారు. దుర్భర దారిద్ర్యం వెంటాడినా, చెక్కు చెదరని, మొక్కువోని అవరమిత మైన ఆత్మ విశ్వాసంతో, సడలని పట్టుదలతో జీవనయానాన్ని సాగించిన ఆయన అప్పటి రాష్ట్రపతి, ప్రధాన మంత్రిలు రాజేంద్రప్రసాద్, జవహర్లాల్ నెహ్రూల ప్రశంసలు, సత్కారాలందుకున్నారు.

జీవిత విశేషాలు

శంకరంబాడి సుందరాచారి ఆగస్ట్ 10వ తేదీన 1914లో తిరుచానూరులో తమిళ పేద వైష్ణవ

కుటుంబంలో జన్మించారు. సనాతన ఛాందస బ్రాహ్మణ సంప్రదాయాలు, మూఢాచారాల పట్ల ఆయన విముఖుడు. ఆయన ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారి పాఠశాలలో సాగింది. అక్కడే తెలుగు, సంస్కృత భాషల పట్ల అభిరుచిని పెంపొందించుకున్నారు. ఎస్ఎస్ఎల్సీ ఉత్తీర్ణుడైన తర్వాత మదనపల్లి బి.టి.కళాశాలలో ఇంటర్మీడియట్ చదివాడు.

సంధ్యావందనం వంటి బ్రాహ్మణోచిత కార్యాలు తిరస్కరించడంతో తండ్రి కోపానికి గురై జంధ్యాన్ని తెంచివేసి ఇంటినుండి బయటకు వెళ్లారు. భుక్తికోసం హోటల్ సర్వర్గా, రైల్వేస్టేషన్లో కూలీగా చేశారు. ఉద్యోగాన్వేషణలో భాగంగా మద్రాసు వెళ్లాడు. అక్కడ 'ఆంధ్ర వత్రిక' సంపాదకులు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారిని కలిశారు. 'నీకు తెలుగువచ్చా' అన్న పంతులు గారి ప్రశ్నకు సమాధానంగా 'మీకు తెలుగు రాదా?' అని అడిగారట. ఆశ్చర్యపోయిన పంతులు గారితో 'నేనిప్పటివరకు తెలుగులోనే కదా మాట్లాడాను! అందుకే మీ ప్రశ్నకు ఎలా సమాధానం ఇవ్వాలో తెలియలేదు' అని అన్నారుట. వెంటనే పంతులు గారు తమ పత్రికలో అచ్చు దోషాలు దిద్దే (ప్రాఫర్డర్) ఉద్యోగాని నియమించారు.

సుందరాచారి కవితా ప్రతిభను గుర్తించిన నాగేశ్వరరావు గారు ఒక ప్రముఖునిపై పద్యాలు రాయమని అడిగితే, 'నేను వ్యక్తులపై పద్యాలు రాయను' అని భీష్మించుకొని ఆ ఉద్యోగాన్ని వదులుకున్నారు. ఆ తర్వాత బి.ఏ. పట్టభద్రులై చిత్తూరులో స్కూల్స్ ఇన్స్పెక్టర్ ఉద్యోగంలో చేరి నిబద్ధతగల ఉద్యోగాని పేరు తెచ్చుకున్నారు. నందనూర్లో స్కూల్స్ ఇన్స్పెక్టర్గా ఉన్న సమయంలో పర్యవేక్షణకు వచ్చిన సంచాలకులు ఆయన నిరాడంబర వేషాన్ని చూసి బంట్లోతుగా భావించారట. అదే సమయంలో ఆడంబర వేష ధారణతో ఉన్న బంట్లోతును చూసి సుందరాచారిగా పొరపాటు పడ్డారట. ఆహార్యానికి విలువనిచ్చే తీరుకు కోవగించిన సుందరాచారి అత్యాభిమానంతో ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేశారు.

మా తెలుగు తల్లికి మల్లె పూదండ నేపథ్యం

శంకరంబాడి సుందరాచారికి పద్య కవిత్వం అంటే ప్రీతిపాత్రం. ప్రత్యేకించి అచ్చ తెనుగు ఛందస్సు తేటగీతి అంటే ఎంతో ఇష్టం. 'నా పేరు కూడా (శంకరంబాడి సుందరాచారిని గద) తేటగీతిలో ఇమిడింది. అందుకే నాకది బాగా ఇష్టం'

అనేవారు.

సుందరాచారి సినీ రంగానికి వెళ్లి దీనబంధు, బిల్వణీయం వంటి సినిమాలకు మంచి పాటలు రాశారు. 'దీనబంధు' (1942) సినిమా కోసం 'మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ' యుగళగీతంగా రాయగా, అది నిర్మాతకు నచ్చకపోవడంతో ఆ సినిమాలో పెట్టలేదు. దానికి సుందరాచారి ఎంతో బాధపడ్డాడు. హెచ్ఎంవీ గ్రామ్ఫోన్ రికార్డు కోసం టంగుటూరి సూర్యకుమారి సురభి బాల సరస్వతి సంగీత సహకారంతో ఈ గీతాన్ని గానం చేశారు. హెచ్ఎంవీ కంపెనీ ఈ గీతానికి పారితోషికంగా 116 రూపాయలు అందచేసింది. సూర్యకుమారి గానంతో ఆ పాట బాగా ప్రసిద్ధమై ఆయనకు ఎనలేని పేరు, రికార్డుల అమ్మకం ద్వారా ఆ సంస్థకు మంచి లాభాలు వచ్చాయి.

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్కు జలగం వెంగళరావు ముఖ్యమంత్రిగా, మండలి వెంకట కృష్ణారావు విద్యా సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రిగా తొలి ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలను(1975 ఏప్రిల్) ఘనంగా నిర్వహించారు. దేశ విదేశాల నుండి లక్షలాది మంది తెలుగు భాషాభిమానులు ఆ వేడుకలకు ప్రతినిధులుగా పాల్గొన్నారు. టంగుటూరి సూర్యకుమారిని లండన్ నుంచి ఆహ్వానించి ప్రారంభసభలో 'మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ'ను ప్రార్థన గీతంగా పాడించారు. గీత రచయిత శంకరంబాడికి ఆహ్వానం లేదు. అయినా అనారోగ్యం, ఆర్థిక ఇబ్బందులలో ఉన్నా సభలకు వచ్చారు. లోపలికి వెళ్లడానికి ప్రవేశ ద్వారం అనుమతి లభించలేదు. 'మా తెలుగు తల్లికి' గీత రచయితను తానేనని ఆవేదనతో మొరపెట్టుకున్న విషయం మండలి వేంకట కృష్ణారావు దృష్టికి వెళ్లింది. ఆయన వెంటనే ప్రవేశద్వారం దగ్గరకు వచ్చి సుందరాచారిని సాదరంగా వేదికపైకి తీసుకెళ్లి పరిచయం చేశారు. పొరపాటుకు మన్నింపు కోరుతూ, ఆయనను ఘనంగా సత్కరించడానికి సభలకు ప్రతినిధిగా హాజరైన ఈ వ్యాస రచయిత ప్రత్యక్ష సాక్షి.

'మా తెలుగు తల్లి' విశిష్టత

తెలుగు భాషా సంస్కృతుల ఘనతను వినుతిస్తూ శ్రీశ్రీ 'తెలుగు తల్లి' గీతం రాశారు. దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి 'తెలుగు తల్లికి మంగళం' గీతంలో తెలుగు తల్లి సాంస్కృతిక వైభవాన్ని గొప్పగా కీర్తించారు. అయితే అది సంస్కృత సమాన భాయిష్టంగా ఉన్నందున జన సామాన్యానికి చేరలేక పోయింది. దాశరథి 'తెలుగు పతాకం' గేయంలో తెలుగు

పూమాల'

సంస్కృతీ విశిష్టతను శ్లాఘించారు. వేములపల్లి శ్రీకృష్ణ 'జై కొట్టు తెలుగోదా!' తెలుగు జాతికి 'వైతాళిక గీతం'గా ప్రచారం పొందింది. మడివడగ బలరామాచార్యులు 'తెలుగు తల్లి గీతం' తెలుగు కవుల సాహితీ వైభవాన్ని మాత్రమే కీర్తించింది. అందులో తెలుగు సంస్కృతి ప్రస్తావన లేదు.

ఆధునిక వాగ్గేయకారుడు బాలాంతపు రజనీ కాంతరావు 'రావమ్మా! మా తెనుగు తల్లీ! గీతంలో తెలుగు తల్లిని సౌభాగ్యవతిగా వర్ణిస్తూ తెలుగు ప్రజలను చల్లగా పాలించటానికి రమ్మని ఆహ్వానించారు. కందుకూరి రామభద్రరావు తెలుగు దేశాన్ని పూలతోటగా భావించి కవిత్వీకరించారు. నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు 'ఇదే ఆంధ్రదేశం' సుదీర్ఘ గీతంలో ఆంధ్రదేశ చారిత్రక వైభవాన్ని సంస్కృతీ వికాసాన్ని గొప్పగా వర్ణించారు. డాక్టర్ సి. నారాయణ రెడ్డి 'తెలుగువాడు' గేయంలో తెలుగువాడి ఘనతను, విశిష్టతను కవిత్వీకరించారు.

శంకరంబాడి 'మా తెలుగు తల్లికి మల్లపూదండ' గీతంలో తెలుగు తల్లికి సుందరంగా, సాంస్కృతిక ప్రీతితో మల్ల 'పూదండ' సమర్పించి మంగళాకాంక్ష లిచ్చారు. తెలుగుతల్లి కడుపులో బంగారు నిధులున్నాయని, ఆమె కనుచూపులో కరుణాదయా దృక్పలున్నాయని ఆమె ఔన్నత్యాన్ని వర్ణించారు.

తెలుగు దేశంలో సస్యశ్యామలమైన గోదావరి గలగలా ప్రవహించడం, కృష్ణమ్మ బిరబిరా పరుగు లెత్తడం వల్ల బంగారు పంటలు పండుతున్నాయని, సంపదకు సంకేతాలైన మురిపాల ముత్యాలు దొర్లుతున్నాయని వర్ణించడం సహజ సుందరంగా ఉంది. అమరావతీ నగర అపురూప శిల్ప సంపదను అభివర్ణించారు. వాగ్గేయకారుడైన త్యాగయ్య గొంతులో తారాడు నాదాల మాధుర్యాన్ని, తిక్కన్న కలం నుండి జాలువారిన తేట తెనుగు తియ్యదనాన్ని వర్ణిస్తూ, అవి నిఖిలమై, నిత్యమై నిలిచి ఉండాలని కాంక్షించారు.

'అమరావతీ గుహల అపురూప శిల్పాలు' అనే వర్ణనలో అమరావతిలో గుహలు లేవు. కవి పొరపాటు పడ్డారు. అమరావతి బౌద్ధ స్థూపంపై అద్భుతమైన శిల్పకళా సంపద ఉంది. అమరావతీ గుహల బదులు 'అమరావతీ నగర' అని మార్చి గానం చేశారు.

కాకతీయ రాణి రుద్రమ్మ తిరుగులేని భుజశక్తిని, బొబ్బిలి రాణి మల్లమ్మ సాటిలేని 'పతిభక్తిని, మంత్రి తిమ్మరుసు మహోన్నత ధీయుక్తిని, సాహితీ సమరాంగణ సార్వభౌముడు కృష్ణరాయల కీర్తిని..గత చారిత్రక సాంస్కృతిక వైభవానికి సాక్ష్యాలుగా

సముచితంగా కీర్తించారు. అవి మా చెవులు రింగుమని మారు మ్రోగేదాక! (స్పష్టి ఉన్నంత వరకు) తెలుగు ఆటలే ఆడుతాం.. తెలుగు పాటలే పాడుతామంటూ తెలుగు సంస్కృతీ వైభవాన్ని, చారిత్రక దీప్తిని సుందరంగా గానయోగ్యంగా రూపొందించిన మహాకవి సుందరాచారి. అందుకే ఈ గీతం రాష్ట్ర చారిత్రక సాంస్కృతిక గీతంగా, ప్రార్థనా గీతంగా శ్రోతల మన్ననలు పొందింది.

సుందరాచారి ఇతర రచనలు

సరళ సుందరమైన శైలిలో తెనుగు నుడికారపు సొగసులతో తేటగీతంలో 'సంక్షిప్త సుందర రామాయణం', 'సుందర భాగవతం' రచించి పండితుల మెప్పు పొందారు. రవీంద్రుని 'గీతాంజలి' అనువాదం, బుద్ధగీత కూడా తేటగీతుల్లో రాశారు. 'బుద్ధగీత'లోని ఒక పద్యాన్ని ఆంగ్లంలోకి అనువదించి ఢిల్లీలో నాటి రాష్ట్రపతి, ప్రధాన మంత్రిలు రాజేంద్రప్రసాద్, జవహర్‌లాల్ నెహ్రూకు వినిపించారు. దానికి ముగ్గులైన రాష్ట్రపతి రూ.116 చెక్కుతో, ప్రధానమంత్రి రూ.500తో అత్యయంగా సత్కరించారు. ఇవన్నీ సుందరాచారి జీవితంలో మరుపురాని మధుర సంఘటనలు.

డా॥ పి.వి.సుబ్బారావు

9849177594

సాధ్యంగా వర్ణించారు. వల్లకాటికి తానే కాపరిగా కపాల మాలలతో బుసకొట్టే త్రాచులు భూషణాలుగా భయంకరంగా ఉండన్నాడు. ఆ వర్ణన చూసి రాళ్లపల్లి వారు సుందరాచారిని గొప్పగా ప్రశంసించారు. రాయప్రోలు సుబ్బారావు, కవిసమ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, గడియారం శేషశాస్త్రి వంటి వారు ఆయన కవితా శైలినీ అమితంగా ప్రశంసించారు.

కాంచీపురంలో ఆయన ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకొన్న వేదమ్మాళ్ మనోవ్యాధి గ్రస్తరాలై మరణించిందన్న ఆవేదనతో జీవిత చరమాంకాన్ని నిర్దిష్టంగా గడిపారు. మధ్యపానానికి అలవాటుపడి 1977 ఏప్రిల్ 8వ తేదీన తిరుపతిలో మరణించారు.

తెలుగు దేశంలో సస్యశ్యామలమైన గోదావరి గలగలా ప్రవహించడం, కృష్ణమ్మ బిరబిరా పరుగులెత్తడం వల్ల బంగారు పంటలు పండుతున్నాయని, సంపదకు సంకేతాలైన మురిపాల ముత్యాలు దొర్లుతున్నాయని వర్ణించడం సహజ సుందరంగా ఉంది. అమరావతీ నగర అపురూప శిల్ప సంపదను అభివర్ణించారు. వాగ్గేయకారుడైన త్యాగయ్య గొంతులో తారాడు నాదాల మాధుర్యాన్ని, తిక్కన్న కలం నుండి జాలువారిన తేట తెనుగు తియ్యదనాన్ని వర్ణిస్తూ, అవి నిఖిలమై, నిత్యమై నిలిచి ఉండాలని కాంక్షించారు.

మహాత్మాగాంధీ మరణించిన సందర్భంగా 1948లో 'బలిదానం' పేరిట కరుణ రసాత్మకమైన స్మృతి కావ్యాన్ని రాశారు. ఇవికాక 'ఏకలవ్యుడు' ఖండకావ్యం, పేద కవి, జపమాల, నా స్వామి, కర్వేటి నగర నీరాజనం వంటి రచనలతో పాఠకుల మెప్పు పొందాడు. ప్రత్యేకించి సుందర రామాయణం రాసే సందర్భంలో రాళ్లపల్లి అనంత కృష్ణశర్మ 'అయ్యా! సుందరాచారి! తాటకి భయంకర స్వరూపిణి గదా! నీ తేటగీతుల్లో ఇముడుతుందా?' అని ప్రశ్నించారట. ఆయన దాన్ని ఒక సవాలుగా తీసుకొని- 'సల్ల కొండలను సుగ్ధగా సలగగొట్టి / చిమ్మ చీకటిలో గల చేపకుండి / కాల సర్పాల విసమెల్ల గలిపిసూరి / కాచిపోసిన రూపుగా కాసుపించె' /

'కాలభైరవియై పల్ల కాటికెల్ల /... మెడను వ్రేలాడు త్రాచులు పడగలెత్తి / భూషణంబులయ మేనబుస కొట్టి ఘోషలిడును' అంటూ భయంకరమైన తాటకి రూపాన్ని తేటగీతుల్లో తేటతెనుగులో అనితర

శంకరంబాడిని శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వ విద్యాలయం 'ప్రసన్నకవి'గా గౌరవించి సత్కరించింది. డా॥వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు (2004) ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలో తిరుపతిలోని తిరుచానూరు రోడ్డులో అన్నపూర్ణేశ్వరి సర్కిల్‌లో సుందరాచారి కాంస్య విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించారు. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆయన పట్ల అభిమాన పూర్వకంగా ఆ విగ్రహం దగ్గర నిరంతరం 'మా తెలుగు తల్లికి' పాట ధ్వనించే విధంగా ధ్వని వర్ధకం ఏర్పాటు చేసింది. సుందరాచారి రచనలు ప్రస్తుతం పాఠకులకు అందుబాటులో లేవు. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని వాటిని పునరుద్ధిస్తే తెలుగు సాహిత్యాభిమానులకు ఎంతో ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది. తెలుగు భాషా సాహిత్యాలున్నంత వరకు చిరస్మరణీయుడు శంకరంబాడి.

వ్యాకసర్వ : రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్ & తెలుగు శాఖాధిపతి, సి.ఆర్. కళాశాల, గుంటూరు.

ఆరుగంటలన్నా కాకముందే,

చీకట్లు కమ్ముకుంటున్నాయి. ఊరికి

దూరంగా ఉన్న ఆ పరిశోధనా సంస్థ పని వేళలు ముగియటంతో, చివరిగా మిగిలిన కొద్దిమంది ఒకరోకరుగా వెళ్లిపోతుండగా, గేటు మూసుకునేందుకు చూస్తున్నాడు చౌకీదార్.

ఆ సమయంలో సంస్థగేటుకీ, దూరంగా ఉన్న బస్ స్టాప్ కీ మధ్యగా ఒక పక్క ఆగి ఉన్న వాహనంలో మనుషులు అసహనంగా కదులుతూ, సావధానపై చూస్తున్నారు. రోడ్డు వారగా నడుస్తూ వస్తున్న ఓ యువతి వారిని ఆకర్షించింది. వాహనం కదిలి, రివర్స్ గేర్ లో ఆమెను సమీపించింది. ఆలోచనల్లో తల వంచుకుని నడుస్తున్న ఆ యువతి గమనించే లోగా, ఒక వ్యక్తి స్టేడింగ్ డోర్ తెరుచుకుని బయటకు దుమికి, గురిపెట్టిన తుపాకీతో ఆమెను

బలవంతాన వాహనం లోపలికి నెట్టేశాడు.

తప్పించుకునే క్రమంలో జరిగిన పెనుగులాటలో ఆమె భుజానికున్న బ్యాగ్ జారిపోయి రోడ్డు పక్కనున్న తుప్పల్లో పడిపోయింది.

వెనుకగా వస్తున్నవాళ్ళు ఈ దృశ్యాన్ని గమనించి అరుస్తూ వాహనాన్ని వెంటబడించే ప్రయత్నంలో ఉండగానే, వాహనం అదృశ్యమై పోయింది. వెన్నాడిన వారిలో ఒక యువకుడు రామ్. తన మొబైల్ ఫోన్లో రామ్ మున్ని బాగ్ పోలీస్ స్టేషన్ కు ఫోన్ చేసి, కళ్ల ముందు జరిగిన ఘాతుకం తెలిపాడు. వెనువెంటనే, పోలీస్ దళాలు ఆ ప్రాంతమంతా జల్లెడ పట్టాయి గానీ, ఎటువంటి ఆచూకీ దొరకలేదు. అపహరణకు గురైన యువతి వివరాలు కూడా తెలియరాలేదు.

* * *

రాత్రి పడకొండుగంటలవేళ స్థానిక వార్తా పత్రిక కాశ్మీర్ రోష్టి సంపాదకుడు హసన్ ఫోన్ మోగింది. యథాలాపంగా ఫోన్ తీసిన హసన్ కు అవతలి మాటలు వినగానే, ఆ నాలుగు డిగ్రీల

వాతావరణంలో సైతం చెమటలు పట్టాయి.

డిఫెన్స్ మినిస్టర్ కుమార్తెని తాము కిడ్నాప్ చేశామనీ, భారత జైళ్లలో మగ్గుతున్న ఆరుగురు ఉగ్రవాదులని విడుదల చేసి, ఆమెను కాపాడు కొమ్మనీ, అల్-బదర్ అని చెప్పుకుంటూ ఒక ఉగ్రవాద సంస్థ నుంచి వచ్చిన ఫోన్ కాల్ అది.

‘మా దేశంలో చొరబడి, కిరాతకంగా మా వీరజవాన్లని పొట్టనబెట్టుకున్న టెర్రరిస్టుల్ని పట్టుకున్నది విడిచిపెట్టేందుకేనా?’ ధైర్యం కూడగట్టుకుని, అన్నాడు హసన్.

‘చూడు భయ్యా, నీ తాహతుకి మించి మాట్లాడకు. ఈ వలీ బేరం ఆడుతున్నది నీతో కాదు.

న్యూస్ బ్రేక్ చేసుకోవటమే నీ వంతు. స్వంత కూతురినే రక్షించుకోలేని డిఫెన్స్ మినిస్టర్ దేశాన్ని ఎలా రక్షిస్తాడో, మీ దేశం తేల్చుకుంటుంది. సరిగ్గా ఇరవై నాలుగు గంటల తరవాత ఫోన్ చేస్తాం. అప్పటికల్లా మా సహచరులని శ్రీనగర్ చేర్చాలి. వాళ్లను అప్పగించవలసిన ప్రదేశం అప్పుడు తెలియచేస్తాం.’ ఆ మాటలు చెప్పి, ఫోన్ కట్ చేసేశాడు వలీ. వణికే చేతులతో ఫోన్ పట్టుకుని, న్యూస్ బ్రేక్ చేయటం ప్రారంభించాడు హసన్.

* * *

ఇంట్లోనే ఆఫీస్ రూమ్ లో కూర్చుని, పని చూసు కుంటున్న రక్షణ మంత్రి ధనుర్ధారికి తన కుమార్తె అపహరణ వార్త

ప్రతిభ

తెలిసే వేళకి రాత్రి పదకొండు గంటలయింది. ఆ షాక్ బుర్రలోకి సింక్ అవుతుండగానే, ప్రధాన మంత్రి నుండి కాల్ వచ్చింది.

‘ఇది మీకు వ్యక్తిగతంగా ఖేదం కలిగించే విషయమే గానీ, అంతకన్నా ఎక్కువగా మన అందరికీ అత్యంత ఆందోళనకరమైన విషయం. ఉదయం నాలుగు గంటలకు క్యాబినెట్ సమావేశం ఏర్పాటు చేశాను. అందరం కలిసి చర్చించి, సరైన పరిష్కారానికి వద్దాం. మీరు అద్దైర్య పడకండి.’ చెప్పారు ప్రధాని.

తీవ్రమైన ఆందోళన, అంతకు మించిన ఆలోచన మధ్య చిక్కుకుపోయాడు ధనుర్దారి. రక్త బంధం, దేశం పట్ల కర్తవ్యం మధ్య నలిగిపోతూ, భార్యతో కలిసి ఆలోచనలు సాగించాడు. వెంటనే కరిప్పుర్లో ఉండే తన చెల్లెలికి ఫోన్ చేశాడు, భావన ఆమెతోనే ఉన్న విషయం నిర్ధారించుకున్నాక, ఊపిరి పిల్చుకున్నాడు. పది నిమిషాలు భార్యతో, చెల్లెలితో వాదోపవాదాల తరవాత ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

వెంటనే, ప్రధానికి ఫోన్ చేసి, క్యాబినెట్

మీటింగ్ కన్నా ఒక గంట ముందు, ఆయనతో ఆంతరంగిక సమావేశం కోరాడు. సరిగ్గా మూడు గంటలకి ప్రధాని పర్సనల్ ఛాంబర్లో ప్రవేశించిన ధనుర్దారి, ఆయనతో కలిసి మీటింగ్లో పాల్గొనే వేళకి నిబ్బరంగా ఉన్నాడు.

‘విషయం మీ అందరికీ తెలిసి ఉంటుంది. దేశ భద్రతకి, మన ప్రభుత్వానికి ఇది సవాలు. సమస్య పరిష్కరించే దిశలో మీ అందరి అభిప్రాయాలూ తెలిపితే, చివరగా రక్షణ మంత్రి మాట్లాడతారు.’ అంటూమీటింగ్ ప్రారంభించారు ప్రధాని.

సత్వరం రక్షణ మంత్రి కుమార్తెను విడిపించే దిశలో కదలాలని కొందరూ, సమయం తీసుకునైనా ఉగ్రవాదులు ఆమెని దావిన స్థావరాన్ని ఆచూకీ తీసి, తదుపరి చర్య తీసుకోవాల్సి తప్ప, టెర్రరిస్టులని విడుదల చేసి, ప్రాణాలు పణంగా పెట్టి వాళ్లని బందీలు చేసిన మన సైనికుల త్యాగాన్ని వృథా పోనివ్వరాదని కొందరూ భావోద్వేగాలతో భిన్నాభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారు. చివరగా, గొంతు సవరించుకుని, మాట్లాడాడు ధనుర్దారి,

‘నా కుమార్తె అపహరణ అయిన విషయం నిజం కాదు...’

అందరూ ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడ్డారు.

‘అంటే? ఇది నీలి వార్తా?’

‘అపహరణ జరిగిన మాట వాస్తవం. ఐతే, ఉగ్రవాదులు మరెవరినో నా కుమార్తెగా పొరబడ్డారు. నా కుమార్తె ప్రస్తుతం శ్రీనగర్లో లేదు. కేరళలో నా చెల్లెలి ఇంట్లో క్షేమంగా ఉంది.

ఇక్కడ నేనొక వ్యక్తిగత విషయం మీతో పంచుకుంటున్నాను. దశాబ్దాల క్రితం నా చెల్లెలు మతాంతర వివాహం చేసుకున్న నాటినుండీ, ఆమెతో మా కుటుంబ సంబంధాలు తెగిపోయాయి. పసి వయసులో మూడేళ్లపాటు ఆమె దగ్గర పెరగటం మూలాన, నా కుమార్తెకి మాత్రం మేనత్త మీద అభిమానం నిలిచి పోయింది. గత వారం నా చెల్లెలి కుమార్తె పెళ్లి. మేం వెళ్లకపోయినా, పట్టుబట్టి తను ఆ పెళ్లికి వెళ్లింది. అపహరణ సంగతి వినగానే, ఆమెతో మాట్లాడాను. ఆమె అక్కడ క్షేమంగా ఉంది.’

ఒక్కసారిగా సభ్యులలో కలకలం. సహచరుడి కుమార్తె క్షేమంగా ఉందన్న మాట వారికి రిలీఫ్ నిచ్చింది.

కొనసాగించాడు ధనుర్దారి,

‘తక్షణం మనం చేపట్టవలసిన రెండు చర్యలు నేను ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ఒకటి, నా కుమార్తెను క్షేమంగా కేరళ నుంచి ప్రత్యేక విమానంలో ఢిల్లీ తీసుకురావటం, రెండు... శ్రీనగర్లో తను పనిచేస్తున్న పరిశోధనా సంస్థను తాత్కాలికంగా

క్రిష్ణాక్షరణి

పి.వి.ఆర్. శివకుమార్

మూసివేసి, ఆమె ఉంటున్న అతిథిగృహం నహా అయిదు కిలోమీటర్ల పరిధిలో నిరవధిక కర్ఫూస్ విధించటం.

దీనివల్ల రెండు ప్రయోజనాలు ఉంటాయి.

మొదటి చర్య వలన, తమ పొరబాటు గ్రహించిన ఉగ్రవాదులు నా కుమార్తె ఆచూకీ పసిగట్టి, కేరళ నుండి ఆమెను కిడ్నాప్ చేసే వ్యవధి ఉండదు.

రెండవ చర్య, తాము కిడ్నాప్ జరిపిన ప్రదేశాలకి వెళ్లి, తమ పొరబాటుకి కారణాలు అన్వేషించే అవకాశం వాళ్లకు లేకుండా చేస్తుంది'

'ఒక విధంగా, ఇది మనకు లభించిన అరుదైన అవకాశం. ప్రభుత్వాన్ని వత్తిడి పెట్టే ప్రయత్నం చేసిన ఉగ్రవాదులే ప్రజా బాహుళ్యం ద్వారా మానసిక వత్తిడికి గురి అయ్యే పరిణామం సాధ్యమౌతుంది.' 'రక్షణ మంత్రి ప్రతిపాదనలను అంగీకరిద్దాం.' అన్నారు ప్రధాని.

ధనుర్దారి ప్రతిపాదించిన రెండు చర్యల మీదా క్యాబినెట్ ఆమోద ముద్ర పడింది. వాటి అమలుకై ఆఫుమేఫూల మీద ఆదేశాలు జారీ అయ్యాయి. పత్రికా ప్రకటన విడుదల అయింది.

'రక్షణ మంత్రి కుమార్తె అపహరించబడిన మాట అబద్ధం. ఆమె క్షేమంగా ఢిల్లీలో ఉన్నారు. ఉగ్రవాదులు వేరెవరినో అపహరించి, ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెచ్చే పథకం వేశారని మా అభిప్రాయం. దేశంపై దొంగ దాడులు చేసి, మన వీర జవానుల ప్రాణాలు బలిగొంటూ పట్టుబడిన ముప్పురులను, ఇటువంటి అబద్ధపు, అసంబద్ధపు చర్యలతో విడిపించుకోగలమన్న వారి ఆశలను ప్రభుత్వం ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ నెరవేరనివ్వదు.

తమ స్వార్థ ప్రయోజనాలకోసం, సామాన్య పౌరులను అపహరించటంలోని విజ్ఞతని వారు

తమ కుట్రల యోచనలతో, ఉగ్రవాదులు ఒక అమాయకురాలైన యువతిని బలి తీసుకునే పక్షంలో, ప్రజలలో తమకున్న కొద్దిమంది సానుభూతిపరులని కూడా కోల్పోవటం తథ్యమని మీడియా ముఖంగా వారిని హెచ్చరిస్తున్నాం.' మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట వేళ, పటిష్టమైన సెక్యూరిటీ మధ్య, కోజీకోడ్ నుంచి న్యూఢిల్లీ చేరి, బెరుకు బెరుగ్గా ఇంట్లోకి ప్రవేశించిన భావనను చూస్తూనే, ఆమెను కన్నీటితో తడిపేశారు

ప్రశ్నించుకోవాలి. సాటి పౌరులని అపహరించే నైచ్యానికి దిగజారుతున్న ఉగ్రవాదులను సమర్థిస్తున్న లోయలోని కొద్దిమంది సానుభూతి పరులు కూడా ఆత్మపరిశోధన చేసుకోవాలి. ఆ అమాయకురాలి విడుదలకై ప్రజలు, ముఖ్యంగా సంపూర్ణ కాశ్మీరం ఉగ్రవాదులపై ఒత్తిడి తెస్తారనే ప్రభుత్వం గట్టిగా నమ్ముతోంది.

ఒక్క ప్రాణాన్ని కాపాడుకునే ప్రయత్నంలో, బందీలుగా ఉన్న ముప్పురులని విడిచిపెడితే, వారు మున్ముందు చేసే ఘాతుకాలకి మరెన్ని వందల ప్రాణాలు బలి పెట్టవలసి వస్తుందో ఊహించబట్టే, వారిని వదిలే ఆలోచనే ప్రభుత్వానికి లేదని, నిర్ణయంగా ప్రకటిస్తున్నాం.

తమ కుట్రల యోచనలతో, ఉగ్రవాదులు ఒక అమాయకురాలైన యువతిని బలి తీసుకునే పక్షంలో, ప్రజలలో తమకున్న కొద్దిమంది సానుభూతిపరులని కూడా కోల్పోవటం తథ్యమని మీడియా ముఖంగా వారిని హెచ్చరిస్తున్నాం.'

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట వేళ, పటిష్టమైన సెక్యూరిటీ మధ్య, కోజీకోడ్ నుంచి న్యూఢిల్లీ చేరి, బెరుకు బెరుగ్గా ఇంట్లోకి ప్రవేశించిన భావనను చూస్తూనే, ఆమెను కన్నీటితో తడిపేశారు. ధనుర్దారి, రత్నగర్భా. మనసు దిటపు పరచుకుని,

అప్పటికే షెడ్యూల్ చేసిన ప్రెస్ మీట్ కి భావన సహా వచ్చాడు ధనుర్దారి.

ముందుగానే విధించిన పరిమితుల ప్రకారం, భద్రతా చర్యగా ఆ సమావేశంలో కెమెరాలు నిషేధించారు.

'మీ స్వాతంత్ర్యానికి విఘ్నం కలిగించి నందుకు మన్నించండి. నా కుమార్తె చిత్రాలు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో బహిరంగం కావటం క్షేమం కాదన్న సెక్యూరిటీ హెచ్చరికల వలన ఈ నిషేధం పెట్టవలసివచ్చింది. నా కుమార్తె అపహరించ బడలేదన్న సత్యం మీ అందరికీ ప్రత్యక్షంగా చూపాలనే, ఈ మీట్ పెట్టాను. ఆకస్మాత్తుగా లోనైన మానసిక ఒత్తిడి దృష్ట్యా, నా కుమార్తె ఇప్పుడు ఎవరి ప్రశ్నలకు జవాబునిచ్చే స్థితిలో లేదు. అయితే, మీ కోసం క్లుప్తంగా మాత్రం మాట్లాడుతుంది. దయచేసి, ఆమె ప్రైవేసీకి విలువనిస్తారని ఆశిస్తాను.' సానుభూతిగా చూశారు విలేకరులు.

'నా అదృష్టం కొద్దీ, ఈ సమయంలోనే, మా మేనత్త గారింటికి వెళ్తుంటా జరిగింది. లేనిపక్షంలో, ఈ పాటికి నేను...' ఒక్క క్షణం రుద్ద కంఠంతో ఆగిపోయి, తిరిగి మాట్లాడిందామె,

'నా స్థానంలో చిక్కుకుపోయిన ఆ అమాయకురాలిని క్షేమంగా విడిచిపెట్టవలసిందిగా మీ ద్వారా ఉగ్రవాదులని ప్రార్థిస్తున్నాను.' రెండు చేతులూ జోడించి, దుఃఖంతో కూర్చుండి పోయింది.

'ప్రభుత్వంతో ఏవిధంగానూ సంబంధం లేని యువతిని బంధించి, ప్రభుత్వంతో బేరసారాలు సాగించటం మూర్ఖత్వం! ఇటువంటి చర్యలకి ప్రభుత్వం లొంగబోదు. కనీస మానవత్వనైనా ప్రదర్శించి, ఆ యువతిని విడిచి పెడతారో, మన వీర జవానులని బలి తీసుకున్నట్లే, ఆమెనే బలి తీసుకుని, వారి రాక్షసత్వాన్నే బయటపెట్టుకుంటారో, ఉగ్రవాదులు తేల్చుకోవాలి. ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ప్రభుత్వం నుంచి లొంగుబాటు ఉండదని స్పష్టం చేస్తున్నాం.' అని ప్రకటించాడు ధనుర్దారి.

'కిడ్నాప్ అయినది మీ కూతురైతే, ఇంతే కఠినంగా ఉండేదా ప్రభుత్వం? ఒక సామాన్య

పొరురాలి ప్రాణం కనుక తేలిగ్గా సవాలు విసురుతున్నారా?' నిరసనగా అడిగాడు ఒక విలేఖరి.

నిగ్రహంతో జవాబు చెప్పాడు ధనుర్ధారి, 'నా కూతురైతే ఏం చేస్తామన్న మీ ప్రశ్న ఊహజనితం. అటువంటి పరిస్థితి ఎదురైనప్పుడు జవాబు చెప్తాం. ఇప్పటి పరిస్థితికి మానవతతో స్పందించండి. ' మీట్ ముగిసిపోయింది.

మీడియాలో మారుమోగిన కథనాలు ఉగ్రవాద శిబిరంలో విస్ఫోటనం కలిగించాయి. తాము ఎక్కడ, ఎలా, పొరబడ్డారో వారికి అర్థం కాలేదు. బందీని సోదా చేసి తెలుసుకుందామన్నా, కట్టు బట్టలు తప్ప ఆమె దగ్గర మరేమీ లేవు! 'ఏమిటి? నువ్వు తన కూతురివే కాదంటున్నాడు మీ నాన్న?' బందీని రౌద్రంగా అడిగాడు వలీ.

ఆ వార్తకి ఒక నిమిషం పాటు మౌనంగా ఉండిపోయిందామె. ఆ తరవాత కఠినంగా చెప్పింది.

'మా దేశంలో ఏ తండ్రి తన కూతురి గురించి కావాలని అబద్ధం చెప్పుడు.'

'అయితే, నువ్వు డిఫెన్స్ మినిస్టర్ కూతురివి కాదా?'

'అనుమానమా?'

'మరి నువ్వెవరివి?' నిరసనగా నవ్విందామె, 'భారతమాత కూతురిని.'

చెళ్లున పడింది ఆమె చెంపమీద దెబ్బ. నోరు మూసుకుని, పళ్ల బిగువున ఓర్చుకుంది.

ఆ తరవాత ఆమెను ఎన్నివిధాల

హింసించినా మూసుకున్న నోరు తెరిపించలేక పోయారు వాళ్లు.

తీవ్రమైన నిరాశకి గురయ్యారు. 'తమగురి తప్పింది. ఈమె ప్రాణాలకి విలువ లేదు! ఎలాగిప్పుడు?'

ఇరవై నాలుగు గంటలు గడిచాయి.

'రేపటిలోగా తమ సహచరుల విడుదలకు అంగీకరించని పక్షంలో, బందీ శవాన్నే పంపుతామని' కాశ్మీర్ రోడ్డి సందేశానికి వర్తమానం తెలిపారు ఉగ్రవాదులు.

'అవి కేవలం బెదిరింపు' అని నమ్మిన ప్రభుత్వం దానిని విస్మరించింది.

శ్రీనగర్ పరిశోధనా సంస్థ పరిసరాలకి వెళ్లి, జరిగిన పొరబాటు గురించి ఆచూకీ తీర్మానం ఉగ్రవాదులు రెండు రోజులు ప్రయత్నించినా, కర్ఫ్యూ వలన ఏమీ సాధ్యపడలేదు.

మరో ఎదురు దెబ్బ. ఆనాటి ఫ్రెంటల్, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా మొత్తం, అవహరణను బాధ్యతా రహిత చర్యగా వర్ణిస్తూ,

అధికారమున్నవారిగా భ్రమపడి, సామాన్య యువతని బందీ చేసినందుకు ఉగ్రవాదులను నిందించాయి. ఉగ్రవాదుల చేతకానితనానికి సానుభూతిపరులు మండిపడితే, విమర్శకులు వారి అసమర్థతని అపహాస్యం చేశారు. మొత్తం మీద, ఉగ్రవాదుల మీద మానసిక ఒత్తిడి మొదలయింది. 72 గంటలు గడిచేసరికి, అంతర్జాతీయంగా కూడా ఉగ్రవాదుల మీద విమర్శలు వెల్లువెత్తేలా, తెర వెనుకే మంత్రాంగం నడిపింది ప్రభుత్వం.

ఆ సాయంత్రం, అల్-బదర్ సంస్థ ప్రధాన కార్యాలయం నుంచి వచ్చిన ఫోన్ ను వణుకుతూనే ఎత్తాడు వలీ. అవతల నుంచి జామిన్ ఖాన్ డైనమైట్ లా ఫ్రేలాడు.

'తప్పుతాగి పని చేస్తున్నారా? తప్పు వ్యక్తిని ఎలా పట్టుకున్నారు? ఒకవైపు, భారత ప్రభుత్వం రోజురోజుకీ చెలరేగి దెబ్బ తీస్తూ, మన దేశం

మీడియాలో మారుమోగిన కథనాలు

ఉగ్రవాద శిబిరంలో విస్ఫోటనం

కలిగించాయి. తాము ఎక్కడ,

ఎలా, పొరబడ్డారో వారికి అర్థం కాలేదు.

బందీని సోదా చేసి తెలుసుకుందామన్నా,

కట్టు బట్టలు తప్ప ఆమె దగ్గర మరేమీ

లేవు! 'ఏమిటి? నువ్వు తన కూతురివే

కాదంటున్నాడు మీ నాన్న?' బందీని

రౌద్రంగా అడిగాడు వలీ.

పరువు తీస్తోంది. పలాన్ కోట్ దాడికి సర్జికల్ (స్ట్రైక్) తో జవాబు, పుల్వామా ఎటాక్ కి బాలాకోట్ విధ్వంసం సమాధానం! ఇప్పుడు వాళ్లకా అవసరం కూడా లేకుండా మీరే సెల్ఫ్ గోల్ చేసి, సహాయం చేశారు!! మన సానుభూతిపరులు కూడా మనని తప్పు పట్టే వాతావరణం కల్పించారు!'

'కాదు బాస్, ఏదో మెలిక ఉంది, ఎక్కడ పొరబడ్డామో అర్థం కావడం లేదు. కొద్దిగా టైమిస్టే...' 'ఇచ్చిన సమయం చాలు. వెంటనే, మీ ఘనమైన బందీని వదిలేసి, ఆపరేషన్ చుట్టేసి, గుట్టుగా వెనక్కి రండి. మీకు అర్థమయ్యేలా నేను ఇక్కడ చేస్తాను.' కరుగ్గా అర్డర్ జారీ చేశాడు జామిన్ ఖాన్.

చెమటలు కారుతుండగా, కుర్చీలోకి జారిపోయాడు వలీ.

తెలతెలవారుతున్న వేళ ఊరి బయట హైవే ప్రక్కన సగం స్లూపాతో పడి ఉన్న యువతని, పెట్రోలింగ్ లో ఉన్న పోలీసులు చూసి, స్పేషన్ కు

తీసుకువెళ్లారు. ఆమె మాట్లాడే స్థితికి రాగానే, ఆమె రక్షణ మంత్రి కుమార్తె అని తెలిసి నిశ్శబ్దం లయ్యారు. తక్షణం రక్షణ మంత్రి కార్యాలయానికి ఫోన్ వెళ్లింది. రెండు గంటల వ్యవధిలో, ఆమెను ప్రత్యేక విమానంలో ఢిల్లీ తీసుకు వచ్చి, రక్షణ మంత్రి ఇంటికి చేర్చారు. కుమార్తెను క్షేమంగా కలుసుకున్న ధనుర్ధారి, అతని భార్య ఆనందోద్వేగాలలో కూరుకు పోయారు. ఆ కుటుంబాన్ని అభినందించటానికి ప్రధాని స్వయంగా వచ్చేసారు,

'నీ తెగింపు దేశవాసులందరికీ ఆదర్శప్రాయం ధనుర్ధారి! కుమార్తె బలి అయిపోయినా సరే, దుండగులని వదలకూడదన్న నీ దీక్షకీ, కుమార్తెను రక్షించుకునే క్రమంలో నువ్వు అల్లుకున్న పథకానికి హేట్యాఫ్.'

ఆమె నీ కుమార్తె కాదన్న నెపంతో మనం టెర్రరిస్టుల విడుదల తీరస్థించినా, తమ కోర్కె

నెరవేరలేదన్న కనితో వాళ్ళు బందీని బలి తీసుకునే అవకాశమే ఎక్కువ. అది తెలిసి, ఖైదీలను విడుదలకూడదన్న దీక్షతో నీ కుమార్తెను పణంగా పెట్టటానికి నువ్వు తెగించటం అతి గొప్ప విషయం.

అవహరణకు గురయింది నీ కుమార్తె అయితే ప్రజలలో, ప్రభుత్వ వర్గాలలో, ఉగ్రవాద సానుభూతి పరులలో కలిగే స్పందననూ, ఆమె నీ కుమార్తె కాదన్నప్పుడు ఆ స్పందనలలో కలిగే వైరుధ్యాలని సరిగ్గా అంచనావేసి, నువ్వు రచించి, అమలు జరిపిన పథకం వంద శాతం ఫలించటం నీ విజయం.

మనందరి అదృష్టం. ప్రపంచ దేశాల్లో మన దేశ ప్రతిష్ట పెరగటానికి నీ పథకం దోహదం చేసింది. నిన్ను అభినందించటానికి నా దగ్గర మాటలు మిగలేదు ధనుర్ధారి! ఆప్యాయంగా అతడిని ఆలింగనం చేసుకున్నాడాయన. అప్పటిదాకా పడిన టెన్షన్ దిగిపోగా, హాయిగా నవ్వాడు ధనుర్ధారి.

మిషనరీస్ ఆఫ్ చారిటీ...పశ్చిమ బెంగాల్ కేంద్రంగా నడిచే అతి పెద్ద క్రైస్తవ మిషనరీ సేవా సంస్థ. ఇది మదర్ థెరిస్సా స్థాపించినది. ఈ సంస్థ మీద ఉన్న ఆరోపణలు, వివాదాలు తక్కువేమీ కాదు. ఇప్పుడు ఈ పేరు మధ్య అమెరికా దేశం నికరాగ్వాలో మారుమోగుతోంది. దేశంలో పనిచేయడానికి మిషనరీస్ ఆఫ్ చారిటీస్ కు మూడు దశాబ్దాల క్రితం ఇచ్చిన అనుమతిని నికరాగ్వా పార్లమెంట్ ఇటీవల రద్దు చేసింది. గడచిన నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా అక్కడి ప్రభుత్వానికీ, ఈ చారిటీకి మధ్య రగడ నడుస్తున్నది. అంటే కేథలిక్ చర్చ్ కీ, నికరాగ్వా ప్రభుత్వానికీ నడుమ పచ్చగడ్డి వేస్తే భగ్గుమంటున్నది. ఇంతకీ నికరాగ్వా అభినేత డేనియల్ ఓర్టేగా వామపక్ష 'విప్లవకారుడు'. ఈ కామ్రేడ్ కేథలిక్ చర్చ్ మీద యుద్ధం ప్రకటించాడు. ఇదొక వైచిత్ర్య, అక్కడ కొన్ని దశాబ్దాలుగా విపక్షాల మీద, రాజకీయ కార్యకర్తల మీద యధేచ్ఛగా నిర్బంధం అమలవుతున్నా, ఆ విషయాన్ని పట్టించుకోకుండా, మిషనరీలను బహిష్కరించిన విషయాన్నే ప్రపంచం దృష్టికి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం పాశ్చాత్య మీడియా చేయడం వెనుక మతలబు అర్థం కానిదేమీ కాదు.

నిర్వాకం చాలు,

మిషనరీస్ ఆఫ్ చారిటీని దేశం నుంచి బయటకు పంపాలని డేనియల్ ఓర్టేగా నాయకత్వం లోని సాండినిస్టా ప్రభుత్వం జూన్ 28న నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇంకా చెప్పాలంటే నికరాగ్వా అనే ఆ దేశం మదర్ థెరిస్సా సంస్థను, అందులో పనిచేసే సన్యాసినులను దేశం నుంచి బహిష్కరించింది. జూలై 7న బీబీసీ ఈ వాస్తవాలను వెల్లడించింది. ఆ నిర్ణయం కొన్ని గంటలలోనే అమలులోకి వచ్చింది కూడా. ఈ సంస్థ పట్ల అధికారులు ఎంత కఠినంగా వ్యవహరించారంటే, 18 మంది సన్యాసినులను (నన్స్) బస్సులో జూన్ 29న దేశ సరిహద్దుకు తీసుకుపోయి అక్కడ నుంచి కాలినడకన పొరుగున ఉన్న కోస్టారికా దేశంలోకి పంపారు. ఇదంతా ఓర్టేగాకు కేథలిక్ చర్చ్ వ్యతిరేకంగా పనిచేసిన ఫలితమేనని బీబీసీ ముక్తాయించింది. సాండినిస్టా ప్రభుత్వం అరాచకాలను చర్చ్ తార్కార పడుతున్నదని భావ్యం చెబుతోంది. 'వాషింగ్టన్ ఎక్జామినర్' అనే పత్రిక కూడా అచ్చంగా ఇదే వ్యాఖ్య చేసింది. ఓర్టేగా కమ్యూనిస్టు కాబట్టి ఆ రెండు దేశాల పత్రికలు ఇలాంటి వ్యాఖ్యలు చేశాయని అనుకుంటే తొందరపాటు కాదు. కానీ ఫ్రాన్స్ లో, జర్మనీలో చర్చ్ మతగురువులు బాలర మీద అత్యాచారాలు చేసినట్లు వచ్చిన వార్తల మీద ఈ పత్రికలు, వార్తా సంస్థలు నోరు విప్పువు. అలాంటి తప్పిదాల పట్ల సాక్షాత్తు పోప్ మనస్తాపం ప్రకటించినా ఈ పత్రికలు, దేశాలు మాత్రం మౌనం దాలుస్తాయి.

స్పిరిచ్యువలిటీ ఫౌండేషన్ ఫర్ చిల్డ్రన్ ఆఫ్ నికరాగ్వా, ది కేథలిక్ ఫౌండేషన్ ఫర్ హ్యూమన్ డెవలప్ మెంట్, అసిస్టెన్స్ ఫర్ నికరాగువన్స్, మై చైల్డ్ హెడ్ మదర్స్ ఫౌండేషన్, డైరియోమిటో చిల్డ్రన్ కేర్ హౌమ్ అసోసియేషన్ సంస్థల మూసివేతకు

కూడా ఆ ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. 2018 నుంచి ఇప్పటి వరకు నికరాగ్వాలో 200 ప్రభుత్వేతర సంస్థలను ఆ ప్రభుత్వం మూయించి వేసింది. నాలుగేళ్ల కాలంలో చూస్తే 758 ప్రభుత్వేతర సంస్థలు అక్కడ మూతపడినాయి. ఇవన్నీ మిషనరీలు నడిపేవే. ఇదంతా చట్టాల ఉల్లంఘన కారణంగానే అని అధికారులు చెబుతున్నారు. చట్టాల ఉల్లంఘన అంటే నిషిద్ధ సంస్థలకు నిధులు ఇవ్వడం వంటి తీవ్ర ఉల్లంఘనలని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఇది తీవ్రమైన అంశం కాదని ఎవరైనా ఎలా అనగలరు? నికరాగ్వా అకాడమీ ఆఫ్ లాంగ్వేజ్, ఒక పిల్లల శస్త్ర చికిత్సాలయాన్ని కూడా మూసివేశారు. డేనియల్ ఓర్టేగాకు వ్యతిరేకంగా 2018లో జరిగిన ఉద్యమంలో పాల్గొన్న విద్యార్థులకు కేథలిక్ చర్చ్ ఆశ్రయం ఇవ్వడంతో చర్చ్ కు, ప్రభుత్వానికీ మధ్య విభేదాలు తీవ్రమైనాయి. కేథలిక్ మత గురువులకు ప్రభుత్వాలను కూల్చడమే పని అనీ, వాళ్లంతా విదేశీ ఏజెంట్లనీ ఓర్టేగా భార్య, దేశ ఉపాధ్యక్షురాలు విమర్శించడం విశేషం. అంతేకాదు, వీళ్లు బోధించే దంతా కుహనా క్రైస్తవమేనని తేల్చేశారామె. రాజధాని మనాగువాలో ఉండే బిషప్ సిల్వీయో బయెజ్ 2019లో చావు బెదిరింపుల కారణంగా దేశం వీడి వెళ్లాడు. మొన్న మార్చిలో ప్రభుత్వం ఒక మత గురువును బహిష్కరించింది. కేథలిక్ చర్చ్ మీద 200 దాడులు జరిగాయి. కలకత్తా నుంచి వచ్చి పనిచేస్తున్న తమ మిషనరీని నియంతృత్వ ప్రభుత్వం బహిష్కరించడం, పేదలను సౌకర్యాలకు దూరం చేయడమేనంటూ బిషప్ బెజ్ అనే మతగురువు మియామి నుంచి ట్వీట్ చేశారు.

ఓర్టేగా మొదటి దఫా ఎన్నికై అధికారంలో ఉన్నప్పుడు (1985-90) మదర్ థెరిస్సా 1988లో తొలిసారి ఆ దేశంలో పర్యటించారు. అప్పటి నుంచి ఆమె సంస్థ అక్కడ 'సేవా కార్యక్రమాలు' చేస్తున్నది. పిల్లల కోసం అనాథాశ్రమాలు, వంచితలు, అనాథ బాలికల కోసం కేంద్రాలు నడుపుతున్నది. కానీ ప్రభుత్వ వ్యతిరేకులతో ఈ సంస్థ చేతులు కలుపు తున్నదన్న విమర్శ ఉంది. గ్రెనడాలో అనాథ పిల్లల కోసం, మనాగువాలో ఒక ఆసుపత్రిని ఆ సంస్థ నిర్వహిస్తున్నది. మనాగువా ఆసుపత్రి వృద్ధాశ్రమం వంటిది కూడా. ఇక్కడ వృద్ధులకు ఉచితంగా ఆహారం, బట్టలు ఇస్తారు. తక్కువ ఆదాయం ఉన్న కుటుంబాల నుంచి వచ్చిన పిల్లల కోసం వైద్య, విద్య సదుపాయం కూడా కల్పిస్తున్నాయి. అయితే పిల్లలకు చదువు చెప్పడానికి ప్రభుత్వం నుంచి అనుమతి తీసుకోలేదు. పిల్లల అనాథాశ్రమాల ఏర్పాటుపై కూడా ఇలాంటి ఆరోపణలే ఉన్నాయి. ఈ విషయం మీద ప్రభుత్వానికీ, చర్చ్ కీ నడుమ విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలు 15 ఏళ్ల పాటు సాగాయి. 2018లో సామాజిక భద్రత పేరుతో చర్చ్ ఆరంభించిన పనులతో ఆ రెండింటి సంబంధాలు పూర్తిగా చెడిపోయాయి. 977 చట్టాన్ని గౌరవించడంలో ప్రభుత్వేతర సంస్థలు విఫలమవుతున్నాయని నికరాగ్వా అధికారుల ఆరోపణ. ఈ చట్టం మనీ లాండరింగ్, ఉగ్రవాదులకు నిధులు సమకూర్చడం, ఆయుధాల తయారీకి, సామాహిక హత్యాకాండను ప్రేరేపించే పనులకు నిధులు ఇవ్వడాన్ని నిషేధిస్తున్నది. సరిగ్గా ఈ చట్టాన్ని ఈ ప్రభుత్వేతర సంస్థలు పాటించడం లేదని అధికారులు

సత్యాగ్రహి డా. హెడ్గేవార్

కోస్తాంకికాలోకి కాలి నడకన వెళుతున్న క్రైస్తవ సన్యాసినులు

నిష్క్రమించండి!

చెబుతున్నారు. ఈ ఆరోపణ పరిధిలోకి మిషనరీస్ ఆఫ్ చారిటీని తీసుకురావడం గమనించవలసిన అంశం. ఇలాంటి ఆరోపణలే ఉన్న మరో 100 సంస్థలను కూడా మూయించివేయాలని అధ్యక్షుడు ఓర్వేగా నిర్ణయించినట్లు సమాచారం. ఇవన్నీ కూడా కేథలిక్ చర్చ్ అధ్యక్షంలో నడుస్తున్నవే కావడం విశేషం. ఆ దేశ ఆంతరంగిక వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ తీసుకున్న ఈ నిర్ణయాన్ని జాతీయ అసెంబ్లీ జూలై ఏడున ఆమోదించింది.

నిజానికి ఓర్వేగా ఆ దేశంలో క్రైస్తవ మిషనరీల మీద ప్రత్యక్ష యుద్ధం ప్రకటించినా వివక్షలను కూడా వదిలిపెట్టడం లేదు. 2021 ఎన్నికలలో గెలిచిన తరువాత చాలామంది వివక్షల నేతలను ఆయన జైలుకు పంపారు. మానవ హక్కుల ఉల్లంఘన జరుగుతున్నదని ఆరోపణలు ఉన్నాయి. అధ్యక్ష ఎన్నికలలో తన మీద పోటీ చేసిన ఇతర అభ్యర్థులను కూడా ఆయన వదిలిపెట్టలేదు. ఇటీవలి ఆ ఎన్నికలలో ఆయన నాలుగోసారి గెలిచి అధ్యక్షుడయ్యాడు. ఎన్ జీవోల మీద ఓర్వేగా చేసిన ఆరోపణలు సాధారణమైనవి కావు. అవి విదేశాల కనుసన్నలలో నడుస్తూ ప్రభుత్వాలను కూల్చడానికి పన్నాలు పన్నుతూ ఉంటాయని ఆయన అన్నారు. లేదా ప్రభుత్వాలను అస్థిరం పాల్చేయడానికి కూడా ప్రయత్నిస్తూ ఉంటాయని కూడా ఆయన అభిప్రాయం. అందుకే ఈ కథ ఇక్కడితో అయిపోలేదని, మరొక వంద ప్రభుత్వేతర సంస్థలను కూడా దేశం నుంచి పంపుతామని కూడా ఆయన ఇటీవల హెచ్చరించారు.

ఇంతకీ మిషనరీస్ ఆఫ్ చారిటీ అసోసియేషన్ ఘనత మన దేశానికి తెలియనిది కాదు. మొన్న డిసెంబర్ 25న ఈ సంస్థకు నిధులు అందకుండా బీజేపీ ప్రభుత్వం కుట్ర పన్నిందంటూ మమతా బెనర్జీ విమర్శలు అందుకున్నారు. నిజానికి కేంద్ర ఎఫ్ సిఆర్ పి లైసెన్స్ పునరుద్ధరించనందుకే హోంశాఖ నిధులు ఆపింది. ఆ డిసెంబర్ లోనే గుజరాత్ ప్రభుత్వం ఆ సంస్థ మీద కొన్ని కేసులు పెట్టింది. బాలికలను క్రైస్తవంలో చేరడానికి ప్రలోభ పెడుతున్నదని ఆ రాష్ట్రం ఆరోపించింది. తమ సంస్థ ట్రయిన్ వాష్ చేసి మతం మారుస్తుందని ఒక సన్యాసిని కూడా అంగీకరించింది. భారత్ లో క్రైస్తవ మిషనరీలు రూ. 75 కోట్లు విదేశీ విరాళాలు అందుకుంటూ ఉంటే, అందులో 17 శాతం పనామాలోని ఒక అనుమానాస్పద సంస్థ నుంచే వస్తాయి.

- జాగృతి డెస్క్

దేశ నిర్మాణం విషయంలో డా. హెడ్గేవార్ కు మూడు స్థిరాభిప్రాయాలు ఉండేవి. మొదటిది - దేశం కోసం అవసరమైతే ప్రాణ త్యాగానికైనా సిద్ధంగా ఉండాలి. దానికంటే ముఖ్యమైనది దేశం కోసం జీవించడం. రెండవది - దేశ విముక్తి అవసరార్థం దేశభక్తితో సాధ్యం కాదు. అప్రతిహతమైన, అవిశ్రాంతమైన దేశభక్తితోనే సాధ్యమవుతుంది. మూడవది - కఠిన, దీర్ఘకాలిక వ్యక్తి నిర్మాణం వల్లనే దేశ నిర్మాణం సాధ్యం అవుతుంది. దీర్ఘకాలిక పోరాటం గురించి నొక్కి చెప్పిన హెడ్గేవార్, మరి తాత్కాలికమైన ఉద్యమంగా చెప్పుకునే అటవీ సత్యాగ్రహంలో, అది కూడా బాల్యదశలో ఉన్న సంస్థ బాధ్యతలను వేరొకరికి అప్పగించి ఎందుకు పాల్గొన్నారు? అనే ప్రశ్న కొంత గందరగోళానికి గురిచేస్తుంది. ఆయన తన సరే సంఘచాలక్ పదవిని జూలై 12, 1930న వీడారు. పదకొండు మంది సభ్యులతో కూడిన సత్యాగ్రహ బృందానికి నాయకత్వం వహించారు. ఆ బృందంలోని సభ్యులు - విరల్ దేవ్, గోవింద్ సీతారామ్ అలియాస్ దాదారావు పారమార్థ్, పురుషోత్తం దినకర్ అలియాస్ బాబాసాహెబ్ దాపెల్ (వీళ్లంతా నాగపూర్ కు చెందినవారు), హరికృష్ణ అలియాస్ అప్పాజి జోషి (వార్ధా జిల్లా సంఘచాలక్), రామకృష్ణ భార్గవ్ అలియాస్ భయ్యాజి కుంబల్వార్, త్రైయంబక్ దేశ్ పాండే (వార్ధా జిల్లా, సాల్ దేవుకీర్ సంఘచాలక్), నారాయణ్ గోపాల్ అలియాస్ నానాజీ దేశ్ పాండే (వార్ధా జిల్లా అర్వి సంఘ చాలక్), ఆనంద్ అంబడే, రాజేశ్వర్ గోవింద్ అలియాస్ బాబాజి వెరుండే, గోరోబే పాలేవార్.

సత్యాగ్రహులకు వీడ్కోలు

జూలై 14, 1930న హెడ్గేవార్ నాయకత్వంలోని సత్యాగ్రహుల బృందం నాగపూర్ నుంచి పూనద్ (యావత్ మాల్ జిల్లా)కు బయలుదేరింది. 200 నుండి 300 మంది ప్రజలు రైల్వేస్టేషన్ దగ్గర వీరికి వీడ్కోలు పలకడానికి వచ్చారు. ప్రజలు గట్టిగా కోరడంతో హెడ్గేవార్ క్లుప్తంగా ఇలా మాట్లాడారు. “ఈ ఒక్క ఆందోళనతోనే స్వాతంత్ర్యం సిద్ధిస్తుంది, ఇదే చివరి పోరాటం అనే భ్రమలో ఉండకండి. నిజమైన పోరాటం ముందుంది. సర్వస్వం త్యాగం చేసి అందులో దూకడానికి సిద్ధంకండి. మేముందరం కూడా ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొనడానికి కారణం, మా చేరిక ఉద్యమాన్ని ఇంకొక అడుగు ముందుకు తీసుకువెళ్తుందనే నమ్మకం తోనే”. వందేమాతరం, జయ జయ ధ్యానాల నడుమ,

రైలు వార్డుకు బయలుదేరింది. ఆ సాయంత్రం సంఘంకు సెలవు ప్రకటించారు.

జూలై 15న హెడ్గేవార్ బృందాన్ని వార్దా రామమందిర్ దగ్గర సన్మానించారు. ఊరేగింపుగా తీసుకెళ్లారు. తరువాత ఫుల్గావ్, దామన్గావ్, ఇతర చోట్ల కూడా వారిని సత్కరించారు. చివరకు ఈ బృందం పూనద్కు చేరింది.

బేరార్ యుద్ధ కౌన్సిల్ అధ్యక్షులు జి.సి. భోజ్‌రాజ్ జూలై 17న అరెస్టు అయ్యారు. భోజ్‌రాజ్‌ని, గంగాధర్ అలియాస్ అన్నా హివర్కర్‌ని అభినం దించడానికి అడ్వకేట్ దామే ఆధ్వర్యంలో ఒక సభ జరిగింది. ఆ సభలో ఆ మధ్యకాలంలో వచ్చిన అసాధికార న్యూస్ పీట్స్ ఆర్డినెన్స్‌నూ, కాంగ్రెస్

యావత్‌మాలీకి నాలుగు మైళ్ల దూరంలో వామన్‌రావ్ మార్గం వద్ద, జూలై 21 నుండి ప్రారంభమై, 21 రోజులు కార్యక్రమాలు కొనసాగుతూ యని ప్రకటించారు. అలానే హెడ్గేవార్ మొదటి సత్యాగ్రహ బృందానికి నాయకత్వం వహిస్తారని కూడా ప్రకటించారు (Chaudhary, p.998).

సత్యాగ్రహ హెడ్గేవార్

హెడ్గేవార్, పదకొండుమంది సహచర సత్యాగ్రహులు యావత్‌మాలీ దగ్గర అటవీ చట్టాన్ని అతిక్రమించినందుకు అరెస్టు అయ్యారు. 'కేసరి' పత్రిక ఈ విషయం గురించి ఇలా రాసింది- '21న యావత్‌మాలీలో శాసనోల్లంఘన ప్రారంభమైంది. నాగపూర్ నుండి హెడ్గేవార్, దాబలే, ఇతరులు

జై', 'స్వతంత్రతా దేవికి జై! అన్న నినాదాలతో మారు మోగింది. దీనికి కథా నాయకుడు హెడ్గేవార్‌ను రోడ్‌పై రాగానే అరెస్టు చేశారు. ఒక జైలు గదిలో విచారించారు. సెక్షన్ 117, 279ల కింద నేరం మోపారు. మూడు నెలలు, ఇంకా ఆరునెలలు, మొత్తం 9 నెలల కఠిన కారాగార శిక్ష విధించారు. పదకొండుమంది సత్యాగ్రహులకు సెక్షన్ 379 కింద నాలుగు నెలల వంతున కఠిన కారాగార శిక్ష విధించారు. అందరిని వెంటనే అకోలా జైలుకు తరలించారు" (Kesari, 26 July, 1930).

నాగపూర్ ప్రతిస్పందన

హెడ్గేవార్ అరెస్టు అయినరోజు సాయంత్రం స్వయంసేవకులు సమావేశం నిర్వహించారు. ఉమాకాంత్ కేశవ్ అలియాస్ బాబాసాహెబ్ ఆప్టే మాట్లాడారు. హెడ్గేవార్‌కు 9 నెలల శిక్ష, మిగతా వారికి 4 నెలల కఠిన కారాగార శిక్ష పడిందనే సమాచారం రాత్రి 10.30కి టెలిగ్రామ్ ద్వారా మహారాష్ట్ర బై వీక్షికి వచ్చింది.

వీరి అరెస్టుకు నిరసనగా జూలై 22న నాగపూర్‌లో పూర్తి హర్తాల్ జరిగింది. అలాగే డా.నారాయణ భాస్కర్ ఖరే, పూనంచంద్ రంకా, బాబాసాహెబ్ దేశ్‌ముఖ్, ధర్మాధికారి (వీరంతా మరాఠి, సి.పి.యుద్ధ కౌన్సిల్‌లో కార్యనిర్వాహక సభ్యులు) ఆ అరెస్టులకు నిరసన తెలిపారు. అంజుమన్ ఇస్లాం పాఠశాల తప్ప అన్ని పాఠశాలలు, కళాశాలలు మూతపడ్డాయి. కర్మాగారాలను నిలిపి వేశారు. ఆ మధ్యాహ్నం విద్యార్థి సంఘం ఆధ్వర్యంలో ఊరేగింపు జరిగింది. ఇది కాంగ్రెస్ పార్టీ, క్రాడాక్ టౌన్‌వద్ద డా. ముంజే అధ్యక్షతన జరుగుతున్న సభ వరకు సాగింది. అరెస్ట్ అయిన నాయకులను అభినందిస్తూ, అలాగే విద్యార్థి సంఘం అధికారాన్ని గుర్తిస్తూ తీర్మానాలు జరిగాయి. సాయంత్రం 4.30కి యుద్ధ కౌన్సిల్ నూతన అధ్యక్షుడు గణపత్‌రావ్ తికేకర్, పి.కె.సాల్కే, చగన్‌లాల్ భారుక, జి.డి. దావేల్, ఆర్.ఎస్. రుయిక్, నందగావలి, సంఘ సర్ సేనావతి మార్తాండ వరశరామ్‌జోగ్, అనసూయా కాల్ అధ్వర్యంలో అరెస్టులకు నిరసన వ్యక్తంచేస్తూ భారీ ప్రదర్శన నిర్వహించారు (Chaudhary, p.994).

హెడ్గేవార్, ఆయన సత్యాగ్రహుల బృందాన్ని అభినందించడానికి సాయంత్రం స్వయంసేవకులు, నాగపూర్ నగర ప్రముఖులు, ఇతర విద్యార్థులతో సంఘస్థానంలో సభ జరిగింది. ప్రార్థన తరువాత, సర్ సంఘచాలక్ డా॥పరంజపే, డా॥ముంజే ప్రసంగించారు. రాత్రికి చిట్టావ్స్ పార్క్‌లో సి.పి. యుద్ధ కౌన్సిల్ నాయకుల అరెస్టుకు నిరసనగా ఒక సమావేశం జరిగింది. అక్కడ హెడ్గేవార్, దాబలేకు విధించిన శిక్షల గురించి కూడా గుర్తు చేశారు. శారీరక శిక్షణ సంఘ ఇన్‌చార్జ్ అసంతోగణేశ్

ఒక సత్యాగ్రహంలో దాక్టర్‌జీ, అనుచరులు

వర్కింగ్ కమిటీని చట్టవిరుద్ధమైనవిగా ప్రకటిస్తూ వచ్చిన ప్రభుత్వ ఆదేశాలనూ వ్యతిరేకిస్తూ తీర్మానాలు జరిగాయి. ఆ సభలోనే హెడ్గేవార్, అప్పాజి జోషి ప్రసంగించారు (K.K.chaudhary, ed.source Material for a history of freedom Movement, Civil Disobedience Movement, April - September, 1930, Vol.XI, Gazeters Department, Government of Maharashtra, Bombay, 1990, p.997).

జూలై 19న జరిగిన ఒక సభలో లక్ష్మణ్ ఓక్ 4000 మందిని ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. నాటి వక్తలలో డి.ఎస్.బావత్, సదాశివ హన్మంత్ బల్లాల్, డి.ఎం.దామే (వీరంతా యావత్‌మాలీకు చెందిన వారు) ఇతరులు ఉన్నారు. యావత్‌మాలీ జిల్లా యుద్ధ కౌన్సిల్ తరపున ప్రసంగించిన బావత్, ఇక మీదట పూనద్‌లో సత్యాగ్రహం ఉండదని, దానికి బదులుగా

పదకొండు మంది సభ్యుల బృందం, డా. ముంజే బృందంతో కలసి సత్యాగ్రహంలో పాల్గొనడానికి వచ్చింది. మొదటిరోజే అటవీ చట్టాన్ని అతిక్రమించారు. ఈ ప్రదేశం పూనద్ కన్నా విశాలంగా ఉండడం వల్ల, పది నుండి పన్నెండు వేలమంది జనం ఈ యుద్ధ సన్నివేశాన్ని తిలకించడానికి అక్కడికి వచ్చారు. ఈ ప్రదేశం కొండ నుంచి నాలుగు మైళ్ల, రెండు ఫర్లాంగ్ల దూరంలో ఉంది. కొండలు, పచ్చదనం, ప్రకృతి అందాలతో ఆ ప్రదేశం సస్యశ్యామలంగా, అహ్లాదకరంగా ఉంది. ఐదు సంవత్సరాల పిల్లలు మొదలు.. పురుషులు, స్త్రీలు తమ సంతానాన్ని పైతం తీసుకొని ఈ వచిత ప్రదేశానికి కాలినడకన వచ్చారు. ఇందులో 75 సంవత్సరాల వృద్ధులు కూడా పాల్గొన్నారు. డా॥ హెడ్గేవార్ తన బృందంతో అటవీ చట్టాన్ని అతిక్రమించగానే, అడవి మొత్తం 'మహాత్మా గాంధీకి

అలియాస్ అన్నా సోహాని 250 స్వయంసేవకులతో అక్కడికి వచ్చారు. హెడ్గేవార్ అరెస్టు తరువాత సంఘ తన కార్యక్రమాన్ని నిలిపివేయలేదు. జూలై 23 నుండి క్రమంగా రోజువారీ తరగతులు ప్రారంభమయ్యాయి. నిత్య హాజరు 100 దాటింది. జూలై 24 సాయంత్రం మరాఠీ సిపి యుద్ధ కౌన్సిల్ నూతన అధ్యక్షుడి గణపత్‌రావ్ టిక్కేకర్ నాయకత్వంలో నాగపూర్ నుండి 24 మంది సత్యాగ్రహాల బృందం ఆలేగావ్ కు బయలుదేరింది (తాల్ అప్పి, వార్తా జిల్లా). ఆ సత్యాగ్రహాలలో ఇద్దరు స్వయంసేవకులు - రాంభాహు వాఢే, విరల్‌రావ్ గాడ్గే ఉన్నారు. వారిని పి.భండారా, సహ సంఘచాలక్ కర్కూచీర్ పాథక్ సంఘ తరపున పూలమాలలతో సన్మానించారు. ఈ సన్మానంలో పాథక్ ఇలా అన్నారు, “భారతీయ నాగరికతను పునరుద్ధరించి, రాజకీయ లక్ష్యాలను సాధించడానికి సంఘ పుట్టింది. స్వాతంత్ర్య సాధనే ధ్యేయంగా ప్రారంభమైన ఏ సంస్థతోనైనా సహకరించ దానికి సిద్ధంగా ఉంది” (Sangh archives, Hedgewar papers, registerol/registerd / BSC-0236-239).

హెడ్గేవార్ ఉగ్రరూపం

అరెస్టయిన హెడ్గేవార్‌ని యావత్‌మాల్ నుండి ఆకోలాకి రైలులో తీసుకువెళుతున్నప్పుడు కూడా హెడ్గేవార్‌కి చాలా చోట్ల స్వాగతం లభించింది. ఆయనకు మద్దతుగా జనం నివాదాలు చేశారు. రైలు ఆగిన ప్రతి రైల్వేస్టేషన్‌లో జనం కోరిక మేరకు ఆయన ఐదు నిమిషాల పాటు ప్రసంగించారు. యావత్ మాల్, ముర్జిజాపూర్ మధ్య ఉన్న దర్‌వాహ రైల్వేస్టేషన్ పెద్దది. హెడ్గేవార్‌ని ఆహ్వానించడానికి అక్కడ కూడా సన్నాహాలు చేశారు. ప్లాట్‌ఫారం మీదనే ఒక వేదికను ఏర్పాటు చేశారు. 700 నుండి 1000 మంది వరకు జనం వచ్చారు. దర్‌వాహ వరకు రైలు బోగీ గుమ్మం దగ్గర నిల్చుని స్టేషన్‌లలో తనను జనం అభినందిస్తుంటే హెడ్గేవార్ కూడా ప్రతి స్పందించారు. దర్‌వాహ దగ్గర రైలు దిగి వేదిక ఎక్కి 15-20 నిమిషాలు మాట్లాడారు. అక్కడ రైలు కొద్దిగా ఎక్కువ సమయం ఆగింది. గార్డ్, సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టర్, స్టేషన్ మాస్టర్ ఆందోళనపడ్డారు. ప్రజలు రైలు కంపార్ట్‌మెంట్‌లో ఆహార పొట్లాలు పెట్టసాగారు. రైలు దర్‌వాహ రైలుస్టేషన్ నుండి బయలుదేరింది. అప్పాజి జోషి హెడ్గేవార్‌తో పాటు ఉన్నారు. ఆయన ఆ తరువాత జరిగిన ఆ సంఘటన గురించి ఇలా చెప్పారు: “కొంచెం అన్యాయం జరిగినా హెడ్గేవార్ కుటుంబం అగ్రహంతో ప్రతిఘటించే స్వభావం కలదని ప్రసిద్ధి. హెడ్గేవార్‌కి కూడా అదే స్వభావం వచ్చింది. కానీ సంస్థ కోసం ఆయన కోపాన్ని అదుపులో పెట్టటం నేర్చుకున్నారు.” కానీ తన ఆత్మగౌరవం గాయపడే సందర్భం ఎదురవు తున్నదని భావించగానే ఆ కోపం పెల్లుబికింది. ఆ సందర్భంగా గురించి అప్పాజీ ఇలా చెప్పారు - రైలు

దర్‌వాహ నుండి బయలుదేరింది. ఆ వెంటనే 27 సంవత్సరాల సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టర్ తన కానిస్టేబుల్‌ను ఆదేశిస్తూ, “రామ్‌సింగ్, సంకెళ్లు బయటకు తియ్యి” అన్నాడు.

దీనికి హెడ్గేవార్ “సంకెళ్లు ఎందుకు?” అన్నారు.

“నేనేం చేయాలి! డీఎస్‌పీ నాకు ఆదేశించాడు.

నేను నా పని చేస్తున్నాను. నేను ఆయన కింద ఉద్యోగిని.” అన్నాడు సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టర్.

“ఇది డీఎస్‌పీ ఆదేశం అయితే, సంకెళ్లు మొదట్లోనే వేసేవారు. కాబట్టి డీఎస్‌పీ అలా చెప్పలేదు” అన్నారు హెడ్గేవార్.

“ఆ ఆదేశం ఇప్పుడు ఇచ్చారు” చెప్పాడు సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్.

“ఇది పూర్తిగా అబద్ధం. ఇది నా మొదటి నిర్బంధం కాదు. మేము స్వచ్ఛందంగా చాలా సత్యాగ్రహాలు చేశాం. మేము పారిపోయేవాళ్లం కాదు, సంకెళ్లు వేయొద్దు, వేయడానికి ప్రయత్నించకండి!”

సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టర్ వినే ధోరణిలో లేదు. హెడ్గేవార్ చెప్పింది పట్టించుకోలేదు.

మళ్ళీ “రాంసింగ్, సంకెళ్లు అందుకో” అన్నాడు.

దీనితో హెడ్గేవార్ సూటిగా ఇలా అన్నారు, “మీకు నేను చెప్పింది అర్థం కాలేదనుకుంటా?”

దీనితో సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ కంగుతిన్నాడు.

“నీకు నేనెవరో తెలియదనుకుంటా? నీవు ఎలాగైనా నాకు సంకెళ్లు వేయాలని చూస్తున్నట్లు న్నావు. అలా అయితే నేను కూడా నా పట్టుదల ఎలాంటిదో చూపించాల్సి వస్తుంది.”

“అంటే మీరు నన్ను సంకెళ్లు వెయ్యనివ్వరన్న మాట?”

హెడ్గేవార్ కోపంతో ఊగిపోతున్నారు. నేను

హెడ్గేవార్‌ను అంత కోపంతో ఎప్పుడు చూడలేదు. ఆయన ఇలా అన్నారు, “సంకెళ్లు ఎలా వేస్తారో చూద్దాం! అతిగా ప్రవర్తించావంటే రైలు నుండి నిన్ను తోసివేడేస్తా, మహా అయితే ఏంచేస్తారు, మరో కేసు పెడతారు. సత్యాగ్రహం చేసినప్పుడు 9 నెలల శిక్ష పడుతుందని మేం అనుకోలేదు. 9 నెలలకు బదులు 18 నెలల శిక్ష పడుతుంది. అంతేకదా. కాబట్టి సంకెళ్లు ఎలా వేస్తారో చూద్దాం.”

హెడ్గేవార్ కోపాన్ని చూసి రాంసింగ్, ఇతర ఆ కానిస్టేబుళ్లు అయోమయంలో పడ్డారు. అప్పాజి ముందుకొచ్చి, ఇలా చెప్పారు “మీరు ఈ ప్రాంతానికి కొత్త కాబట్టి హెడ్గేవార్ స్థాయిలో పాటు, ప్రభుత్వం ఆయనను ఎలా గౌరవిస్తుందో కూడా తెలియదు. డిఎస్‌పీ ఉత్తరువులు ఇచ్చారనడం అబద్ధం. చాలాచోట్ల జరిగిన సన్మానాలు చూసి మీకు కోపం వచ్చినట్లుంది. అయినా సంకెళ్లు వేయడానికి ప్రయత్నించకండి. డీఎస్‌పీ ముస్లిం కాబట్టి ఆయన ఆనందిస్తాడని మీరు అనుకోవడం తప్పు. సంకెళ్లు వేసి చూడు. హెడ్గేవార్, డీఎస్‌పీకి మధ్య అనుబంధం అప్పుడు మీకు తెలుస్తుంది. డీఎస్‌పీ మిమ్మల్ని చీవాట్లు పెడతారు, చూడు. మేం ఏమన్నా పారిపోయేవాళ్లమా?”

అప్పాజి చెప్పిన మాటలతో అక్కడ ఉన్న కాని స్టేబుల్ ఏకీభవించాడు. సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌కు విషయం అర్థమయ్యేటట్లు చేయడానికి ప్రయత్నం ప్రారంభించారు. చేయించసాగారు. దీంతో సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టర్ అహంకారంతో ఇలా అన్నాడు. “నేను సాధారణ ఉద్యోగిని. మీరు ఎన్నో స్టేషన్‌లలో దిగుతున్నారు. మీలో ఎవరైనా పారిపోతే నేను చిక్కుల్లో పడతాను.”

దీనికి అప్పాజి “మేము పారిపోవాలని అనుకుంటే, ఇప్పటివరకే పారిపోయేవారం. చింతించకు, మా అందరినీ క్షేమంగా జైలుకి చేర్చిన ఘనత నీకే దక్కుతుంది”.

సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌కు విషయం అర్థమైంది. గందరగోళం సద్దుమణిగింది. హెడ్గేవార్ నవ్వుతూ “నీవు సమ్మతించావా? ఈ ఘనత అప్పాజీకే దక్కాలనుంది. అందుకే నువ్వు నేను ఎంత చెప్పినా సమ్మతించలేదు.” అందరూ మనస్సుగ్రిగా నవ్వుకున్నారు. తరువాత ఆ కంపార్ట్‌మెంట్‌లో ఉన్న ఆహారపదార్థాలు అందరు, సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌తో సహా తిన్నారు. రాత్రి పదికి మేము ముర్జిజాపూర్ చేరాం. అక్కడి రైలు మారాం. అకోలా చేరేసరికి అర్ధరాత్రి దాటింది. అక్కడి నుండి లాల్‌లో మమ్మల్ని జైలుకి తరలించారు. అందరినీ ఒకే గదిలో బంధించారు (Sangh archives, Hedgewar papers, Nana palker/ Hedgewar notes - S S-115-119). అకోలా జైలులో హెడ్గేవార్ కారాగార వాసం ప్రారంభమైంది. అది ఫిబ్రవరి 11, 1931 వరకు కొనసాగాలి. అటవీ సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నందుకు హెడ్గేవార్‌కు శిక్ష పడింది. మరి ఇతర స్వయం సేవకులు ఈ సమయంలో ఏం చేస్తున్నట్లు..? ★

ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ్

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్రలో నిష్కళంక దేశభక్తికి, అనితరసాధ్యమైన సేవాదృక్పథానికి ప్రతీకగా నిలిచిన వారు ఎందరో! వారిలో పసల కృష్ణమూర్తి దంపతులు ఉంటారు. గాంధేయ సిద్ధాంతాలను జీవితాంతం సకుటుంబంగా త్రికరణశుద్ధిగా ఆచరించిన ధన్యజీవులు వారు. తాడేపల్లిగూడెం సమీపంలోని పడమర విప్పర్లులో సంపన్న వ్యవసాయ కుటుంబం వారిది. గ్రామ మునసబు ఆదియ్య, సీతమ్మ దంపతులకు తృతీయ కుమారునిగా జనవరి 26, 1900న కృష్ణమూర్తి జన్మించారు. ప్రాథమిక విద్య విప్పర్లు, ఉన్నత విద్య రాజమండ్రి వీరేశలింగం ఉన్నత పాఠశాలలో జరిగింది. తన 16వ ఏట అత్తిలి సమీపంలోని దాసుళ్ల కుముదవల్లికి చెందిన దానం వెంకటరామయ్య, వెంకమ్మల కుమార్తె అంజలక్ష్మితో వివాహం జరిగింది. అంజలక్ష్మి 1904లో జన్మించారు.

పసల దంపతులు

త్రివర్ణ పతాకం పట్టి..

ఏప్రిల్ 3, 1921న ఏలూరు సభలో మహాత్మాని దర్శించిన కృష్ణమూర్తి గాంధీజీ భావాలతో ప్రభావితమై స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ప్రవేశించారు. సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో భాగంగా తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో మద్యపాన నిషేధం, ఖద్దరు తయారీ, వినియోగం ప్రచార ఉద్యమాన్ని విస్తృతంగా చేపట్టారు. 1925లో తాలూకా కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ సభ్యునిగా ఎన్నికయ్యారు. ఏప్రిల్ 25, 1929న గాంధీజీ తాడేపల్లిగూడెం వచ్చినప్పుడు తన బంధువు పసల సోమయ్యతో కలసి సభాస్థలి ఏర్పాట్లు సమర్థవంతంగా నిర్వహించి కార్యదక్షతను ప్రదర్శించారు. స్వగ్రామానికి చెందిన సుమారు 250 మందితో సమావేశానికి హాజరై ఖద్దరు నిధికి రూ. 250 విరాళాన్ని గాంధీజీకి స్వయంగా అందించారు. ఏప్రిల్ 27న భార్య అంజలక్ష్మి, ఆరేళ్ల కుమార్తె సత్యవతి, నాలుగేళ్ల కుమారుడు కృష్ణకుమార్తో చాగల్లులోని ఆనందనికేతన్లో గాంధీజీ దంపతులను కలిసి భార్య గాజులు, కంటె, కుమార్తె సర్వాభరణాలను ఖద్దరు నిధి కింద గాంధీజీ దోసిలిలో ఉంచి, ధన్యమైపట్టు అమితానందం పొందిన ఆయన, తాను స్వయంగా తయారుచేసిన నూలు చిలపలు గాంధీజీకి సమర్పించి ఆశీస్సులు పొందారు. గాంధీజీ కోర్కెపై 'మేము, మా పిల్లలు ఇకపై బంగారం ధరించకుండా ఉండడానికి చూస్తామని' సతీసమేతంగా వాగ్దానం చేసి, జీవితాంతం కోరా రంగు ముతక ఖద్దరు దుస్తులు, మోకాళ్ళు దిగిన అంగవస్త్రం, భుజంపై తుడుతుతో జిల్లా అంతా అపర గాంధీలా పయనిస్తూ ఉద్యమించిన దేశభక్తుడు.

జనవరి 10, 1930న ఏలూరులో జిల్లా కాంగ్రెస్ సభలో ఉపన్యసిస్తూ

కాంగ్రెస్ నిర్ణయానుసారం 26వ తేదీన జిల్లాలోని పట్టణాలలోను, గ్రామీణ ప్రాంతాలలోను స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాన్ని ద్విగుణీకృతంగా జరుపుకుని 'పూర్ణ స్వరాజ్' సాధనకై ఉద్యమించాలని పిలుపునిచ్చారు. జనవరి 26న తాడేపల్లిగూడెంలో జాతీయ జెండాను ఎగురవేసి, ఊరేగింపు నిర్వహించారు. ఫలితంగా పోలీసుల లాఠీ దెబ్బలు తిన్నారు.

ఉప్పు సత్యాగ్రహోద్యమం ప్రారంభించనున్న తరుణంలో ఏలూరులో మార్చి 2, 1930న కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం సమావేశమై, ఉద్యమాన్ని జిల్లా అంతటా సమర్థంగా నిర్వహించటానికి సారథులుగా నియమించిన ఐదుగురిలో కృష్ణమూర్తి ఒకరు. జిల్లాలో ప్రతి తాలూకాలోని ముఖ్య పట్టణాలలో శాంతి సైనిక శిబిరాలు ఏర్పరచటానికి, నిరంతరం నూలు వడికేందుకు ఏర్పాట్లు చూడటానికి జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం 'చరఖా దీక్షాసంఘా'న్ని ఏర్పరిచింది. అందులో కృష్ణమూర్తి సభ్యులు. జిల్లా ప్రజలందరూ దీక్షాబద్ధులై, దేశభక్తి పూరితులై, స్త్రీపురుషులు, వృద్ధులు, యువకులు వేలాదిగా శాంతి సమరంలో పాల్గొనాలని, ఉప్పు శాసనాలను ఉల్లంఘించాలని అదే నెల 8న పత్రికా ప్రకటనలో పిలుపునిచ్చారు.

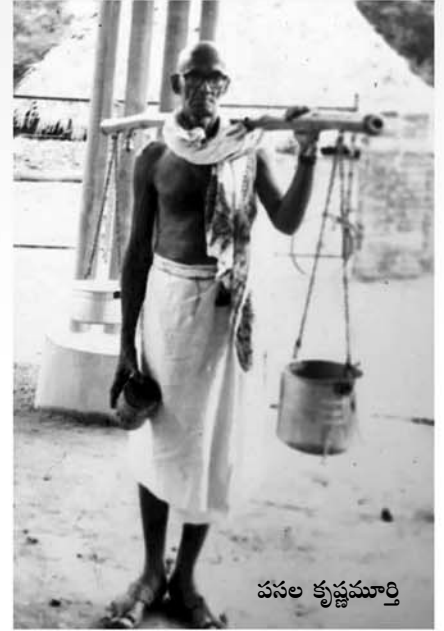
మార్చి 31, 1930వ తేదీన ఉప్పు శాసనోల్లంఘనకు ఏలూరు నుండి మట్లపాలెం వెళుతున్న శాంతి సత్యాగ్రహ దళాన్ని ఏప్రిల్ 2న విప్పర్లు గ్రామస్థులతో అరమైలు దూరం ఎదురేగి గ్రామానికి ఆహ్వానించారు. సత్యాగ్రహులతో కృష్ణమూర్తి, గ్రామస్థులు కలసి నగర సరిహద్దు వరకు జాతీయ గీతాలు ఆలపించారు. గ్రామస్థులు సత్యాగ్రహానికి రూ. 328 ఇవ్వగా, కృష్ణమూర్తి రూ. 100 సమర్పించారు. అక్కడి నుంచి దండు నారాయణరాజు నేతృత్వంలో సత్యాగ్రహదళం ఏప్రిల్ 7, 1930 ఉదయం 9 గంటలకు అత్తిలి చేరుకుంది. శ్రీరామనవమి కల్యాణోత్సవ వందరిలో ఏర్పరచిన బహిరంగ సభలో కృష్ణమూర్తి ఉప్పు సత్యాగ్రహ ఆవశ్య కత వివరించగా ప్రజలు హర్షద్రవ్యాలు చేశారు. ఒక

అభిమాని నెలకు రూ.25 చొప్పున ఉద్యమ కాలమంతా పంపగలనని ప్రమాణం చేశారు.

అదే నెల మట్లపాలెంలో వశిష్ట గోదావరి నుండి తెచ్చిన ఉప్పు నీటిని మరగకాచి ఉప్పు తయారుచేసి శాసనోల్లంఘన చేసిన ప్రథమ దళ సభ్యులలో కృష్ణమూర్తి ఒకరు. ప్రభుత్వం గాంధీజీని అరెస్టు చేయడాన్ని నిరసిస్తూ ఆయన మే 7న పెంటపాడు గ్రామంలో హర్తాళ్ నిర్వహించి, ప్రభుత్వ నిరంకుశ విధానాన్ని నిశితంగా విమర్శించారు. సభానంతరం రూ.56 విలువగల స్వరాజ్య లవణాన్ని విక్రయించారు. ఆ మరునాడు సహబుందంతో బయలుదేరి తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలోని ప్రత్తిపాడు, జగన్నాథ పురం, మాధవరం గ్రామాల్లో ఖద్దరు ప్రచారం ముమ్మరంగా చేపట్టారు. కృష్ణమూర్తి ప్రబోధం వలన దండగర్ర సహకార సంఘం రూ. 2000 విలువగల ప్రత్తిని కొనుగోలు చేయటానికి తీర్మానించింది. తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో ఖద్దరు అమ్మకాలు విరివిగా పెరిగాయి. 1930 మే నెలలో శాంతి సైనికులు కృష్ణమూర్తి ఆధ్వర్యంలో అనంతవల్లి,

పతాకాన్ని అవిష్కరించటం, కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలలో ఉత్సాహం, పోలీసు వర్గాలలో తీవ్ర క్రోధం కలిగించింది. పోలీసులు కృష్ణమూర్తిని లాఠీలతో తీవ్రంగా కొట్టి దేశద్రోహ నేరం కింద కేసు నమోదు చేసి భీమవరం కోర్టులో హాజరుపరచగా జూన్ 27 నుండి ఏడాది కఠిన కారాగారశిక్ష, రూ.400 జరిమానా విధించి, రాజమండ్రి, తిరుచునావల్లి జైళ్లకు తరలించారు.

స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొనటం వలన ప్రభుత్వ అగ్రహానికి గురికాగా, హరిజనోద్ధరణ కార్యక్రమాలు, సహపంక్తి భోజనాలు ఏర్పాటు చేయడం, స్త్రీవిద్య ప్రోత్సాహం, వితంతు పునర్వివాహాల నిర్వహణ, ఖద్దరు వినియోగించని వారి ఇళ్లకు, వివాహాలలో భోగం మేళాలు ఏర్పరచినవాళ్ల ఇళ్లకు వెళ్లరాదని కృష్ణమూర్తి దంపతులు ప్రతిన చేయటంతో తోటి సామాజికులకు, బంధుమిత్రులకు దూరమయ్యారు. అయినా కృష్ణమూర్తి దేశభక్తి మార్గాన్ని ఏదీడ మరింత ముందుకు నడిచారు.

పసల కృష్ణమూర్తి

జైలులో ప్రసవించి..

గణపవరం పరిసర ప్రాంతాలలో సభలు ఏర్పరచి 'ఉప్పు కొనడం శాసనవిచ్ఛేదం అవుతుంది, కొన్న వారు వీరులు కాగలరు' అని బోర్డు పెట్టి స్వరాజ్య లవణం విక్రయించారు.

జూన్ 8న తాడేపల్లిగూడెం సంతలో కృష్ణమూర్తి, విఠాల వీరభద్రరావు మున్నగు సహచరులతో కలసి విదేశీ వస్త్ర దుకాణం వద్ద పికెటింగు చేస్తుండగా, పోలీసులు అరెస్టు చేసి భీమవరం సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేట్ ఎదుట హాజరు పరచగా ఆయన కృష్ణమూర్తికి జూన్ 10, 1930నుండి ఏడాది కఠిన కారాగార శిక్ష విధించి రాజమండ్రి, వెల్లూరు జైళ్లకు తరలించారు. కాని గాంధీ - ఇర్విన్ ఒప్పందం వలన తొమ్మిది నెలలకే (మార్చి14, 1931న) విడుదలయ్యారు.

శాసనోల్లంఘన ఉద్యమంలో అంగ్ల ప్రభుత్వ నిషేధాజ్ఞల్ని లెక్కచేయకుండా పసల కృష్ణమూర్తి అధ్యక్షతన 1932 జూన్ 27న పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెస్ మహాసభను రహస్యంగా భీమవరంలో నిర్వహించారు. సమావేశానంతరం తీర్మానం కాపీలను పంచిపెడుతూ సభ్యులందరూ భీమవరం సబ్ కలెక్టరు కార్యాలయం వద్దకు వచ్చారు. పోలీసుల నుండి తీవ్ర ప్రతిఘటన ఎదుర్కొంటూ కృష్ణమూర్తి సబ్ కలెక్టరు కార్యాలయం పైకి ఎక్కి జాతీయ

సీతానగరం గౌతమీ సత్యాగ్రహ ఆశ్రమంలో బ్రహ్మజోన్ముల సుబ్రహ్మణ్యం వద్ద కొన్ని నెలలు వైద్యవిద్యలో తర్ఫీదు పొంది స్వగ్రామం చేరి స్వగృహంలో ఆసుపత్రి ఏర్పరచి, డాక్టరును నియమించి, తాను కాంపౌం డరుగా, భార్య నర్సుగా సేవలు అందించడం వారి సేవానిరతికి దర్పణంగా నిలుస్తుంది. 60 ఎకరాల పొలాన్ని సమాజహితానికి ఖర్చుచేసి, పేద ప్రజానీకం కోసం తాడేపల్లిగూడెంలో సంక్షేమ హాస్టలు ఏర్పరచి, కాశీ అన్నపూర్ణ కావిడీతో భిక్షాటనం చేసి వారిని పోషించిన దయాద్రు హృదయుడు కృష్ణమూర్తి. ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని, సామాజిక సేవను, దేశభక్తిని స్మరించుకుంటూ తాడేపల్లిగూడెం పురపాలక సంఘం 'పసల కృష్ణమూర్తి మెమోరియల్ ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల'ను స్థాపించింది. ఈ అనాధారణ త్యాగమయుడు 79వ ఏట సెప్టెంబరు 20, 1978లో కీర్తికాయలయ్యారు.

ఆదర్శ సతీ అంజలక్ష్మి

ఆగర్బ శ్రీమంతుల ఇంట పుట్టి, అపర కుబేరుని ఇంట మెట్టి... భర్తతోపాటు గాంధేయ సిద్ధాంతాలతో జీవితాన్ని మలచుకుని, సమాజసేవకై అస్తినంతా ఆనందంగా సమర్పించిన త్యాగమయి పసల అంజలక్ష్మి రెండవ తరగతి వరకు మాత్రమే చదివినా

స్వరాజ్య ఉద్యమంలో విశేష పాత్ర పోషించారు. గాంధీజీ స్ఫూర్తితో సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమంలో పాల్గొనడంతోపాటు జీవితాంతం స్వయంగా నేసిన ఖద్దరు వస్త్రాలనే ధరించారు. సహాయనిరాకరణ ఉద్యమంలో మద్యం షాపులవద్ద, విదేశీ వస్త్ర దుకాణాలవద్ద పికెటింగ్ చేశారు. ఖద్దరు వస్త్రాల మూటలను నెత్తిన పెట్టుకుని గ్రామాలలో వీధుల వెంట తిరుగుతూ విక్రయించేవారు. ఇంటింటా రాట్నం తిరగాలని, ఖద్దరు ఉత్పత్తి చేయటం వలననే దేశ దారిద్ర్యం పోతుందని ముమ్మర ప్రచారం చేపట్టారు.

1930 ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో భీమవరంలో విదేశీ వస్త్ర దుకాణాల వద్ద పికెటింగు చేస్తున్న అంజలక్ష్మిని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. జనవరి 20, 1931 నుండి ఆరు నెలలు కఠిన కారాగార శిక్ష విధించి మదరాసు, వెల్లూరు జైళ్లకు తరలించారు. గాంధీ ఇర్విన్ ఒప్పందం వలన జైళ్లకాలం ముగియకుండానే మార్చి 7, 1931న విడుదలయ్యారు.

1932 జనవరిలో శాసనోల్లంఘనోద్యమం తిరిగి ప్రారంభమైంది. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ను అన్ని స్థాయిల్లో నిషేధిస్తూ సభలు, సమావేశాలు జరుపరాదని, కరపత్రాలు పంచరాదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. జూన్ 27న ప్రభుత్వ శాసనాలను ధిక్కరిస్తూ భీమవరంలో జిల్లా కాంగ్రెస్ సమావేశాన్ని భీమవరంలో పసల కృష్ణమూర్తి అధ్యక్షతన జరపాలని తీర్మానించారు. అయితే వారి ప్రయత్నాలను అడ్డుకునే క్రమంలో భీమవరం చేరే మార్గాల్లో మూడు రోజుల ముందు నుంచే పోలీసులను మోహరించింది. అంజలక్ష్మి, కృష్ణమూర్తి, కాశీపట్నం కొండయ్య, గారపాటి సత్యనారాయణ, ఉద్దరాజు మాణిక్యంబ తదితరులు చేల గట్ల వెంట పయనించి సమావేశానికి హాజరైనారు. సమావేశం

అజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ్

అనంతరం భర్త కృష్ణమూర్తితో కలిసి తాలూకా ఆఫీసు భవనం పైకెక్కి కాంగ్రెస్ త్రివర్ణ పతాకాన్ని ఎగురవేసి 'చందేమాతరం', 'గాంధీజీకి జై' అంటూ దిక్కులు పిక్కటిల్లేలా నినదించారు. ఆరునెలలు గర్భిణిగా ఉన్న అంజలక్ష్మి ఈ సాహసోపేత కార్యక్రమంలో పాల్గొనటం జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల్ని సంభ్రమాశ్చర్యంలో ముంచివేసింది. ఆంగ్ల పతాకాన్ని తొలగించి త్రివర్ణ పతాకాన్ని ఎగుర వేసిన ఘనత ఆంధ్రదేశంలో ప్రప్రథమంగా అంజలక్ష్మి దంపతులకే దక్కింది. ఇంతలో పోలీసులు లారీచార్జి జరిపి, అందరినీ అరెస్టు చేసి భీమవరం స్పెషల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో హాజరుపరిచారు. జూన్ 27, 1932 నుండి అంజలక్ష్మికి పది నెలలు కారాగార శిక్ష విధించారు. ఐదేళ్ల కుమారుడు అదినారాయణతో పాటు, ఆరు నెలలు గర్భిణిగా ఉన్న అంజలక్ష్మి వెల్లూరు, కన్ననూరు కారాగారాల్లో శిక్ష అనుభవించారు.

అక్టోబరు 29, 1932న వెల్లూరు జైలులో అంజలక్ష్మి ఆదేశితులను ప్రసవించారు.

కృష్ణునిలా కారాగారంలో జన్మించటం వలన 'కృష్ణ' అని, భరతమాత దాస్య విముక్తి పోరాటంలో జన్మించటంవలన 'భారతి' అని కలిసేలా 'కృష్ణభారతి' పేరుపెట్టిన చేసిన దేశభక్తురాలు అంజలక్ష్మి. అంజలక్ష్మి త్యాగనిరతికి, ధైర్యసాహసాలకు గాంధీజీ, పట్టాభి, ప్రకాశం, దండు నారాయణరాజు, ఆత్మకూరి గోవిందా చార్యులు వంటి నాయకులు ప్రశంసల జల్లు కురిపించారు. ఆంధ్రదేశంలోని స్త్రీలోకం అంజలక్ష్మికి నీరాజనాలు పట్టింది.

స్వరాజ్యం లభించినపుడు గాంధీజీ కలలు నెరవేరుతాయని పేదల స్థితిగతులు మారుతాయని ఆశించిన అంజలక్ష్మిని స్వతంత్ర భారత రాజకీయ రంగంలో చోటుచేసుకున్న ఆశిత పక్షపాతం, అవినీతి, స్వార్థచింతన కలత పెట్టాయి. దాంతో రాజకీయాలకు దూరంగా ఉండిపోయారు. స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో వెనుక వరుసలో ఉన్న శక్తులు ముందుకు తోసుకువచ్చి ఇదంతా తమ

త్యాగఫలమే అని ప్రగల్భాలకు పోతుండటంతో విస్మయంతో ఉండిపోయారు.

అంజలక్ష్మి సేవలను ప్రస్తుతిస్తూ భారత ప్రభుత్వం స్వాతంత్ర్య రజతోత్సవాలను మరన్నరించుకుని (ఆగష్టు 15, 1972) తామ్రపత్రంతో సత్కరించింది. అక్టోబరు 2, 1995న మహాత్మాని 125వ జయంతి సందర్భంగా హైదరాబాదులోని ఆంధ్రమహిళా సభ ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానించి ఘనంగా సత్కరించింది. 1998లో న్యూఢిల్లీలో జరిగిన అంతర్జాతీయ -మహిళా దినోత్సవంలో ఆమెను 'త్యాగమయి'గా కీర్తించారు. జీవితాంతం ఖద్దరునే ధరిస్తూ, గాంధీజీనే స్మరిస్తూ సమాజసేవకై పరితపిస్తూ మనుగడ సాగించిన అంజలక్ష్మి డిసెంబరు 3, 1998న తన 94వ ఏట దైవసాన్నిధ్యం చేరారు.

(పసల దంపతుల కుమార్తె కృష్ణభారతిని జూలై 4న ప్రధాని నరేంద్రమోదీ భీమవరంలో సత్కరించిన సంగతి పాఠకులకు తెలిసిందే. వ్యాసకర్త పసల కృష్ణమూర్తి మనవరాలు) ★

వార్తా విశేషాలు

ఘనంగా లక్ష్మీకాంతరావు శతజయంతి

పరిగి : స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, పరిగి బాబాగా ప్రసిద్ధి పొందిన లక్ష్మీకాంతరావు శత జయంతి ఉత్సవాలు జూలై 22న, పరిగిలో ఘనంగా నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథులుగా కె.మహేశ్వరెడ్డి, మాజీ ఎంపీ కొండా విశ్వేశ్వరరెడ్డిలతో పాటు డీఆర్ఎస్, బీజేపీ, కాంగ్రెస్ నాయకులు కూడా పెద్దసంఖ్యలో హాజరయ్యారు. ★

జూలై 25న కురిసిన భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో గోదావరి వరద బాధితులకు నిత్యావసర సరుకులను అందిస్తున్న సేవాభారతి-చర్ల కార్యకర్తలు

వరద బాధితులకు ఆర్ఎస్ఎస్ సాయం

భాగ్యవగరం : జూలై 23న కురిసిన కుంభ వృష్టితో బేగంపేట, బ్రాహ్మణవాడి, మయిరిమార్గ ప్రాంతాలు అతలాకుతలమైనాయి. వీధులలో ఐదారు అడుగుల ఎత్తున నీరు నిలిచింది. ఇళ్లలోకి కూడా నీళ్లు వచ్చాయి. దీనితో చాలా ఇళ్లలో ఉన్న నిత్యావసర సామాగ్రి మొత్తం నీళ్ల పాలయ్యింది. వర్ష బీభత్సంలో చిక్కుకున్న కుటుంబాలకు స్థానిక ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు భోజనం, పాలు, బిస్కెట్లను అందజేశారు. ★

కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ లో భారత క్రీడాకారులు అద్భుతాలు సృష్టిస్తున్నారు. ఆగస్ట్ 2 (సాయంత్రం) నాటికి ఒక్క మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ లోనే 7 పతకాలు (3 స్వర్ణం, 3 రజతం, 1 కాంస్యం) సాధించారు. మీరాబాయి చాను, జెర్రీమి లాల్ నిమంగా, అచింత ఘోషి 'స్వర్ణ' చరిత్ర లిఖిస్తే.. బింద్యారాణి, సంకేత్, హర్మిందర్ రజత పతకాలతో అదరగొట్టారు. గురురాజ్ పూజరి కాంస్యంతో మెప్పించాడు. జూబిలీలోనూ కాంస్య, రజతాలు దక్కాయి.

కామన్వెల్త్ లో 'కనక' ధార...

మా ణికాాలు మట్టి నుంచే ఉద్భవిస్తాయి, ఆకాశం నుంచి ఏమాత్రం ఊడిపడవు. పేదరికంతో పోరాటం నుంచే అసలు సిసలు విజేతలు వెలుగులోకి వస్తారని మరోసారి రూఢీ అయ్యింది. కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో భారత్ కు తొలి పతకం అందించిన సంకేత్, తొలి బంగారు పతకం సాధించిన మీరాబాయి చానుల అసాధారణ విజయాలే ఇందుకు తార్కాణం.

బర్మింగ్ హామ్ వేదికగా జరిగిన 2022 కామన్వెల్త్ గేమ్స్ రెండోరోజు పోటీలలో భాగంగా జరిగిన మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ పురుషుల 55 కిలోల విభాగంలో యువ లిఫ్టర్ సంకేత్ మహాదేవ్ రజత పతకంతో భారత పతకాల ఖాతాను తెరిస్తే.. మహిళల 49 కిలోల విభాగంలో మీరాబాయి చాను భారత్ కు తొలి బంగారు పతకం అందించింది. 27 ఏళ్ల మీరాబాయి చాను, 21 ఏళ్ల సంకేత్ మహాదేవ్ విజయాలు దేశంలోని కోట్లాదిమంది యువతకు స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలిచిపోతాయి.

'బంగారు' కొండ చాను

కండబలం, గుండెబలం దండిగా అవసరమైన మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ క్రీడలో అమ్మాయిలు రాణించడం మంటే ఆషామాషీ కాదు. తెలుగుతేజం కరణం మల్లీశ్వరి, కుంజారాణి దేవి వంటి దిగ్గజ లిఫ్టర్లకు అసలు సిసలు వారసురాలిగా మీరాబాయి నిలిచింది. మణిపూర్ లోని మారుమూల ప్రాంతానికి చెందిన ఓ చిరుదొంగ కుటుంబం నుంచి మీరాబాయి చాను వెలుగులోకి వచ్చింది. విలువిద్యలో మేటి క్రీడాకారిణి కాబోయి అయిష్టంగానే మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ క్రీడలో అడుగుపెట్టింది. అనతి కాలంలోనే ఎన్నో రికార్డులు సాధించింది. ఎనిమిది మంది సభ్యులు గల తన కుటుంబానికి అవసరమైన వంటచెరుకు కోసం పొరుగునే ఉన్న అడవికి కాలినడకన 20 కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లి కట్టెల మోపులు మోసుకుంటూ రావడం ద్వారా శారీరక పట్టుత్వాన్ని శక్తిసామర్థ్యాలను కూడగట్టుకొంది. ఈ అనుభవమే తనకు మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ రాణించడానికి ఎంతగానో ఉపయోగ

పడిందని మీరాబాయి అనేక సందర్భాల్లో చెప్పింది.

మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ లో మీరాబాయి శిక్షణ ప్రారంభించిన ఏడాది కాలంలోనే తొలి బంగారు పతకం గెలుచుకుంది. 2009 జాతీయ మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ పోటీల యువజన విభాగంలో విజేతగా నిలిచిన మీరాబాయి కేవలం ఐదేళ్ల వ్యవధిలోనే 170 కిలోల బరువు ఎత్తే స్థితికి తన సత్తాను పెంచుకొంది. గ్రాస్టో వేదికగా 2014లో ముగిసిన కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో మీరాబాయి రజత పతకంతో బోటీ కొట్టింది. 2016 రియో ఒలింపిక్స్ కు సైతం అర్హత సంపాదించిన చాను క్లీన్ అండ్ జెర్నీ స్నాచ్ విభాగాలలో మొత్తం 192 కిలోల బరువెత్తడం ద్వారా కుంజారాణి దేవి పేరుతో ఉన్న 12 సంవత్సరాల జాతీయ రికార్డును తెరమరుగు చేసింది. ఒలింపిక్స్ లో మాత్రం పతకం సాధించడంలో విఫలమైంది.

2017లో జరిగిన ప్రపంచ మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ పోటీలలో మీరాబాయి బంగారు పతకం సాధించడం ద్వారా సంచలనం సృష్టించింది. 2018 కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో బంగారు పతకం సాధించిన చాను 2019లో దోహ్ వేదికగా ముగిసిన ప్రపంచ మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ పోటీలలో స్వర్ణ విజేతగా అవతరించింది. తన పేరుతో ఉన్న జాతీయ రికార్డును తానే మెరుగు పరచుకుంటూ వచ్చింది. మీరాబాయి 2018లో దేశ అత్యున్నత క్రీడాపురస్కారం రాజీవ్ ఖేల్ రత్న (ప్రస్తుతం ఈ అవార్డును 'మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ ఖేల్ రత్న' గా పేరు మార్చారు.) సైతం అందుకుంది. 2014 కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో రజతం, 2018 గోల్డ్ కోస్ట్

క్రీడా కృష్ణ, 8466864969

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో స్వర్ణం, 2022 బర్మింగ్ హామ్ గేమ్స్ లో బంగారు పతకం సాధించడం ద్వారా చాను అరుదైన ఘనతను సొంతం చేసుకోగలిగింది. వరుసగా రెండు కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో స్వర్ణపతకాలు సాధించిన భారత తొలి మహిళా మొట్టమొదటి లిఫ్టర్ గా రికార్డుల్లో చేరింది. గత ఏడాది జరిగిన టోక్యో ఒలింపిక్స్ తొలిరోజు పోటీలలో భాగంగా నిర్వహించిన మహిళల మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ 49 కేజీల విభాగంలో మీరాబాయి చాను రజత పతకం సాధించడం ద్వారా సంచలనం సృష్టించింది. 2000 సిడ్నీ ఒలింపిక్స్ లో కరణం మల్లీశ్వరి తర్వాత మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ లో పతకం సాధించిన భారత మహిళగా, రజత పతకం నెగ్గిన తొలి మహిళగా మీరాబాయి చాను చరిత్ర సృష్టించింది. సిడ్నీ ఒలింపిక్స్ లో తెలుగు తేజం కరణం మల్లీశ్వరి రెండు దశాబ్దాల క్రితం కాంస్యం సాధించగా ఇప్పుడు మీరాబాయి రజతంతో మెరిసి మురిసింది.

అసాధారణ ప్రతిభకు 'సంకేతం'

బర్మింగ్ హామ్ గేమ్స్ లో భారత్ కు తొలి పతకం అందించిన 21 సంవత్సరాల లిఫ్టర్ సంకేత్ మహాదేవ్ సర్గార్ రెక్కాడితో కానీ డొక్కాడని ఓ నిరుపేద కుటుంబం నుంచి వెలుగులోకి వచ్చాడు. తన తండ్రి నిర్వహించే టీ కొట్టు, పాన్ షాప్ లో సాయంగా ఉండే వాడు. పకోడి, వడా పావ్ కూడా తయారు చేసేవాడు. తన కుటుంబ ఆర్థిక పరిస్థితిని మార్చా లన్న పట్టుదలతో సంకేత్ ఆటలో అదరగొడుతున్నాడు. గత ఏడాది పాటియాలాలో నిర్వహించిన జాతీయ మొట్టమొదటి బిస్టింగ్ శిబిరంలో పాల్గొనడం ద్వారా భారతజట్టులో చేటు సంపాదించాడు. 55 కిలోల విభాగంలో సంకేత్ స్నాచ్, క్లీన్ అండ్ జెర్నీ విభాగాలలో మొత్తం 248 కిలోల బరువెత్తి రజత పతకం సాధించి దేశానికి, తన కుటుంబానికి గర్వకారణంగా నిలిచాడు. తన తండ్రి మహాదేవ్ చిరకాల స్వప్నాన్ని కామన్వెల్త్ పతకంతో సాకారం చేయటం తనకు గర్వకారణమని సంకేత్ ప్రకటించాడు. ★

గృహాలక్ష్మి మా ఇంటి మహాలక్ష్మి అనేవి మనం ఎప్పుడూ వింటుండే మాటలు. సాహిత్యపరంగా 'గృహాలక్ష్మి' ఒక పత్రిక. వనితలకు విద్య ఉండి తీరాలని ఆనాడే ఉద్యమించిన సంస్థ. బాగా చదువుకున్న అతివలు చక్కగా ఆలోచించి, సమాజంలోని ఇతరులందరి మెప్పు పొందగలరని విస్తృత ప్రచారం చేసిన వ్యవస్థ. తమ మనసులో ఉన్న భావాల్ని అక్షరబద్ధం చేస్తే అందరికీ మేలు కలుగుతుందని పరిపూర్ణంగా విశ్వసించి, ఆ భావవాహినినే స్త్రీ లోకాన ప్రవహింపజేసిన పత్రిక అది. ఇప్పుడు కాదు, ఎప్పుడో తొమ్మిది దశాబ్దాల క్రితమే స్వర్ణ కంకణ పురస్కారం ప్రకటించారు. సారస్వతంతో పాటు సామాజిక, సేవారంగాల్లో నిరంతర కృషి సాగించిన దానిని ఇస్తూ వస్తున్నారు. స్వర్ణ కంకణమనేది స్త్రీ మూర్తులకు అందించే నమ్మనత బహూకరణ. ఆ విలక్షణ సత్కారాన్ని తెలుగునాట మొట్టమొదట సాధించిన సాటిలేని మేటి కవయిత్రి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ. ఉదయించింది 6 అక్టోబర్ 1896, అస్తమయం 13 ఆగస్ట్ 1978. అంటే ఎనిమిది పదులకు పైగా జీవితకాలం.

'గృహాలక్ష్మి'మ్మ... కనుపర్తి

చదువంటే పుస్తకం కాదు, మస్తకం. తమలోని ఆలోచనల వికాసం ముందుకు నడిపిస్తుంది. ప్రత్యేకించి మహిళా విద్య బహుళ ప్రయోజనాలు కలిగించి వ్యక్తిగతంగా, కుటుంబపరంగా సామాజికంగా అత్యున్నత ప్రమాణాలకు దోహదపడుతుంది. చుట్టూ ఉన్న స్థితిగతులపైన పరిజ్ఞానమున్న వారు తమతో పాటు తోటివారి సమస్యల పరిష్కారానికి దారులు అన్నేషిస్తారు. తాము అవగాహన పెంచుకొని, చుట్టుప్రక్కల వారికి కలిగేలా చేసి మార్గదర్శక నిలుస్తారు. అందుకే రచయిత్రిగా కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ లిఖితపూర్వక సేవా ప్రక్రియ చేపట్టారు. లేఖల విధానాన్ని ఆచరణకు తెచ్చి, వనితాలోకానికి చెప్పాలనుకున్నవన్నీ చెప్పగలిగారు. అవన్నీ పలు భాగాలు, సంపుటాలుగా వెలువడ్డాయి. వాటిలో ఆమె ప్రస్తావించని అంశమంటూ లేదు. వరకట్నం సమస్యను విశ్లేషించారు. విద్యావిధాన తీరు తెన్నులను సహేతుకంగా విమర్శించారు. వైద్యరంగంలోని లోటుపాట్లను తూర్పారబట్టారు. సామాజిక దురాచారాలనెన్నింటినో పేరుపేరునా ఎండగట్టారు. మూఢనమ్మకాలను తీవ్ర పదజాలంతో నిరసించారు. ఆ కలం కేవలం సమస్యల పరిష్కారాలకే పరిమితం కాలేదు. అలాంటి జాతీయ నాయకుల మూర్తిమత్వాన్ని, స్త్రీ శక్తిని విస్తృతపరిచారు. వాటిల్లో 'శారద తన మిత్రురాలు కల్పలత'కు రాసినట్లు ఉంటుంది. రచయిత్రి ఈ లేఖల ప్రక్రియనే ఎందుకు

ఎంచుకున్నారంటారా? దీని వెనుక ఓ కథ ఉంది మరి! ఆ కాలంలోనే ఒక పత్రికలో వసంత లేఖలు వస్తుండేవి. కనుపర్తి వారి ఇంటిపక్కనే నివసించే ఒక వృద్ధురాలు తరచూ వచ్చి ఉత్తరాలు రాయించుకుని వెళ్తుండేది. ఇదంతా ప్రభావం చూపడంతో, 'శారద లేఖలు' ద్వారా సారస్వత జైత్రయాత్ర సాగించారు వరలక్ష్మమ్మ.

సరళ భాషలో లేఖలు

పదుల సంవత్సరాల క్రిందట ఒక అంత సరళ భాషలో లేఖలు రాయడం విశేషమే! మచ్చుకు ఒక రచన చూద్దాం.

సౌభాగ్యవతియగు కల్పలతకు,

నెచ్చెలీ! పల్లెటూరి వారికేమీ, పట్టణవాసపు స్త్రీలకు మాత్రమూ పత్రికా పఠనమవసరము గాదా? శీతల మారుతము వలె వారాపత్రికల యందలి జ్ఞానామృతము రసదులైల్లరకు సేవ్యము.

మరొక లేఖలో -

కల్పలతా!

నీవంటి చదువుకున్న వారిలోనే ఇంతటి అజ్ఞానులు, ఆశాపూరితలు, ఆకాశహర్షములు నిర్మించువారు ఉన్నప్పుడు ఇక ఇతరుల గురించి అనుకొననేల?

ఇంకొక ఉత్తరంలో -

నెచ్చెలీ! మహాత్ముడు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు, నేను అటుకు వెళ్లుదుననియు, ఆయనను దర్శింతుననియు కలలోనైన అనుకొనలేదు!

తెలుగునాట ఉన్న వనితలను ఉద్దేశించి,

వరలక్ష్మమ్మ ఎంచుకున్న పేరే కల్పలత. చారిత్రకంగా, సాంఘికంగా, వ్యావహారికంగా, వనితాభ్యుదయపరంగా తన లేఖలు ప్రజల్లోకి వెళ్లాలన్నదే ఆమె యోచన. అంతకుముందు ఏం జరిగిందో లేఖల్లో వెల్లడించారు. అప్పట్లో జరుగుతున్నవాటిని విశదీకరించారు. ఇకముందు జరగాల్సిన వాటి వివరాలనీ తేటతెల్లం చేశారు. ఆనాటి సత్యాగ్రహ పోరాటం, విదేశీ వస్తు బహిష్కరణం, స్త్రీ జన చైతన్యం అంతా ఆమె లేఖల్లో ప్రతిఫలిస్తుంది. ఎంత తెలివి ఉన్నా ఉపయోగానికి రాని వైనాన్ని బయటపెడుతూ ఒక చోట ఇలా అంటారామె - 'ఏమి చదువుకుంటే నేమి! ఎంత తెలివి ఉంటే నేమి? అటువంటి మొగుడు, అటువంటి పుట్టిల్లి! ఆమె తెలివితేటలేమి జేయను? అడవిగావిన వెన్నెల' అంటూ కొందరి పోకడల మీద చురకలంటించారు. ఆ కలానికి ఉన్న పదును ఇంతా అంతా కాదు. సందర్భానుగుణంగా మాటలు వాడి మంచి రచయిత్రిగా నిరూపించుకున్నారు.

విశిష్ట రచనలు

ఆమె చేపట్టిన లేఖన ప్రక్రియలో సంస్కృతి, నాగరికత, భాషాపాటవం, దేశభక్తి, అభ్యుదయ దృక్పథం, తార్కిక రీతి, క్రియాశీలతలన్నీ జతచేరాయి. ఆమె రాసిన పుస్తకాల పేర్లే ఆ ఆధునిక స్వభావాన్ని వివరిస్తాయి. 'నమో ఆంధ్రమాత' అనేది గేయ సంపుటి కాగా, 'మహిళా మహోదయం' మొదలైనవి నాటికలు.

‘నాడు మాట’ పేరిట పద్యాల రాశారు. మహాత్మాగాంధీపై దండకం వెలువరించారు. ఒక ద్విపద కావ్యాన్ని రాశారు. కథలు, నవలలు, జీవితచరిత్రలు, పిల్లల పాటలు ఎన్నెన్నో పాఠకలోకానికి అందించారు. ఆమె కలం నుంచి జాలువారిన వ్యాసరాజం ‘స్త్రీ అబల కాదు’ రచనా శైలి బంగారు పతకాన్ని అందుకుంది. స్త్రీల కళా నిపుణతను వర్ణిస్తూ పలు రచనలు చేశారు. కవిపండిత ప్రపంచంలో శత జయంతి గౌరవం సాధించిన ఒకేఒక తెలుగు మహిళామణిగా ఆమెకెంతో పేరు. కాలమ్ నిర్వహణ కర్తగా పత్రికా రంగాన తనదైన ముద్రవేశారు. కవితా ప్రవీణురాలిగా పౌరసత్వారం పొందారు. ‘కథ ఎట్లా ఉండాలి’ అని రచయితలు, రచయిత్రులకు ప్రత్యేక పుస్తకం ద్వారా సూచించారు. ఏ ప్రక్రియను స్వీకరించినా, తానేమిటో చాటిచెప్పారు. ఆ కారణంగానే ఆమె రచనలనేకం అనేక దేశీయ భాషల్లోకి అనువాదమయ్యాయి. ‘నా లక్ష్యం స్త్రీ శ్రేయం, నా జీవన ధ్యేయం ధర్మపరిరక్షణం’ అని ప్రకటించుకున్నారు. మరో విలక్షణత-ఆకాశవాణి కార్యక్రమాల ద్వారా వనితా చైతన్య కృషి. విజయవాడతో పాటు మద్రాసు రేడియో స్టేషన్ల నుంచి ప్రసంగాలిచ్చారు. సాహిత్య అకాడమీ పురస్కృతులను స్వీకరించారు. తన ఆశయాల పరిపూర్తికి అనువుగా ‘స్త్రీహితైషి మండలి’ని స్వస్థలం బాపట్లలో స్థాపించారు. ప్రపంచస్థాయి

తెలుగు మహాసభల వేదికనుంచి సందేశాలిచ్చి, అతివలను ఏకోన్ముఖం చేయగలిగారు. తొలికథ ‘సౌదామిని’ రాసినప్పుడు, ఆమెకు 22 ఏళ్లు. జీవితానుభవాలు నేర్పిన పాఠాలతో నాయక రచయిత్రిగా రాణింపు అందుకున్నారు. సాహిత్యానికి సేవను జతపరచడంతో, ఆమె పేరు అప్పట్లో అంతటా మారుమోగింది. రాసిన ప్రతిపుస్తకం, చేసిన ప్రతి ప్రసంగం ప్రజల సమాదరణకు పాత్రమయ్యాయి.

దేశభక్తి దివ్యశక్తి

‘వసుమతి’ అనే పేరు విన్నారు కదూ! అదే వరలక్ష్మమ్మ మొదటి నవల. రాయడమైతే రాశారు కానీ, ప్రచురణకు దాదాపు పదిహేనేళ్లు వట్టింది. పరిస్థితులు కలిసి రాకపోవడమే మూలకారణం. అదే రచనలో ఆమె కథాకథన రీతి, సామాజికాంశాల చిత్రీకరణ, చేసిన వ్యాఖ్యానాల పరంపర మరెవ్వరికీ అంతగా సాధ్యమయ్యేవి కావు. ప్రతి ఒక్కరు ఆ రచనా వైభవాన్ని ఆస్వాదించవలసిందే. ఎందుకూ అంటే... మానవ స్వభావాల అభివర్ణన తెలుసుకునేందుకు. స్వాభావబలక్లిష్ట పేరిట అనసూయ పత్రికలో కవిత్వ రచన చేశారామె. అదే పత్రికలో స్వర్ణధార శీర్షికన వరస రచనలు కొనసాగించారు. ‘అయిదు మాసములు ఇరువది దినములు’ అనే కథలో, ఖద్దరు ఉద్యమ విధానం జనులను ప్రత్యేకించి మహిళలను ఎంతగా ప్రభావితం చేసిందో ఆ కథలో చెప్పారు.

జంధ్యాల శరత్బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

దేశ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ శుభతరుణంలో కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ దేశభక్తి రచనలను స్మరించుకుందాం. ఉదాహరణకు:

‘కరుణగల తల్లి, మా పాలి కల్పవల్లి అమ్మా భారతీ! వందనమమ్మ నీకు’ - అంటూ ప్రస్తుతించారు.

‘ప్రతి ఫలాకాంక్ష లేని సేవా పరాయణులను లోకమే గుర్తించి గౌరవించును’ అన్నారు. నిజమే! ఆమెకు ఉన్నదల్లా సమాజ సేవాకాంక్ష. రూపంలో నిండుదనం. ఎప్పుడూ ప్రసన్నంగా ఉండే వదనం. భారతీయ సంస్కృతికి ప్రతీకలా వస్త్రధారణ. కలంలో ఎంత సున్నితత్వమో గళంలో అంత గాంభీర్యం. స్నేహ స్వభావి. నాడు కొంతమంది రేపిన అలజడికి ఎంతమాత్రం జంకలేదు. తను ఎంచుకున్న సారస్వత సేవా మార్గంలోనే సాగి, అందరి మన్ననలకూ పాత్రులయ్యారు.

నివాళి

వాసా బసవరాజు కన్నుమూత

1931-2022

పాత తూర్పు గోదావరి జిల్లా తొలితరం స్వయంసేవకులలో ఒకరు, ఆంగ్ల జాతీయ వారపత్రిక ‘ఆర్గనైజర్’ బాలల కథల అనువాదకుడు వాసా బసవరాజు 96వ ఏట ఈ జూలై 28న తుదిశ్వాస విడిచారు. జనవరి 19, 1931న రామచంద్రపురం తాలూకా నల్లూరులో ఆయన జన్మించారు. ఎన్నో ఉద్యోగ అవకాశాలు వచ్చినా బతకడం కోసం బడిపంతులు అని కాక, బడిపంతులు బతుకు దేశం కోసం, దేశభక్తులను తీర్చిదిద్దడం కోసం అని భావించి ఉపాధ్యాయ వృత్తిని ఎంచుకున్న ఆదర్శ పౌరులు.

పదేండ్ల వయసులోనే స్వయంసేవక్ అయ్యారు. జిల్లా శారీరక్ ప్రముఖ్గా, జిల్లా బౌద్ధిక్ ప్రముఖ్గా, జిల్లా కార్యవాహగా బాధ్యతలు నిర్వహించి ఎందరో స్వయంసేవకులను తీర్చిదిద్దిన కార్యశీలి. ఆ తర్వాత సంఘం సూచన మేరకు విశ్వ హిందూ పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన అయోధ్య రామ మందిర

ఉద్యమంలోనూ, గోవధ నిషేధ ఉద్యమంలో పాల్గొని అనేకమందికి స్ఫూర్తినిచ్చారు. ఏబీవీబీకి, ఉపాధ్యాయ సంఘానికి వీరు చేసిన సేవలు శ్లాఘనీయమైనవి.

ప్రభుత్వం ఉద్యోగ రీత్యా ఎక్కడికి బదిలీ చేసినా అక్కడికి వెళ్లి సంఘ శాఖలను విస్తరింపజేశారు.

శ్రీకృష్ణుడు, వివేకానందులను ఆదర్శంగా తీసుకొని గీతాజయంతి, వివేకానంద జయంతి ఉత్సవాలను జరిపించి, ఎందురో యువతీయువకులను శీలవంతులుగా, ఆధ్యాత్మిక చింతనాపరులుగా తీర్చిదిద్దారు. బాలలకు ప్రేరణదాయకంగా ఉండే కథలు ఆనాడు ఆర్గనైజర్ వారపత్రికలో వెలువడేవి. ఆ కథలలో కొన్నింటిని తెలుగులోకి అనువదించి తన తండ్రి సూరన్న పేరున 1964లో అచ్చు వేయించారు. సంఘశాఖలలో చెప్పుకోవాలనే ఆశయం ఈ ప్రయత్నం వెనుక ఉంది.

బసవరాజు ఆత్మకు సద్గతులు కలగాలని ప్రార్థిద్దాం.

తెలుగుకుందాం

అయ్యప్పస్వామి ఆలయం-బొంతపల్లి

సంగారెడ్డి జిల్లా, గుమ్మడిదల మండలంలోని బొంతపల్లి గ్రామంలో ఈ ఆలయం ఉంది. బొంతపల్లికి చెందిన అయ్యప్ప భక్తులు 1999లో దీనిని నిర్మించారు. శబరిమలైలో ఉన్న అయ్యప్పస్వామి మూలవిరాట్టును పోలిన స్వామి విగ్రహాన్ని ఈ ఆలయంలో ప్రతిష్ఠించారు. ఆలయ ప్రాంగణంలో సాయిబాబా, శరభ లింగేశ్వరస్వామి, నవగ్రహాలు, అభయాంజనేయస్వామి, బొంతపల్లి భద్రకాళీ సమేత వీరభద్రస్వామి దేవాలయాలు ఉన్నాయి. కార్తికమాసంలో ఇక్కడికి భక్తులు పెద్దసంఖ్యలో వచ్చి మొక్కులు తీర్చుకుంటారు.

కథ

తెలివి తక్కువ కప్ప

అనగనగా ఒక అడవి. ఆ అడవిలో ఒక ఎలుక, ఒక కప్ప ఎంతో స్నేహంగా జీవించేవి. ప్రతిరోజు ఉదయం కప్ప చెరువులో నుంచి బయటికి వచ్చి దానికి దగ్గరలోనే ఉన్న ఒక చెట్టు కింది కలుగులో నివాసం ఉంటున్న ఎలుక దగ్గరకు వెళ్లి మధ్యాహ్నం వరకూ దానితో సరదాగా గడిపి తిరిగి వచ్చేది. ఎలుక కూడా కప్పతో ఎంతో సరదాగా, స్నేహంగా ఉండేది. కప్ప రాక కోసం నిత్యం ఎదురుచూసేది. అయితే కొంతకాలానికి కప్ప ఆలోచనలో పడింది. 'ప్రతిరోజూ నేనే ఎలుక దగ్గరికి వెళుతున్నాను. నా దగ్గరికి అది ఒక్కసారి కూడా రావడం లేదు. స్నేహితులన్నప్పుడు ఒకరి ఇంటికి ఒకరు రావాలి కదా మరి' అని భావించింది. ఈ విషయాన్ని ఎలుక గ్రహించేలా, దానిని కూడా తన నివాసానికి రప్పించేలా చేయాలనుకుంది కప్ప. వెంటనే ఒక ఉపాయం ఆలోచించింది. రోజులాగే ఆ రోజు కూడా ఎలుక దగ్గరికి వెళ్లింది కప్ప. కానీ తిరిగి వచ్చేటప్పుడు దాని కాలికి, ఎలుక తోకతో దారం కట్టింది. ఎలుక అది గమనించలేదు. మధ్యాహ్నం అయింది. కప్ప వెళ్లొస్తానని ఎలుకతో చెప్పి ముందుకు కదిలించి. అప్రయత్నంగా ఎలుక కూడా ముందుకు కదలాల్సి వచ్చింది.

రావడం లేదు.

స్నేహితులన్నప్పుడు ఒకరి ఇంటికి ఒకరు రావాలి కదా మరి' అని భావించింది.

ఈ విషయాన్ని ఎలుక గ్రహించేలా, దానిని కూడా తన నివాసానికి రప్పించేలా చేయాలనుకుంది కప్ప. వెంటనే ఒక ఉపాయం ఆలోచించింది.

రోజులాగే ఆ రోజు కూడా ఎలుక దగ్గరికి వెళ్లింది కప్ప. కానీ తిరిగి వచ్చేటప్పుడు దాని కాలికి, ఎలుక తోకతో దారం కట్టింది. ఎలుక అది గమనించలేదు. మధ్యాహ్నం అయింది. కప్ప వెళ్లొస్తానని ఎలుకతో చెప్పి ముందుకు కదిలించి. అప్రయత్నంగా ఎలుక కూడా ముందుకు కదలాల్సి వచ్చింది.

పద్యము

వంపుకర్తగాచి వంపు తీర్చగవచ్చు
కొండలన్నీ పిండిగొట్టవచ్చు
కలినచిత్తు మనసు కలిగింపగా రాదు
విశ్వదాభిరామ విసుర వేమ!

భావం : వంకరగా ఉన్న కర్తను వేడిచేసి తిన్నగా చేయవచ్చు. కొండలను సైతం పిండిచేయవచ్చు. కానీ కలినచిత్తుని దయావంతునిగా మార్చలేం.

శ్లోకము

కర్ణస్వచం, శిబిర్కాంసం

జీవం జీమూతవాహనః ॥

దదా దధీచిరస్థిని

నాస్త్వదేయం మహాత్మనామ్ ॥

భావం : కర్ణుడు తన చర్మాన్ని ఒలిచి ఇచ్చేశాడు. శిబి చక్రవర్తి తన దేహాన్ని కోసి మాంసాన్ని దానం చేశాడు. జీమూతవాహనుడు తనకు తానే ఆహారంగా సమర్పించుకున్నాడు. దధీచి తన వెన్నెముకను దానం చేశాడు. ఇలా మహాత్ములు సమర్పించలేనిది ఏమీ లేదు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

నా గొడవ	దాశరథి కృష్ణమాచార్య
విశ్వంభర	గురజాడ
ప్రజల మనిషి	సినారె
రుద్రవీణ	కాళోజీ
కన్యాశుల్కం	వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామి

‘బ్రహ్మరూప-రంగేంద్రాచార్య’
‘బ్రహ్మరూప-రంగేంద్రాచార్య’
‘బ్రహ్మరూప-రంగేంద్రాచార్య’
‘బ్రహ్మరూప-రంగేంద్రాచార్య’

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

సుభద్రకుమారి చౌహాన్

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమకారిణి, హిందీ కవయిత్రి. అగస్ట్ 16, 1904న ఉత్తరప్రదేశ్ లోని సహల్ పూర్ గ్రామంలో జన్మించారు. 1921లో సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమంలో చురుగ్గా పనిచేశారు. నాగపూర్ లో అరెస్టు అయిన మొట్టమొదటి మహిళా సత్యాగ్రహి సుభద్ర కావడం విశేషం. ఉద్యమంలో భాగంగా 1923, 1942లలో కూడా అరెస్ట్ అయ్యారు. ఫిబ్రవరి 15, 1948న మరణించారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. బెంగాల్ దుఃఖదాయిని అని ఏ నదిని పిలుస్తారు?
2. అమెరికా స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?
3. మనదేశంలో సూర్యుడు ఉదయించే మొట్టమొదటి రాష్ట్రం ఏది?

సమాధానాలు: 1. టామెగోర్ నది; 2. జూలై 4 (1776); 3. గుజరాత్.

మెదడుకు మేత

మూతి వేలెడు,
తోక బారెడు?

09 అంశ 'రీయస్: యాజ్ఞ

మంచిమూట

విజయాన్ని ఇచ్చేది
సామర్థ్యం, దాన్ని
నిలపగలిగేది
నడవడిక..

విషయం గ్రహించిన ఎలుక 'ఎంత పనిచేశావ్, మిత్రమా!' అంటూ కప్పను అనుసరిస్తూనే చెరువు దగ్గరికి వెళ్లింది.

కప్ప చెరువులోనికి దిగగానే ఎలుక దాని వీపు మీద ఎక్కి కూర్చుంది. 'చూశావా మిత్రమా నిన్ను నా నివాసానికి ఎలా రప్పించానో...' అంటూనే ఎలుక బరువు మోయలేక నీటిలో మునిగిపోబోయింది, కప్ప. అప్పుడు దానికి తెలిసివచ్చింది తన నివాసంలో ఎలుక ఉండలేదన్న సంగతి.

పైనుంచి ఇదంతా గమనిస్తున్న ఒక గ్రద్ద ఒక్కసారిగా చెరువులో దూకి ఎలుకను పట్టుకొని చెట్టుపైనే వాలింది.

కప్పను ఎలుక పట్టుకోవడం వల్ల అది కూడా గ్రద్దకు చిక్కింది.

కప్ప అనాలోచిత చర్య కారణంగా ఇద్దరూ గ్రద్దకు ఆహారమయ్యారు. ★

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి రంధి లక్ష్మీనరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్ లో
సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

చేపట్టిన పనులు సమయానికి పూర్తిచేస్తారు. అలయాలు సందర్శిస్తారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు లభించే వీలుంది. వ్యాపారులు ఉత్సాహంగా సాగుతారు. ఉద్యోగులకు కోరుకున్న మార్పులు ఉండవచ్చు. క్రీడాకారులు, రచయితలు శుభవార్తలు వింటారు. 8,9 తేదీల్లో అనారోగ్యం. కొన్ని క్లిష్ట సమస్యలు. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని ధ్యానించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కార్యక్రమాలలో కొంత జాప్యం తప్పదు. కొన్ని వివాదాలు ఓర్పుతో పరిష్కరించుకుంటారు. సన్నిహితుల సాయంతో కొన్ని వ్యవహారాలలో విజయం సాధిస్తారు. వ్యాపారస్తులు సొంత ఆలోచనలతో లాభాలు అర్జిస్తారు. ఉద్యోగులు అనుకూలస్థితి మధ్య విధులు నిర్వహిస్తారు. విద్యార్థులకు గందరగోళం తొలగుతుంది. 10, 11 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. అనుకోని ప్రయాణాలు. శివాష్టకం పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, అర్ధ, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ఆదాయం మరింతగా మెరుగుపడుతుంది. రుణబాధల నుండి విముక్తి. అవాంతరాలు అధిగమిస్తారు. కొంతకాలంగా వేధిస్తున్న సమస్య ఒకటి పరిష్కారమవుతుంది. భూ, గృహయోగాలు కలుగవచ్చు. ఉద్యోగులు విధి నిర్వహణలో ప్రశంసలు అందుకుంటారు. నిరుద్యోగుల ఆశలు నెరవేరే సమయం. 9,10 తేదీల్లో ఆరోగ్య సమస్యలు. స్నేహితులే శత్రువులుగా మారతారు. సూర్యారాధన మంచిది.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

అవసరాలకు డబ్బు సమకూరుతుంది. ఇంట్లో శుభకార్యాలు నిర్వహిస్తారు. సమస్యల నుంచి అనూహ్యంగా బయటపడతారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత హోదాలు రావచ్చు. నిరుద్యోగుల యత్నాలు కార్యరూపం దాలుస్తాయి. వ్యవసాయదారులకు తగిన ప్రోత్సాహం అందుతుంది. 12,13 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. కుటుంబంలో చికాకులు. కనకధారా నైవేద్యం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుష్య, ఉత్తర 1వ పాదం

రావలసిన డబ్బు అందుకుంటారు. విద్యార్థుల ప్రతిభ వెలుగులోకి వస్తుంది. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు అనుకూలిస్తాయి. వ్యాపారస్తులు నైపుణ్యతను చాటుకుంటారు. ఉద్యోగులు బాధ్యతలను సక్రమంగా నిర్వహిస్తారు. క్రీడాకారులు, శాస్త్రవేత్తలు అంచనాలు నిజం చేసుకుంటారు. 9, 10 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. ఆరోగ్య సమస్యలు. కనకదుర్గాదేవి స్తవం పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

స్థిరాస్తి వివాదాలు తీరి కొంత లబ్ధి చేకూరుతుంది. అందరిలోనూ విశేష ఆదరణ లభిస్తుంది. ఒక కోర్టు కేసు విషయంలో రాజీపడతారు. వ్యాపారస్తుల ఇబ్బందులు తీరతాయి. ఉద్యోగులకు ఆశ్చర్యకరమైన మార్పులు ఉండవచ్చు. 11,12 తేదీల్లో మానసిక అశాంతి. సన్నిహితులతో విభేదాలు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

కార్యక్రమాలు కొంత నిదానంగా సాగుతాయి. ఆర్థిక పరిస్థితి ఇబ్బంది కలిగించవచ్చు. ఆరోగ్య సమస్యలు. వ్యాపారులకు లావాదేవీలు నత్తనడకన సాగుతాయి. ఉద్యోగులకు మరింత పనిభారం. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు సామాన్యస్థితి. 10,11 తేదీల్లో శుభవార్తలు. వాహనసౌఖ్యం. కొత్త పరిచయాలు. నృసింహస్తోత్రం పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

దూరప్రాంతాల నుంచి శుభవార్తలు. రావలసిన సొమ్ము అందుతుంది. కుటుంబంలో సమస్యలు తీరి ఊరట చెందుతారు. వ్యాపారులు విస్తృతికి చేసే యత్నాలు ఫలిస్తాయి. ఉద్యోగులకు అనుకోని హోదాలు. రచయితలు, రైతులకు సంతోష దాయకంగా గడుస్తుంది. 12,13 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. స్వల్ప అనారోగ్యం. శివస్తుతి మంచిది.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఒక సమాచారం సంతోషం కలిగిస్తుంది. మీ

సింహంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

ఆశయాలు నెరవేరే సమయం. నిరుద్యోగులు అనుకున్న అవకాశాలు సాధిస్తారు. వ్యాపారులు సమస్యల నుండి గట్టెక్కుతారు. ఉద్యోగులకు పైస్థాయి వారి నుండి సహాయం. 10,11 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. చోరభయం. మానసిక ఆందోళన. నవగ్రహ స్తోత్రాలు పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

కార్యక్రమాలను చకచకా పూర్తిచేస్తారు. ఆదాయానికి ఇబ్బంది ఉండదు. విద్యార్థుల చిరకాల స్వప్నం నెరవేరుతుంది. ఉద్యోగులు విధుల్లో చిక్కులు అధిగమిస్తారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు కీర్తి పెరుగుతుంది. 12,13 తేదీల్లో బంధు విరోధాలు. ఆరోగ్యభంగం. కనకధారా స్తోత్రం పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

రాబడి అనూహ్యంగా పెరుగుతుంది. నిరుద్యోగుల యత్నాలలో పురోగతి. ఆస్తి వివాదాలు పరిష్కార దశకు చేరతాయి. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఒక సమాచారం వరంగా మారుతుంది. పారిశ్రామిక, రాజకీయవేత్తలకు విదేశీ పర్యటనలు. 10, 11 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. మానసిక అశాంతి. కాలభైరవాష్టకం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

కుటుంబ సభ్యుల మెప్పు పొందుతారు. ఆస్తి వివాదాలపై స్పష్టత తొలగుతుంది. బంధువుల నుంచి ధనలాభం. వాహనాలు కొంటారు. ఆరోగ్య సమస్యల నుంచి ఉపశమనం లభిస్తుంది. నిరుద్యోగులకు శుభవార్తలు. క్రీడాకారులు, వ్యవసాయదారుల శ్రమ ఫలిస్తుంది. 9,10 తేదీల్లో మిత్రులతో వివాదాలు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. ఒప్పందాలు వాయిదా వేస్తారు. హనుమాన్ చాలీసా పఠించండి. ★

ఆధారాలు

అడ్డం

1. హస్తభూషణం అన్నారు దీన్ని (3)
3. సొమ్ము (2)
4. తనంత తా వలచి వచ్చిన.. చులకన కాదే యేరికిన్! (3)
6. మోసకాడు (3)
7. మన ప్రధాన పంట (2)
8. విడువబడినది (4)
10. అసూర్యంపశ్య దీని మాటున ఉంటుంది (3)
12. అటుగా సామాన్యుడి బీరు (2)
14. చంద్రగుప్త మౌర్యుని తల్లి (2)
15. కొడాలి వారి కావ్యం దీని గురించి (4)
18. తల తిరిగిన రచయిత్రి (2)
20. వాహన దారులకు ఇది ప్రధానం (3)
22. దీనితో నములుదురు, పన్ను (3)
24. దర్పం తోడిది (2)
27. నెత్తురు, బొగ్గు (2)
28. పరిచర్య (2)
30. రెండక్షరాల్లో 'ఊఁ' అనడం అంగీకారం (2)
32. ఆలస్యము (2)
34. ప్రవహించునది (2)
36. సిగ్గుపడుట (2)
38. తియ్యని నువ్వుల ఉండ (3)
39. మందుడు (2)
40. వైరాగ్యము పొందినవాడు (3)

నిలువు :

1. ముత్తెడువ (3)
2. మెడ సొమ్ము (4)
3. విప్రుతి (3)
4. ధాన్య శూకము (4)
5. చెట్టు, వృక్షము (3)
7. ప్రసంగకర్త (2)
9. అడుగునుంచి కులాసా అనే! (3)
10. పంచదార కన్న తీపి అన్నాడు వేమన (4)
11. దప్పిక (2)
13. స్వప్నము (2)
14. యతి (2)
16. ఆశ లావు గానీ ఇది సన్నం! (2)
17. అడుగు నుండి అతురత (2)
19. జనని (2)
21. కూతురు (3)
23. కృష్ణవర్ణము (3)
25. పాము కొట్టేది (2)
26. చక్రవర్తుల రాజు గోపాలాచారి
(భారత రామాయణాలు ఈ పేర) (3)
29. జాలరి విసిరేది (2)
31. అలనాటి తెలుగు చలనచిత్ర హాస్యనటుడు (3)
33. దేవాలయం (2)
35. దిక్కు (2)
37. ప్రాణి (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక,
3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-378

1		2		3			4		5
			✠			✠			
	✠	6			✠	7		✠	
	✠		✠	8	9			✠	
✠	10		11		✠		✠	12	13
14				✠			✠	18	19
20		21		✠		✠		✠	
✠	22		23		✠	✠	✠	24	25
26		✠	27		✠			✠	30
32	33		✠	34	35		✠	36	37
38				✠	39		✠	40	

పదరసం - 378

పేరు :

చిరునామా:.....

విన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2022 ఆగస్టు 22 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి సగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యం.

పదరసం - 374 సమాధానాలు

✠	1	మ	హం	2	కా	3	జా	త	4	ర	✠	5	అం
6	ఊ	హ	✠	వే	✠	జ	✠	7	మ	8	తా	బా	
9	య	తి	వే	పం	✠	✠	నై	టి	కు	దు			
10	ల	✠	ట	✠	12	జం	13	భా	లి	✠	ట	✠	
14	✠	మృ	గా	దు	✠	ర్య	✠	15	చె	✠	క		
17	నా	✠	దు	✠	బొ	✠	క	లి	కం	లి			
20	గ	ద	✠	21	గు	రు	పూ	ర్తి	మ	✠	నం		
24	పం	✠	గ	డి	గు	✠	క	✠	గో	✠			
24	చ	ర్చి	లి	✠	లు	లి	✠	నో	బి	న			
మి	✠	29	క	త్తి	✠	30	పి	క	ము	✠	క్క		

విజేతలు: బి.ఇందుశేఖర్, ఎం.విజయలక్ష్మి, ఎ.శారద, సి.జి.శంకరరావు-హైదరాబాద్, డి.నవీన్, ఐ.పద్మ-యాదాద్రి, డి.సుధాకర్-మేడ్చల్, వి.వద్యారంగనాథ్-నిజమాబాద్, సి.హెచ్.వి.చక్రపాణి-గుంటూరు, జి.భారతి-నెల్లూరు, కె.అల్లీరాణి-చిత్తూరు, ఎన్.సుభాష్ చంద్రబోస్-విశాఖపట్నం జి.యశోదాప్రీతి-ఒంగోలు, ఎస్.రాజు-కర్నూలు, కె.నరసింహ స్వామి-భువనేశ్వర్.

బహుమతి పొందిన విజేత:

డి.నవీన్-యాదాద్రి.

అరుణ

హీరో రవితేజకు ఒక హిట్ వస్తే నాలుగు ఫ్లాప్స్ వస్తున్నాయి. మధ్య ఎప్పుడో 'రాజా ది గ్రేట్' మూవీ తర్వాత పలు పరాజయాలను అందుకుని, గత ఏడాది 'క్రాక్'తో తిరిగి సక్సెస్ ట్రాక్‌లోకి ఎక్కాడు రవితేజ. అయితే ఆ తర్వాత మళ్లీ పరాజయాల పరంపర కొనసాగుతోంది. 'క్రాక్' తర్వాత ఈ యేడాది వచ్చిన 'ఖలాడి' మూవీ ఫ్లాప్ అయ్యింది. తాజాగా వచ్చిన 'రామారావు ఆన్ డ్యూటీ' కూడా అదే బాట పట్టింది. ఇటీవల వచ్చిన 'విరాటపర్వం' మూవీని నిర్మించిన సుధాకర్ చెరుకూరి 'రామారావు ఆన్ డ్యూటీ' సినిమాను నిర్మించగా, హీరో రవితేజ నిర్మాణ భాగస్వామిగా ఉన్నాడు. గతంలో తమిళ చిత్రం 'కెఓ2'ను డైరెక్ట్ చేసిన శరత్ మండవ ఇప్పుడు దీనితో తన సొంత భాషా చిత్రాన్ని తొలిసారి డైరెక్ట్ చేసినట్లు అయ్యింది. విశేషం ఏమంటే శరత్ మండవ సాధారణంగా మంచి రైటర్. కొన్ని సినిమాలకు పని చేశారు. అలానే మంచి సినిమాటోగ్రాఫర్ కూడా.

డ్యూటీలో ఫెయిల్ అయిన

రామారావు ఆన్ డ్యూటీ' కథ విషయానికి వస్తే.. రామారావు సబ్ కలెక్టర్. ఏ విషయంలో అయినా ముక్కుమాటిగా పోతాడు. బీదల పక్షాన, రైతుల తరపున నిలబడాల్సి వస్తే పర్యవసానాలు అస్సలు ఆలోచించడు. అవసరం అయితే... తన పరిధి దాటి కూడా వారికి న్యాయం చేయడానికి పూనుకుంటాడు. అలాంటి రామారావు మీద సహజం గానే పాలక పక్షాలు, నాయకులు, పార్లమెంటు కక్షలు కక్ష కడతారు. దాంతో సబ్ కలెక్టర్‌గా సేవలందిస్తున్న అతను అనివార్యంగా ఎమ్మార్వోగా తన సొంత ఊరు దగ్గర పోస్టింగ్ తీసుకుంటాడు. కుటుంబంతో కలిసి ఊరు చేరిన తర్వాత తన మాజీ ప్రియురాలు మాలిని (రజిషా విజయన్) భర్త మిస్ అయిన విషయం రామారావుకు తెలుస్తుంది. ఆ కేసు తీగ లాగితే మరో 20 మంది మిస్ అయిన విషయంతో పాటు ఎర్రచందనం స్టూడింగ్ డౌంక కదులుతుంది. పోలీస్ బాస్ హస్తం ఉన్న ఆ ఎర్రచందనం స్టూడింగ్ దండాకు రామారావు ఎలా చెక్ పెట్టాడు అన్నదే మిగతా కథ.

రవితేజ సినిమా అనగానే ఎంటర్టైన్‌మెంట్, పంట్ డ్రెస్, ఫైటింగ్, రెండు మూడు మాస్ సాంగ్స్ ఉంటాయని సాధారణ ప్రేక్షకులు అనుకుంటారు. అయితే ఇది పూర్తిగా అలాంటి సినిమా కాదు. అలాగని అవుట్ ఆఫ్ ది బాక్స్ మూవీ కూడా కాదు. రవితేజ మూవీస్‌లో రెగ్యులర్‌గా కనిపించని ఇన్వెస్టిగేటివ్ యాంగిల్ ఇందులో ఉంది. కనిపించకుండా పోయిన కొంతమంది కుర్రాళ్ళ ఆచూకీ చుట్టూ ఈ కథ నడుస్తుండటంతో రొటీన్ ఎంటర్టైన్‌మెంట్‌కు ఇందులో చోటు దక్కలేదు. రవితేజ మాత్రమే కాదు..

కమెడియన్ ఇమేజ్ ఉన్న రాహుల్ రామకృష్ణతోనూ సీరియస్ పాత్ర చేయించాడు డైరెక్టర్. పైగా సినిమాకు చాలా లేయర్స్ ఉన్నాయి. హీరో గత జీవిత ప్రేమాయణం అందులో ఒకటి. అయితే... ఆ కథంతా మరీ సిల్లీగా ఉంది. గాఢంగా ప్రేమించిన కుర్రాడిని అమ్మాయి వదిలి వెళ్లిపోయిన సన్నివేశం చాలా పేలవంగా ఉంది. ఇక అలాంటి అమ్మాయి తిరిగి అతని జీవితంలోకి వచ్చాక భార్య, తండ్రి అనుమానించడం, అతని సినియారిటీని కృత్రిమం చేయడం సబబుగా అనిపించదు. ఫ్యామిలీ డ్రామాను కూడా ఇందులో జత చేయాలని దర్శకుడు శరత్ మండవ చేసిన ప్రయత్నం సఫలీకృతం కాలేదు. అలానే తన కొడుకు చావుకు కారకులైన వారిని ఓ ముసలాయన (సమ్మెట గాంధీ) కక్షకట్టి చంపినట్లు చూపడంతో ఆ పాత్రకు ఎంతో ప్రాధాన్యం ఉంటుందని అనుకుంటాం. కానీ అది అంతగా కథతో అతకలేదు. ఎమ్మార్వో టర్నిర్ సబ్ కలెక్టర్ చేసిన ఈ ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏ స్థాయిలోనూ ప్రేక్షకులలో ఉత్సాహం కలిగించలేక పోయింది. రామారావుకు అడుగుడుగునా అడ్డం నిలిచి అభాసుపాలు అయ్యే సీబి మురళీ పాత్రను హీరో వేణు తొట్టెంపూడి చేశాడు. ఆ పాత్రను కూడా దర్శకుడు దీటుగా మలచడంలో ఫెయిల్ అయ్యాడు. దాంతో రామారావుతో డైరెక్ట్ గా ఢీ కొట్టే సరైన పాత్ర సినిమాలో లేకుండా పోయింది. హీరో వేణు చేసిన పాత్ర ఆశించిన స్థాయిలో లేదు. ఈ మాత్రం పాత్రకు అతను అక్కర్లేదు కూడా. ఇక మాస్‌ను ఆకట్టుకోవాలని పెట్టిన ఐటమ్ సాంగ్ సినిమా ప్రారంభం లోనే వచ్చేయడం, ఇద్దరు హీరోయన్లు ఉన్నారని

కాబట్టి చెరొక పాటను ఫోన్‌లో తీయడం మొక్కుబడి వ్యవహారంగా మారిపోయింది. సామ్ సీఎస్ నేపథ్య సంగీతంలో డెప్త్ లేదు. జస్ట్ ట్రాక్స్‌తో ఫిల్ చేశాడు అంతే! నటీనటుల విషయానికి వస్తే... రవితేజ నుండి జనం ఆశించే జోష్ ఈ సినిమాలో కానీ, అతని పాత్రలో గానీ కనిపించలేదు. రవితేజ పలికిన సంభాషణలూ చాలా పేలవంగా ఉన్నాయి. రెండు, మూడు చోట్ల తప్పితే వేరెక్కడా అవి పేలలేదు. దివ్యాంశ కౌశిక్, రజిషా విజయన్ (తెలుగులో ఆమెకు ఇదే తొలి చిత్రం) ఉన్నారంటే ఉన్నారంటే! ఇక భరణి, నాజర్, 'సార్పట్ట' జాన్ విజయ్, సరేష్, సమ్మెట గాంధీ, మధుసూదన్ వంటి వారిని పూర్తి స్థాయిలో దర్శకుడు ఉపయోగించుకోలేదు. ఇతర పాత్రలలో మనకు మధుమణి, పవిత్ర లోకేష్, సురేఖ వాణి, అరవింద్ కృష్ణ, 'ఈ రోజుల్లో' శ్రీ, చైతన్య కృష్ణ తదితరులు కనిపిస్తారు.

'రామారావు ఆన్ డ్యూటీ' ప్రచారాన్ని చూసి 'జనం కోసం నిలబడే ఓ ప్రభుత్వ ఉద్యోగి కథ ఇదనే భావన కలిగింది. రవితేజ రొటీన్‌కు భిన్నమైన పాత్రను ఇందులో చేస్తున్నాడనే అంతా అనుకున్నారు. ఇదో ఇన్వెస్టిగేటివ్ స్టోరీ కావడం, రవితేజ పాత్ర పేలవంగా ఉండటం, ఆ మధ్య వచ్చిన 'పుష్ప' ఛాయలు కథలో ఉండటం, పైగా దాని తరహాలోనే దీనికి సీక్వెల్ ఉంటుందంటూ మధ్యంతరంగా మూవీని ముగించేయడంతో ప్రేక్షకులు హతాశయి లయ్యారు. మొత్తం మీద రామారావు మెప్పించే విధంగా డ్యూటీ చేయడంలో ఫెయిల్ అయ్యాడు!

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆసక్తి కలిగించే విశ్లేషణలు.. జాగృతపరిచే కథనాలు..
చైతన్యం నింపే వార్తనాలు.. స్ఫూర్తిని నింపే రచనలతో
ఇప్పుడు జాగృతి వారపత్రిక మరింత కొత్తగా మీ ముందుకు వస్తున్నది.

రండి..

జాతీయభావాల వేదిక
జాగృతి చందాదారులుగా
చేరుదాం.. చేర్చిద్దాం!

ఇంకా... శుభకార్యాలకు వెళితే
జాగృతి వార్షిక చందాను కానుకగా ఇద్దాం..

జాగృతి చందాను ఆన్‌లైన్‌లో పంపుటకు కిందనున్న క్యూఆర్. కోడ్‌లను
మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి.. లేదా లింక్ ద్వారా చందా చెల్లించండి!

ఒక సంవత్సర చందా రూ.650/-
<http://payit.cc/S18970>

Jagriti Bank A/c details :

Jagriti Prakashan Trust,

A/c No.920010061405325,

Axis, Kothapet Branch, Hyderabad.

IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L

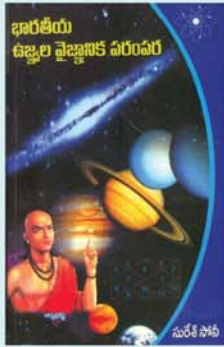

ఐదు సంవత్సరాల చందా రూ.3000/-
<http://payit.cc/S18973>

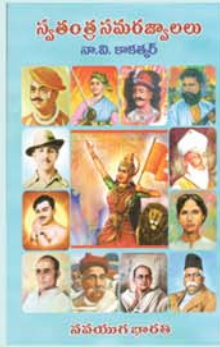
3-4-228/4/1, Kachiguda, Hyderabad-500027.

Ph : 040-27561453, 9959997013. email : jagritiweeklysub@gmail.com

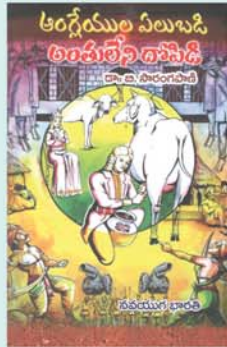
జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹.200/-

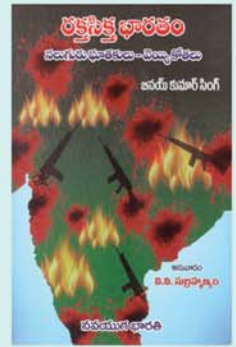
వెల : ₹.200/-

వెల : ₹.390/-

వెల : ₹.300/-

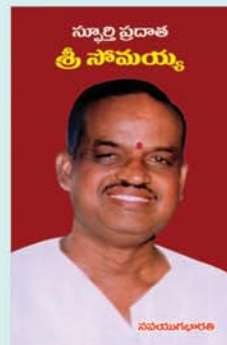
వెల : ₹.200/-

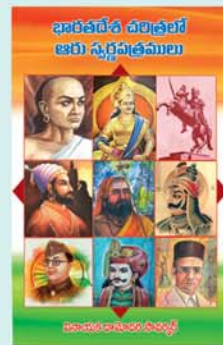
వెల : ₹.250/-

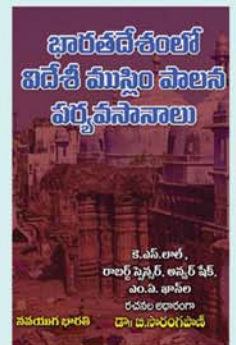
వెల : ₹.200/-

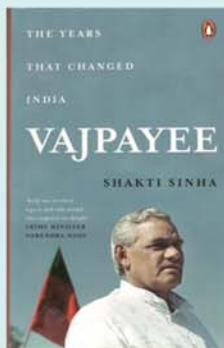
వెల : ₹.200/-

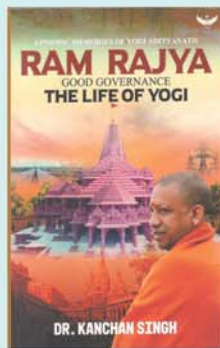
వెల : ₹.250/-

వెల : ₹.250/-

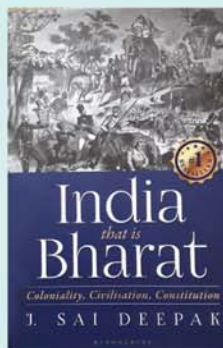
వెల : ₹.599/-

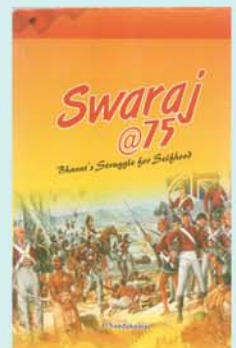
వెల : ₹.349/-

వెల : ₹.695/-

వెల : ₹.799/-

వెల : ₹.50/-

పై పుస్తకములకు మరియు క్రొత్త, పాత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! రిజిస్టరు పోస్టులో అందుకోండి!!

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్కత్ పురా, హైదరాబాద్ -27.

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : ఏలూరు రోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ - 2, దూరవాణి : 63035 41244